Kwaan mle re xaa mleey Jesús

Jesús nzhé xaal xaa Mbi Naban

1 Dix Chof.

Lo yech yilo cheen na mkee na rese kwaan mle Jesús nu rese kwaan mlu xaa, 2 axta mbizh kwaan nguxoob xaa naz yiba. Leezha zeeraka nya xaa naz yiba, mseed xaa re xaa mkayaa yalnabeyy lo xaa, xana kwaan nzhaal le xaa, nu mseed xaa xaa kwaan Mbi Naban cheen Dios. 3 Nu gwluzh leezha ngulo ngut xaa, zee mlu xaa kwaan kwerp cheen xaa lo re xaa mkayaa yalnabeyy lo xaa, lee xaa mban. Nu tubka see mlu xaa tub choo mbizh lo re xaa. Nu mzaa xaa kwent cheen pa nabeyy Dios. 4 Nu leezha nzoka Jesús kwaan re xaa mleey xaa, Jesús nzhé lo re xaa nanzhaalt roo xaa yezh Jerusalén. Nu nzhé xaa:

—Blaz gu axta yilo gak kwaan ngune Xuz na nu kwaan nguniika na lo gu. 5 Wli lee Juan mchubnis kwaan nis, per nazyentra mbizh lee re gu rubnis kwaan Mbi Naban cheen Dios.

Jesús nguxoob yiba
(Mr. 16:19-20; Lc. 24:50-53)

6 Nu lee re xaa nzhi lo Jesús, mnabdizh lo xaa:

—Xaa Nabeyy, ¿che mzhinla mbizh, zaa lu diizh nabeyy leeka sawlazh nu lo nu?

7 Zee lee Jesús mkeb nzhé:

—Nanzhaalt ne gu cho gor o cho mbizh lee Xuz na le re kwaane, nel mleeyla xaa gor kwaan yalnabeyy cheen xaa. 8 Per gorna lee Mbi Naban

cheen Dios la leen lextoo gu, kayaa gu yalnabeyy
nu ya gu zaa gu kwent kwaan mlu lo gu, nu ya gu
yezh Jerusalén, nu dubse yizhyo cheen Judea nu
yizhyo cheen Samaria nu axta pa mas zit lo yizhyo.
9 Ngulo ngunii xaa kwaane, kawiika re xaa lo
xaa, Jesús nguxoob naz yiba nu lee tub xkaw
msaaw xaa, nu namlutra xaa lo re xaa. 10 Nu nzo
re xaa ngwii naz yiba, nu lee Jesús nya nguxoob
naz yiba, gorzee lee chop xaabyi nak ler rus ta
mzhin lo re xaa. 11 Nu nzhé xaa:
—Xaabyi, xaa Galilea, ¿chozhiin ngwii gu naz
yiba? Leeka Jesús, xaa mroo lo re gu nguxoob naz
yiba, nu yaad xaa stub welt, sbaaka kwentaxa ne
gu nya xaa.

Mleey re xaa Matías nkayaa xchiin Judas

12 Zee mroo re xaa yek yi kwaan le Olib, nu
mbare re xaa axta Jerusalén, kwaan nzhi gax, kan
xon gayoo metr. 13 Gorna mzhin xaa yezh, ngux-
oob xaa leen tub yoo ndok kwaan nak stub pis
paro mlaz xaa. Nu lo re xaa nzho: Pér, Juan, Chag,
Ndres, Lip, Max, Tol, Teo, Chag (xgann Alfeo),
Simón (xaa nkedoola lazh), nu Judas (wech Chag).
14 Rese xaa ne tubka nzhidizhno xaa Dios. Nu lo
re xaa ne nzo Mari xnaa Jesús, nu zlak ngwnaa, nu
noka re wech Jesús.
15 Nu tub mbizh lee Pér mzoli xsaww lo re xaa
Jesús, pa nzhi kan tub gayoo gal xaa, 16 zee nzhé
Pér lo re xaa:
—Wech na, nkin gak kwaan ngunii Mbi Na-
ban kwaan mkee David lo Xkyech Dios, pa nzaa
kwent kwaan mle Judas, xaa mzaa Jesús lo re
xaa nzhekla gut xaa. 17 Nel Judas nak tub xaa
lo re be, nu mkano xaa zhiin lo xchiin be, 18 nu

ngwa xaa nu mzi xaa tub leyo, kwaan demi kwaan
mkayaa xaa lo kwaan nawent kwaan mle xaa.
Mrenzeb xaa lo yo, nu mraz xaa, nu mroo xtrip
xaa. 19 Gorna lee re xaa nzho Jerusalén mbina, zee
mlole xaa leyo zee xtizh xaa, “Acéldama”. (Wdizh
ne nii: “Lach cheen ren”.) 20 Nel nkee lo yech
cheen Salm nzhé:
Garli xaa gak tub pa wen, nu nik tub xaa nayot
baa. [Sal. 69:25]
’Nu noka nkee:
Mas wen lee stub xaa kayaa xchiin xaa. [Sal.
109:8]
21 Pér nzhé:
—Nzhaal kweey be tub xaa zo kwaan nu, tub xaa
kwaan mzo dubse leezha mzo Jesús Xaa Nabeyy
be kwaan nu. 22 Nzhaal gak xaa tub xaa mzo
kwaan Jesús axta mbizh kwaan mchubnis Juan
xaa, nu axta mbizh kwaan nguxoob xaa naz yiba,
zee zhaal xaa kwaan be, zee zaa xaa kwent lee
Jesús mroban.
23 Zee mrezh re xaa chop xaa: Che (xaa nii xaa
lo Barsabás nu noka nii xaa Just), nu Matías. 24 Nu
mdizhno re xaa Dios snee:
—Xaa Nabeyy, lu nlabeyy lextoo rese myet. Né
xana xaa kweey lu lo rop xaa ne, 25 zee garlo mod
kayaa xaa yalnabeyy lo lu nu le xaa xchiin Judas,
nel mlaa Judas nu, nu nya xaa pa nzhaal nya xaa.
26 Zee ngu rop xaa swert. Nu Matías mle gan,
kwaanzee Matías mla lo chiibtub xaa mkayaa
yalnabeyy lo Jesús.

2

Xomod myaad Mbi Naban

1 Gorna mzhin mbizh yalni cheen Pentecostés,
rese xaa Jesús nzhi tubka pa. 2 Nu ta mbin re xaa
tub bi nye doo, kwaan nze kwenta tub mbi naz
yiba, kwaan mrezh dubse leen yoo pa nzhi re xaa.
3 Zee mlu tub kwaan kwenta luzh bal lo re xaa,
kwaan mla tich kad tub xaa nu mlakeya lo xaa.
4 Zee lee Mbi Naban mnabeyy lextoo re xaa nu
mzelo xaa mdizh xaa stub naz diizh, kwaan nzaa
Mbi Naban mdizh xaa.
5 Nu mbizh zee nzho re xaa Israel Jerusalén, xaa
nzholl lo Dios, re xaa ne nze xa xa yezh lo yizhyo.
6 Rese xaa mdop gorna mbin xaa bi, nixa nanet
xaa cho kwaan le xaa xgab, nel kad tub xaa mbin
nzhedizh re xaa Jesús mer xtizh re xaa ne. 7 Nu
ndedyall doo re xaa, nu nle xaa xgab, nu nabdizh
xaa lo wechxinn xaa, nu nzhé xaa:
—¡Wii gu! ¿Che nanakt xaa Galilea re xaa
kawdizh nee? 8 ¿Xomod nak kwaane? Nzhon
be nzhedizh xaa mer xtizh be. 9 Nu nzhi lo re
be xaa nze re yizhyo ne: Partia, Media, Elam,
Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia,
10 Frigia, Panfilia, Egipto nu Libia kwaan nak gax
Cirene. Noka nzhi lo be xaa Roma. Tub naz be
nak xaa Israel axta ngol be, lee stub naz be nzhak
xaa Israel. 11 Noka nzhi lo re be, xaa yizhyo Creta
nu Arabia. Nu rese be nzhon kawdizh re xaa mer
xtizh be, re kwaan gro doo mle Dios.
12 Rese xaa nzhi ndedyall, nixa nanet xaa cho
kwaan le xaa xgab, nu nabdizh xaa lo wechxinn
xaa, nzhé xaa:
—¿Cho kwaan re kwaane?
13 Per lee stub naz xaa nxizhno xaa nu mbezh
xaa:
—¡Kan nel nzuzh xaa!

Kwaan nzhé Pér lo re myet

14 Zee lee Pér kwaan re xchiibtub xaa mkayaa
yalnabeyy lo Jesús mzoli. Zee ngunii Pér nye, nu
nzhé xaa:
—Xaabyi, xaa lazh na, kenzha rese gu kwaan
nii na. Rese xaa nzho naz Jerusalén nu rese be
nze nee, nzhaal ne re gu kwaan nii na lo gu nal.
15 Nanzuzht re nu kwentaxa nle re gu xgab, nel
pensa nak las nueve, garziil doo. 16 Re kwaan ngok
nak kwaan mzaa Joél kwent, tub xaa mzaa kwent
kwaan nzhé Dios lo lee xaa, leezha nzhé xaa:
17 Dios nzhé:
"Re mbizh gwluzh, lee na xaal Mbi Naban cheen
na lo rese myet lo yizhyo.
Nu lee re xgann gu nu re xchap gu,
zaa kwent kwaan yé na lo lee xaa,
le na luu tub kwaan lo re xaa mad,
nu lee re xaa gox chaa lextoo.
18 Lo re xmos na xaabyi nu ngwnaa,
xaal na Mbi Naban cheen na re mbizh zee,
nu wdizh xaa re kwaan luu na lo xaa.
19 Le na re kwaan gro doo naz leen yiba nu lo
yizhyo,
nu luu ren, nu ki, nu xkaw zhen.
20 Lee mbizh gak yalnakaw,
nu lee mbee na mod ren,
gorna zeeraka zhin mbizh gro doo cheen Xaa
Nabeyy.
21 Per rese xaa naab lo Xaa Nabeyy,
zaa Xaa Nabeyy yalnaban kwaan tira lo xaa." [Joél
2:28-32]
22 'Kwaanzee kenzha re gu, xaabyi sawlazh be,
kwaan nii na lo gu nal. Gu ne wen, Dios mxaal

Jesús, xaa yezh Nazaret lo re gu. Nu xaa ne mle
zyen doo kwaan naro, nu kwaan re gu mdedyall
ngune. Sbaa mlu Dios lee Dios mxaal xaa. 23 Axta
yilo mlela Dios xgab nen cho kwaan le gu Jesús.
Re gu mzen xaa nu mzaa gu xaa lo re xaa mbit
xaa, mkee xaa xaa lo krus. 24 Per Dios mseban xaa,
namlaat Dios xaa lo re xaa ngut, nel nyent mod le
yalgut gan lo xaa. 25 Nel rey David leezha ngunii
xaa kwent cheen Jesús, nzhé xaa:
Tubka nzo Xaa Nabeyy kwaan na,
lee xaa nzo lad li lo na,
zee tubka nye nzo na.
26 Kwaanzee nyak doo lextoo na,
nu nzholl na kwaan roo na.
Kwaanzee nela na nyent cho kwaan gak na gorna
yet na,
27 nel nalaat lu na leen Hades, pa nzho re xaa ngut,
nu nixa nalaat lu lux kwerp cheen na,
kwerp cheen xmos lu, Xaa Nali nak.
28 Mlu lu naz cheen yalnaban lo na,
nu nyakdoola na nzo lu lo na. [Sal. 16:8-11]
29 'Wech na, kwaane klar doo nak, lee xey be
David ngut, nu ngubyo xaa, nu lee baa cheen xaa
nzoka axta nal. 30 Per David ngok tub xaa mzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, nu ne
wen xaa lee Dios nzhé lo xaa, telisa tub dii cheen
xaa nabeyy mod mnabeyy lee xaa. 31 Snee ngunii
David, mod tub xaa mzeen kwaan ded, ngunii xaa
cheen yalmroban cheen Xaa Xaal Dios Nabeyy, nu
ngunii xaa lee xaa nalaket leen Hades, pa nzho
re xaa ngut, nu nixa naluxt kwerp cheen xaa.
32 Kwaanzee nal Dios mle mroban Jesús, nu rese
nu nzaa kwent cheen kwaane. 33 Ngulo mroban

xaa zee nya xaa mzob xaa lad li lo Dios, nu mkayaa
xaa Mbi Naban kwaan nzhé Xuz xaa zaa xaa lo
xaa, nu nal mxaala xaa Mbi Naban lo yizhyo ne.
Nu Mbi Naban mle kwaan mlu lo gu nu mbin gu.
34 Nu nanakt David, xaa nguxoob yiba. Nel leeka
David nzhé:
Dios, Xaa Nabeyy rese kwaan,
nzhé lo Xaa Nabeyy lo na:
“Zob lad li lo na,
35 axtaka chezhin na rese xaa nayii ne lu,
zee kichxub xaa lo lu,
nu zee gak xaa mod tub kwaan zhib lu nii lu tich”.
[Sal. 110:1]
36 ’Sawlazh be, nzhaal ne kwaane: Lee Jesús, xaa
mkee re gu lo krus, Dios mle xaa Xaa Nabeyy, nu
lee xaa nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy.
37 Nu gorna mbin re xaa kwaane, nales ngok
lextoo xaa nu mnabdizh xaa lo Pér nu lo re xaa
mkayaa yalnabeyy lo Jesús, nu nzhé xaa:
—Wech, ¿cho kwaan nzhaal le nu?
38 Zee nzhé Pér lo re xaa:
—Laa gu nalet gu kwaan nawent, nu wii gu lo
Jesucrist, nu brubnis kad tub gu kwaan yalnabeyy
cheen Jesucrist, zee chee xaa re jwalt kwaan
nawent kwaan mle gu, nu zaa Dios Mbi Naban
lo gu. 39 Nel kwaan nguné Dios zaa Dios, nzho
mod kayaa re gu nu re xinn gu, nu noka nzho mod
kayaa rese xaa nzho zit. Leeya nak cheen rese xaa
nzhekla Dios kwezh, xaa nak Xaa Nabeyy be.
40 Kwaan re wdizh ne nu stub naza, Pér ngunii
lo xaa, nu mzaa xaa kwent lo xaa nu nzhé xaa:
—Nzhaal roo gu lo re myet kwaan nle re kwaan
nawent.

41 Nu snee kan tub chon mil xaa mbin xtizh Pér,
nu mrubnis xaa, nu ngok xaa xaa Jesús. 42 Nu
rese xaa Jesús tubka ngok lextoo nu nle re xaa re
kwaan nlu re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús lo
xaa, nu nzhaw xaa Xchee cheen Xaa Nabeyy, nu
nzhedizhno xaa Dios.

Snee ngu re xaa Jesús yilo

43 Nu rese myet mdedyall sinka zyen doo kwaan
gro nle re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús. 44 Nu
rese xaa ngwii lo Jesús tubka nak re xaa, nu nlerol
xaa rese kwaan nkano xaa. 45 Nto xaa re kwaan
nzhap xaa nu nyaadno xaa re demi nu ngiiz xaaya
mod nkin kad tub xaaya. 46 Yizata mbizh nkasa
xaa roo yidoo, nu nkasa xaa nzhaw xaa garli xaa,
nu nyakla re xaa nzhaw re xaa tubka, nu nix doo
nzhak lextoo re xaa. 47 Nzholl xaa lo Dios, nu
dubse yezh nyakla ne xaa. Nu yizata mbizh lee
Xaa Nabeyy nle zyenra xaa, xaa le gan yalnaban
kwaan tira.

3

Tub xaa mdeen ngokwen

1 Tub mbizh Pér rop Juan nzha roo yidoo, kan
las tres, kwaan nak gor nkasa xaa nzhedizhno xaa
Dios. 2 Nu ngu tub xaabyi, xaa mdeen axta leezha
ngol, xaa nzhe xaa rese mbizh nu nzob xaa xaa roo
pwert kwaan le Chul Doo cheen yidoo, zee naab
xaa karda lo re xaa nzeeb leen lach roo yidoo.
3 Gorna lee xaa mdeen ngune lee Pér rop Juan
nzha nzeeb lach roo yidoo, zee ngunaab xaa karda
lo rop xaa. 4 Zee lee Pér rop Juan mwii lo xaa, zee
nzhé Pér lo xaa:

—Wii lo nu.

5 Lee xaabyi zee zheta mwii lo xaa nel mle xaa
xgab zaa Pér rop Juan tub kwaan lo xaa. 6 Pér nzhé
lo xaa:
—Nankanot na demi za na lo lu, per kwaan
nzho mod le na lo lu, le naya. Na nii lo
lu: “Kwaan yalnabeyy cheen Jesucrist xaa yezh
Nazaret, guxso nu bze”.
7 Ngulo ngunii Pér kwaane, mzen Pér yaa xaa lad
li nu mlexso xaa xaa, nu gorzee lee nii xaa ngok-
wen nu mli. 8 Lee xaa mzoli nu mkee xaa brink nu
mzelo xaa mze xaa, zee mzeeb xaa kwaan rop xaa
ba lach roo yidoo. Nu mkee xaa brink nu nzholl
xaa lo Dios. 9 Rese xaa ngune lo xaa lee xaa nze
nu nzholl xaa lo Dios, 10 nu mdedyall doo rese xaa
ngune lee xaa ne ngokwen, nu nixa nanet rese xaa
cho kwaan le xaa xgab. Nel rese xaa nlabeyy xaa
ngok mdeen, nu ne xaa lee xaa nzob naab karda
roo pwert lach roo yidoo kwaan le Chul Doo.

Stub welt nzaa Pér kwent cheen wdizh chul

11 Per lee xaa ngokwen namlaat xaa Pér rop
Juan. Nu rese myet ndedyall nu mkasa re xaa dub
welt lo yon xaa roo korredor pa le cheen Salomón.
12 Per gorna ngune Pér lo re myet, nzhé xaa:
—Sawlazh be, ¿chozhiin ndedyall gu ngwii gu lo
nu, nu lal nu msekwen xaa ne nu mle nu mze
xaa, nel nkano nu yalngezh o nel nali nak nu lo
Dios? 13 Lee Dios cheen re xey be xaa yilo, xaa nak
Abraham, Chak nu Kob, lee Dios mle non Xgann
Xaa, xaa le Jesús. Per re gu mzaa Jesús lo re xaa nak
zhiin; nu leezha nzhekla Pilat sela xaa, nangzeyalt
re gu. 14 Lee gu ngunaab msela xaa tub xaa nzhut
myet, nu sbaa mlaa gu Jesús, xaa nzhul nu nali
nak. 15 Snee mbit gu xaa nzaa yalnaban. Per

Dios mseban xaa lo re xaa ngut. Nu re nu ngune
kwaane, nu nzaa nu kwenta lo re gu. 16 Per lee
xaabyi, xaa nzo nee, tira ngokwen nel ngwii xaa
lo Jesucrist. Nu rese gu nlabeyy xaa. Nu nal lee
xaa nzo lo re be nee.
17 'Re gu sawlazh be nu re xaa nak zhiin, nela
na gorna mbit gu Jesús, nanet gu cho kwaan mle
gu. 18 Per Dios mle kwaane, zee snee mbarlo
kwaan ngunii re xaa mzaa kwent kwaan nzhé
Dios lo lee xaa yilo, kwaan nak: lee Xaa Xaal Dios
Nabeyy nzhaal yet. 19 Blaa gu naletra gu kwaan
nawent nu wii gu lo Jesús, nu chee gu mod nak
gu, zee chee Dios rese kwaan nawent kwaan mle
gu, zee seleyy Dios gu. 20 Nu xaal xaa Jesús, Xaa
Nabeyy be stub welt lo yizhyo ne. 21 Per lee dubse
nal Jesús nzo naz yiba, axta zhin mbizh kwaan
mleey Dios gorna yilo zhib wen xaa rese kwaan,
kwentaxa ngunii re xaa mzo nambey, xaa mzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa re mbizh yilo.
22 Ches nzhé lo re xaa yilo: "Lee Dios, Xaa Nabeyy
be, le zee lo re gu roo tub xaa zaa kwent xtizh xaa
kwenta na. Le re gu kwaan yé xaa". [Dt. 18:15]
23 "Nel rese xaa nagont xtizh xaa yet". [Dt. 18:19]

24 'Nu rese xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo
lee xaa, axta Samuel naz delant, mzaa xaa kwent
cheen re mbizh ne. 25 Be nak dii cheen re xaa mzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, nu noka
mkayaa be wdizh kwaan mlaa Dios lo re xey be
xaa yilo. Nel lee Dios nzhé lo Abraham: "Kwent
cheen lu, Dios le kwaan chul lo zyen doo xaa dubse
yizhyo". [Gn. 22:18] 26 Nel gorna mseban Dios
Xgann xaa Jesucrist, yilotlaka lo re be mxaal xaa
xaa, zee ne wen Dios re be, nu laa be re kwaan

nawent kwaan nle be.

4

Mbe xaa Pér nu Juan lo re ngwleyy

1 Seetaka kanii Pér rop Juan lo re myet, gorna
mzhin re ngwleyy, kwaan xaa nabeyy lo re xaa
nkanap yidoo, nu kwaan re xaa saduceo. 2 Nayii
xaa ne xaa Pér rop Juan nel nseed xaa lo re myet.
Nu mbezh xaa lo re xaa, lee re xaa ngut roban,
mod mroban Jesús. 3 Zee mzen xaa yon xaa,
nu mchep re xaa xaa lozhyib. Nu nel mzhela
yizhyo zhe zee, zee mlaaka xaa xaa lozhyib axta
stub mbizh. 4 Per zyen doo re xaa mbin wdizh
chul kwaan nzhé xaa, nu kan tub gaay mil nebse
xaabyi mle krer kwaan nzhé xaa, nu namlabt xaa
re ngwnaa nu re madwin.

5 Nu stub mbizh mdop rese xaa nabeyy Israel
yezh Jerusalén, kwaan re xaa gol nu kwaan re
maestr, xaa nlu xtizh Dios. 6 Nu lo re xaa zee
nzo Anás, ngwleyy non doo, noka nzo Caifás nu
Juan nu Jant, nu nzo re sawlizh ngwleyy non doo.
7 Zee mxaal xaa xaa mrezh Pér nu Juan nu xaa
ngok mdeen, nu mzo xaa xaa xsaww lo re xaa, nu
mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Cho mzaa diizh le gu kwaane? ¿Cho mzaa
yalnabeyy lo gu zee nle gu rese kwaane?

8 Zee lee Mbi Naban mnabeyy lextoo Pér, zee
mkeb xaa lo re xaa, nzhé xaa:

—Rese gu xaa nabeyy nu, nu rese gu xaa gol, lee
re gu kanabdizh lo nu 9 zee ne gu xomod ngokwen
xaa ne. 10 Wena, nal nii nu lo re gu zee ne guya nu
noka rese sawlazh be, lee xaabyi xaa nzo nee lo
re gu, ngokwen kwaan yalnabeyy cheen Jesús xaa

Nazaret, xaa mkee re gu lo krus per Dios mseban
xaa. 11 Rese gu nak mod xaa nza yoo nu Jesús nak
mod tub ke kwaan mlaa re gu, xaa nza yoo, per
lee ke ne ngok ke mas kwaan wen kwaan nzob tub
skin yoo. 12 Nel nebse Jesús nzaa yalnaban kwaan
tira, nu nyentra stub xaa nzaa yalnaban kwaan
tira, nel namxaalt Dios stub xaa nzho mod koo be
lo yalgut.

13 Nu gorna lee re xaa ba mwii nanzhebt Pér rop
Juan nu mzeen re xaa lee rop xaa namseedt gro,
mdedyall doo re xaa. Per noka mzeen re xaa lee
xaa mseed lo Jesús. 14 Nel lee xaabyi xaa ngokwen
nzo lo re xaa, zee nyent mod gaazh xaa nik tub
kwaan tich rop xaa. 15 Zee mnabeyy xaa mroo yon
xaa lo junt, zee mlake nebse re xaa, mdizh xaa
kwaan wechxinn xaa. 16 Nu nzhé re xaa:

—¿Cho kwaan le be kwaan rop xaa ne? Nel rese
xaa yezh Jerusalén ne mle xaa tub kwaan gro doo
nu nyent mod yé be nawlit kwaan mle xaa. 17 Mas
wen yii be lo xaa, cheb be xaa, zee nazaatra xaa
kwent cheen Jesús lo re myet, nu snee naxonntra
xtizh Jesús lo re myet.

18 Nu zeera mrezh xaa xaa zee cheb xaa xaa, zee
naseedtra xaa re myet kwent cheen Jesús. 19 Per
lee Pér rop Juan mkeb lo re xaa nzhé:

—Leeka gu ble xgab nen cho mas wen delant lo
Dios, gon nu xtizh gu o gon nu xtizh Dios. 20 Per lee
nu nyent mod laa nu nawdizhtra nu kwaan mlu lo
nu nu kwaan mbin nu.

21 Zee lee re ngwleyy nu re xaa gol nayii lo
xaa kwaan wdizh gaya nu mlaa xaa nya xaa, nel
nangzhaalt mod ngted xaa xaa bid, nel rese myet

nzholl lo Dios nel ngune xaa msekwen xaa mdeen.
22 Lee xaa sbaa ngokwen nzho masra choo liin.

Lee re xaa Jesús mnaab balor lo Dios

23 Gorna msela xaa Pér rop Juan, zee nya xaa
lo re xaa Jesús nu nzhé xaa rese kwaan nzhé re
ngwleyy non nu re xaa gol lo xaa. 24 Nu gorna
ngulo mbin xaa rese kwaan nzhé xaa lo re xaa,
rese xaa mzelo xaa mdizhno Dios, nu nzhé xaa:

—Xaa Nabeyy nu. Lu mdexkwaa yiba nu yizhyo
nu nistoo nu re kwaan nzho leena. 25 Lu nzhé
kwaan Mbi Naban kwaan roo David, xaa nak
xmos lu:

Kanxlee nayii re myet yizhyo,
nu kanxlee nle re nu, xaa Israel, xgab.
26 Rese rey nu rese xaa nabeyy re yezh yizhyo ne
yaan re xaa,
zee dil xaa kwaan Xaa Nabeyy,
xaa mleey lu kee xchiin lu, xaa Né lu Yaad. [Sal.
2:1-2]

27 'Nel wlipa mkasa rey Herod nu Pilat nu re xaa
nanakt xaa Israel kwaan re xaa sawlazh be, zee
mnayii xaa ne xaa xgann lu, xaa nali doo nak, xaa
le Jesús; nixa lu mleyy Jesús zee nabeyy xaa. 28 Nu
snee, mle re xaa ne kwaan mlela lu xgab yilo. 29 Nu
lee nal, Xaa Nabeyy, wii ne xomod nayii xaa ne
xaa nu kwaan re wdizh gaya; nu ble yudar re nu,
xaa nak xmos lu, zee nazhebt nu zaa nu xkwent
lu. 30 Nu kwaan yalngezh cheen lu ble zee sekwen
nu re xaa ne nzak, nu le nu re kwaan gro kwaan
yalnabeyy cheen xgann lu, Jesús.

31 Gorna ngulo mdizhno xaa Dios, lee pa nzhi
re xaa mxiz kwenta tub xog, zee lee Mbi Naban

cheen Dios mnabeyy doo lextoo rese xaa nzhi baa,
nu snee namzhebt re xaa nzaa kwent xtizh Dios.

Rese kwaan nak cheen re xaa

32 Zee lee rese xaa Jesús lal nle xaa xgab. Nik tub
xaa nambezht xcheen xaa nak re kwaan nkano
xaa, sinka xcheen re xaa naka, nzak xaa. 33 Nu
lee Dios mle yudar re xaa mkayaa yalnabeyy lo
Jesús, nu mzaa xaa kwent wli mroban Jesús, Xaa
Nabeyy. Zee lee Dios mlu doo yalnkela cheen lo re
xaa xaa. 34 Kwaanzee rese xaa nkano kwaan nkin,
nel lee re xaa nkano leyo o tub yoo nto xaaya, nu
lee demi 35 nzaa xaa lo re xaa mkayaa yalnabeyy
lo Jesús, zee kiiz xaaya lo re xaa mod nkin kad tub
xaaya. 36 Nu lo re xaa ngu tub xaa le Che, xaa nak
dii Leví. Xaa ne nak xaa yizhyo Chipre. Lee re xaa
mkayaa yalnabeyy lo Jesús mlole xaa Bernabé.
(Wdizh ne nii: “Xaa Nseleyy”.) 37 Xaa ne mkano
tub lee leyo, nu mto xaaya zee myaadno xaa demi,
nu mzaa xaaya lo re xaa mkayaa yalnabeyy lo
Jesús.

5

Kwaan mle Ananías nu Safira

1 Tub xaabyi le Ananías nu sa xaa le Safira, mto
xaa tub lee xleyo xaa. 2 Per myaan rop sa xaa kade
xaa, nu mlaa xaa lak demi lo xaa, nu zlaka mzaa
xaa lo re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús. 3 Zee lee
Pér nzhé lo Ananías:

—¿Chozhiin mlaa lu mzeeb Maxuu leen lextoo
lu, zee nzhekla lu kade lu Mbi Naban? ¿Chozhiin
namzaat lu re demi kwaan mto lu xleyo lu? 4 ¿Che
nanakta xleyo lu gorna zer to luya? ¿Che nalet
cheen lu nak demi kwaan mkayaa lu? ¿Chozhiin

mle lu xgab le lu kwaane? Lu nzhekla kade re myet, per namzeent lu sbaaka nzhekla kade lu Dios.

5 Nu gorna mbin Ananías wdizh ne, gorzee ta ngut xaa. Nu rese xaa mbina mzheb xaa. 6 Zee mbid lak xaa mad, nu mchaal xaa ler, nu mbe xaa xaa zee sebyo xaa xaa.

7 Kan chon gor gwluzh zeera mzhin sa Ananías, nixa nanet me cho kwaan ngok. 8 Pér mnabdizh lo me:

—Né lo na, ¿che paro ne sa lu mto gu xleyo gu?

Lee me mkeb nzhé:

—Aja, pres baa mto nuya.

9 Zee nzhé Pér lo me:

—¿Chozhiin myaan rop sa gu mle gu kwaane, zee nzhekla gu ne gu cho zeen Mbi Naban cheen Xaa Nabeyy kwaane? ¡Wii! Baa nyaad re xaa ngwa ngusebyo sa lu, nu nal wee xaa lu.

10 Leeka gorzee ta ngut me pa nzo Pér. Nu lee re xaa mad mzeeb nu ngune re xaa lee me ngutla; zee mbe re xaa me, msebyo xaa me cho sa me. 11 Nu rese xaa Jesús nu rese xaa mbin kwaane mzheb doo re xaa.

Zyen doo kwaan gro mlu

12 Re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús mle xaa zyen doo kwaan gro lo re myet. Nu rese xaa nkasa roo korredor kwaan le Salomón roo yidoo. 13 Nu lee re xaa yezh nkedoola re xaa Jesús, per nzheb xaa zhaal xaa kwaan re xaa Jesús. 14 Nu zyen doo xaabyi nu ngwnaa mzelo mwii lo Xaa Nabeyy. 15 Nu nzhe xaa re xaa ne nzak roo naz, nzhib xaa xaa lo loon, nel gorna lee Pér ded gola xbzhin Pér gal cho lak xaa, zee gakwen xaa. 16 Noka zyen

doo myet, re xaa Jerusalén nu re xaa yezh gax, nyaadno xaa re xaa ne nzak nu re xaa nzho mbi mal lextoo. Nu rese xaa nzhakwen.

Mrenal xaa Pér rop Juan

17 Lee ngwleyy non doo nu rese xaa saduceo ngok selos, 18 nu mzen xaa rop xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús nu mchep xaa xaa lozhyib. 19 Per leeka yaal zee, lee tub mandad cheen Dios mxal roo lozhyib nu mloo rop xaa, nu nzhé mandad lo xaa:

20 —Gwa gu lo lach roo yidoo, nu guzh gu lo re xaa yezh rese wdizh cheen yalnaban kwaan kub ne.

21 Gorna sbaa mbin rop xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús, gorna mkaxni yizhyo zee ngwa xaa lach roo yidoo, nu mzelo xaa mseed xaa re myet xtizh Dios. Zee lee ngwleyy non doo nu re xaa nzhi kwaan lee xaa, mrezh xaa rese xaa nak zhiin. Zee mxaal xaa lak polisi xaa nkanap yidoo roo lozhyib zee yaadxii xaa rop xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús. 22 Per gorna mzhin re polisi, xaa nkanap yidoo roo lozhyib, nyentla rop xaa lozhyib. Zee mbare xaa nu nyaadno xaa rason, 23 nu nzhé xaa:

—Gorna mzhin nu seetaka wen wen nyaww roo lozhyib, nu nzhika re soldad nkanap roo pwert; per gorna mxal nuya zee ne nu nyentla xaa lozhyib.

24 Nu gorna mbin ngwleyy non doo nu re ngwleyy xaa non nu xaa nabeyy lo re polisi xaa nkanap yidoo kwaane, zee mle xaa xgab: "¿Axta paro zhin re kwaane?"

25 Nu gorzee mzhin tub xaa nzhé lo re xaa:

—Lee rop xaa mlo gu lozhyib nzo lach roo yidoo kaseed re myet.

26 Gorzee lee re polisi xaa nkanap yidoo nu xaa nabeyy lo re polisi mroo ngwakwaan rop xaa. Per gorna nguzhal xaa lo xaa, nyent cho kwaan mle re xaa xaa, nel nzheb re xaa napa kazaa ke re myet re xaa. 27 Nu gorna mzhino xaa rop xaa lo re xaa nak zhiin, zee lee ngwleyy non doo nzhé lo rop xaa:

28 —¿Che namnabeyyt nu lo rop gu zee naniitra gu nu nixa naseedtra gu re myet kwent cheen Jesús? ¿Nu nal, cho kwaan mle gu? Ngulola mseed gu rese xaa dubse yezh Jerusalén, nu noka ngaazh gu re nu, lee re nu mbit Jesús.

29 Zee lee Pér kwaan stub xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús mkeb nzhé:

—Yilotlaka nzhaal le nu kwaan nzhekla Dios; zeera le nu kwaan nzhekla re myet. 30 Lee Dios cheen re xey be, mle mroban Jesús, xaa mbit re gu, xaa mkee gu lo krus. 31 Dios mseban xaa nu mzob xaa xaa lad li lo xaa, nu mle xaa xaa, Xaa Nabeyy nu xaa nkiib jwalt cheen rese myet, zee lee re be xaa Israel, laa be naletra be kwaan nawent nu wii be lo Jesús, zee chee xaa re jwalt cheen be. 32 Mlu re kwaane lo re nu zee zaa nu kwent cheena; nu noka Mbi Naban nzaa kwent cheen lee xaa, nu Mbi Naban mxaal Dios lo re nu, xaa nzhon xtizh Dios.

33 Gorna mbin re xaa kwaane, mas nayii xaa nu nzhekla xaa ngut xaa xaa. 34 Per lo re xaa nak zhiin, zee nzo tub fariseo, xaa le Gamaliel. Xaa ne nlu ley cheen Ches, nu rese xaa yezh nzhon xtizh xaa. Nu mzoli xaa zee mnabeyy xaa koo xaa rop

xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús tub rat naz jwer.
35 Zee nzhé xaa lo re xaa:
—Kenzha gu, sawlazh be. Wii wen be nen cho
kwaan le be kwaan rop xaabyi ne. 36 Bselazh
gu nzhala lak liin, ngu tub xaabyi le Teudas, xaa
nzhekla ngak non; mtop xaa kan tap gayoo xaa
mreke tich xaa. Per mbit re xaa xaa. Zee lee re
xaa mreke tich xaa mrech, nu nik stub xaa xaa
namlaketra. 37 Nu leezha mtop rey le re myet, ngu
stub xaa le Judas xaa Galilea, xaa noka mtop xaa
mreke tich, per mbit xaa xaa. Per leezha gut xaa,
noka rese xaa mreke tich xaa mrech. 38 Kwaanzee
na nii lo re gu, bsela gu re xaa ne, nu nik tub kwaan
nalet gu lo xaa. Nel chelee re kwaane nak xchiin re
myet, zluxa. 39 Per chelee Dios kale Dios kwaane,
nalet be gan lo xaa. List gak be, napa lee re be Dios
kadil.
40 Rese ngwleyy non nu rese xaa gol mbin xtizh
xaa. Snee mrezh xaa re xaa mkayaa yalnabeyy lo
Jesús, nu mzaa xaaya yenn xaa, nu mnabeyy xaa
lo xaa zee nazaatra xaa kwent cheen Jesús; zeera
msela xaa xaa. 41 Per lee re xaa mkayaa yalnabeyy
lo Jesús nyakdoola xaa mroo lo re xaa nak zhiin,
nel lee Dios mzeyal mded xaa bid kwent cheen
Jesús. 42 Nixa namzhebt xaa nixa namlaat seed
xaa re myet lach roo yidoo nu noka garli re myet.
Nu mbezh xaa:
—Lee Jesús nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

6

Mleey xaa Jesús gazh xaa

1 Nu zee lee re xaa Jesús nzhiyak zyen doo,
nu lee re xaa Jesús, xaa nzhedizh gryeg mzelo

ngunii nawent re stub naz xaa Jesús, xaa nzhedizh
hebreo nu nzhé xaa: “Lee re byud, me nzhedizh
gryeg nankayaat tub paro kwaan mod nkayaa re
byud, me nzhedizh hebreo”. 2 Kwaanzee lee re
chiibchop xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús mkasa
rese xaa Jesús nu nzhé xaa lo xaa:

—Nawent chelee nu laa nu nazaat nu kwent
cheen wdizh chul, zee kiiz nu kwaan gaw re myet.
3 Kwaanzee wech nu bzan, bleey gu lo re gu gazh
xaabyi xaa nali nak, xaa nkano yalnzhak, nu xaa
nabeyy Mbi Naban lextoo, zee zaa nu zhiin ne le
xaa. 4 Lee re nu nzhedizhno Dios nu zaa nu kwent
cheen wdizh chul.

5 Rese xaa nyakla sbaa gaka, zee mleey re xaa:

Steb (tub xaa wlipa ngwii lo Jesús, nu nak xaa
tub xaa nabeyy doo Mbi Naban cheen Dios
lextoo),
Lip,
Prócoro,
Nicanor,
Timón,
Parmenas,
nu Nik (xaa yezh Antioquía, xaa ngok xaa Israel).

6 Zeera mbe re xaa gazh xaa ne pa nzhi re xaa
mkayaa yalnabeyy lo Jesús nu lee re xaa mkayaa
yalnabeyy lo Jesús mdizhno Dios nu mzhib xaa
yaa xaa yek gazh xaa ne.

7 Lee xtizh Dios mas nzhiyon re xaa, nu lee re
xaa Jesús nzhiyak zyen doo Jerusalén. Nu axta
zyen ngwleyy mzelo ngwii lo Jesús.

Mbe xaa Steb lo re xaa nak zhiin

8 Nel nabeyy Mbi Naban lextoo Steb zee mkano
xaa yalnkela nu yalngezh cheen Dios, zee mle xaa

re kwaan gro lo re xaa yezh. 9 Nu lak re xaa nseed
xtizh Dios tub pa le: “Re Myet Libr”, mzelo xaa
mkediizh re xaa Steb. Re xaa ne nze yezh Cirene
nu yezh Alejandría, nu rop yizhyo kwaan nzhi pa
nabeyy Cilicia nu Asia. 10 Per lee xaa ne nayet
roo lo Steb, nel lee Steb nzhedizh kwaan yalnzhak
cheen Mbi Naban. 11 Zee mdix re xaa mka lak
xaabyi zee yé xaa lee Steb kanii nawent Ches nu
Dios.
12 Nu sbaa mle re xaa, zee yii re xaa yezh nu re
xaa gol nu re maestr, xaa nlu ley cheen Ches, zee
mzen re xaa Steb, mbe xaa xaa lo re xaa nak zhiin.
13 Nu mkwaan re xaa lak xaa nkade, nzhé:
—Xaa ne tubka nawent nii Xkyidoo be nu ley
cheen Xdios be. 14 Nu mbin nu nzhé xaa, lee Jesús
xaa Nazaret lux yidoo nu chee xaa mod mlaa Ches
le be.
15 Nu zee lee re xaa nak zhiin kwaan rese xaa
nzhi baa mwii lo Steb, nu lee garlo xaa mlu kwenta
garlo tub mandad cheen Dios.

7

Steb nzo lo ngwleyy non doo nu re xaa gol

1 Lee ngwleyy non doo mnabdizh lo Steb:
—¿Che wli re kwaan né xaa lo nu?
2 Nu lee xaa mkeb nzhé:
—Xaa gol nu rese xaa sawlazh be, kenzha gu
kwaan nii na. Lee Dios, xaa gro doo, mlu lo xey
be Abraham, gorna nzo xaa yizhyo Mesopotamia,
leezha zer nya xaa yo xaa naz yizhyo Harán. 3 Dios
nzhé lo xaa: “Laa yizhyo cheen lu nu re sawlizh
lu, nu zyaa yizhyo kwaan luu na lo lu”. [Gn. 12:1]
4 Zee Abraham mroo yizhyo cheen re xaa Caldea,

nu nya xaa ngu xaa yezh Harán. Nu zee ngut
xuz xaa, nu gwluzh Dios mbeno Abraham yizhyo
ne, pa nzho re be nal. 5 Per Dios namzaat nik
tub lee leyo yizhyo ne lo xaa, per gola tika. Per
nzhé xaa lo xaa, lee yizhyo ne gak cheen re dii
cheen xaa, gorna yilo yet xaa, per zee Abraham
zeeraka kano mad. 6 Nu noka nzhé Dios lo xaa:
“Lee re dii cheen lu, yo mod mos cheen stub yezh,
tub yizhyo kwaan nanlabeyyt xaa nu ded xaa bid
tub tap gayoo liin naz baa”. [Gn. 15:13] 7 Nu
noka nzhé Dios: “Lee na teed bid re xaa nzho
yizhyo kwaan mle re dii cheen lu mos nu gwluzh
roo xaa zee, nu yaad xaa nee, gool xaa lo na”.
[Ex. 3:12] 8 Kwaanzee mlaa Dios tub wdizh kwaan
Abraham, zee Dios mnabeyy Abraham zee yo xaa
tub beyy kwaan nak choog xaa tik yed cho xaa.
Nu kwaanzee xonaka mbizh nzha ngol xgann xaa
Chak, Abraham mchoog tik yed cho mad. Nu
seeka mle Chak kwaan xgann xaa Kob, nu lee xaa
ne seeka mle kwaan re xgann xaa, xaa ngok xey re
chiibchop dii cheen re be.

9 ’Re xgann Kob ngok re xey be, xaa yilo. Leeka
re wech Che nayii ne Che nu mto re xaa xaa nu zee
nya xaa yizhyo Egipto. Per Dios tubka mzo kwaan
Che, 10 nu mle xaa yudar xaa lo rese bid kwaan
mded xaa. Nu mzaa doo Dios xgab yo yek xaa nu
mle xaa zee wen doo kayaa faraón xaa. Faraón
ngok rey lo dubse Egipto nu lee xaa mzo Che zee
nabeyy xaa lo dubse yizhyo Egipto nu axta garli
rey.

11 ’Nu zee mla win nu yalnales lo rese yezh
cheen Egipto nu Canaán, nu lee re xey be xaa
yilo, nankanot xaa kwaan gaw xaa. 12 Per gorna

mbin Kob nzho nzhobxtil Egipto, zee mxaal xaa re
xgann xaa, xaa nak re xey be, xaa yilo. Kwaane
ngok welt yilotlaka. 13 Gorna ngwa re xaa ngok
rop welt, Che mlaa ngokbeyy xaa lo re wech xaa,
nu snee lee faraón mlabeyy cho dii nak Che. 14 Nu
zee Che mxaal xaa zee yaad xuz xaa Kob nu dubse
li xaa naz yizhyo Egipto. Re xaa ba ngok tub
chon galbchiin myet. 15 Nu snee Kob nya ngu
Egipto, nu zee ngut xaa nu seeka ngut re ngwzan
be xaa yilo. 16 Nu lee re xchit Kob mbe re xaa
nya naz Siquem nu msebyo xaaya leen baa cheen
Abraham, kwaana mzi Abraham kwaan demi lo
re xinn Hamor, xaa yezh Siquem.

17 'Nu gorna nzha zhin gaxla mbizh kwaan gak
kwaan nzhé Dios lo Abraham, lee re xey be ngok
zyen doo xaa naz Egipto. 18 Nu zee stub xaa ngok
rey cheen re xaa Egipto, nu xaa ne nangunet cho
kwaan mle Che. 19 Rey ne mkade lazh be, nu mted
xaa bid re xey be, xaa yilo. Nu mnabeyy xaa xaa
zee laa xaa yet re xgann xaa, mad pensa ngol.
20 Re mbizh zee ngol Ches, tub mad nix nzhak
lextoo Dios ne. Nu xuz mad nu xnaa mad mxeen
mad li xaa chon mbee. 21 Gorna mlaa xaa mad,
lee xchap faraón nguzhal mad nu mxeen me mad
kwenta mod xinn me. 22 Nu snee Ches mseed rese
kwaan nzhak re xaa Egipto, nu lee xaa ngok tub
xaa nzhak nzhedizh wen nu re kwaan nle xaa
mreke wen.

23 'Choo liin nzho Ches leezha ngwa xaa lo re
sawlazh be, xaa yilo, re dii cheen Israel. 24 Nu
gorna ngune xaa lee tub xaa Egipto kazaaya yenn
tub sawlazh xaa, Ches mle yudar xaa, nu zee
mbit xaa xaa Egipto. 25 Nu Ches mle xgab lee re

sawlazh be, zeen lee Dios mxaal lee xaa koo xaa re
xaa yizhyo Egipto; per lee sawlazh be namzeenta.
26 Nu stub mbizh, Ches nguzhal chop xey be kadil
nu nzhekla xaa nadilt xaa, zee nzhé xaa lo xaa:
“Sawlazh be; ¿chozhiin ndil gu kwaan sawlazh
be?” 27 Zee lee xaa kazaaya yenn wechxinn, mzob
yaa Ches nu nzhé xaa: “¿Cho mzo lu kwenta tub
xaa nabeyy lo nu? 28 ¿Che nzhekla lu gut lu na
kwentaxa mbit lu xaa Egipto naaze?” [Ex. 2:14-
15] 29 Gorna mbin Ches kwaane, zee mxonn Ches
nu nya xaa ngu xaa yizhyo cheen re xaa Madián,
pa ngu xaa kwenta tub xaa stub yezh nu zee ngol
chop xgann xaa.

30 ’Mded choo liin, Ches nzo wen gax yi Sinaí, zee
ngune xaa lo tub mandad cheen Dios, xaa mlu lo
xaa lo ki cheen tub yag yich kwaan kayek. 31 Ches
mdedyall ngune kwaanzee, nu gorna mbii xaa gax
zee wii wen xaa, mbin xaa bos cheen Xaa Nabeyy,
kwaan nzhé: 32 “Lee na nak Dios cheen re xey lu,
xaa yilo, lee na nak Dios cheen Abraham, cheen
Chak, nu cheen Kob”. [Ex. 3:6] Ches mzelo mxiz
sinka mzheb xaa, nu nanzheklat xaa lach xaa.
33 Zee lee Xaa Nabeyy nzhé lo xaa: “La yelyed nii
lu, nel lee pa nzo lu nak leyo nzhul. 34 Lee na ne,
lee re xaa na kaded doo bid yizhyo Egipto. Nzhon
na re kwaan mbezh re xaa, nu nzhal na zee ko na
re xaa yizhyo Egipto. Kwaanzee te nee, zee xaal
na lu Egipto.” [Ex. 3:5,7]

35 ’Leezha nzhé re xey be lo Ches: “¿Cho mzo
lu kwenta tub xaa nabeyy lo nu?”, sbaa mlu
namkayaat xaa Ches. Nixa sbaa Dios mxaal xaa
zee nabeyy xaa re xey be nu Ches ngwa nu mloo
xaa re xaa yizhyo Egipto. Nu lee mandad cheen

Dios mle yudar xaa, leeka mandad kwaan mlu lo
xaa gorna kayek yag yich. 36 Nu Ches ngok xaa
mloo re xey be xaa yilo Egipto, nu kwaan yalngezh
cheen Dios mle xaaya nu mle xaa zyen doo kwaan
gro yizhyo Egipto nu lo Nistoo Naxne nu naz wen
tub choo liin. 37 Nu leeka Ches nak xaa nzhé lo re
wechxinn xaa: “Lee Dios le zee lo re gu roo tub xaa
zaa kwent xtizh xaa kwenta na.” [Dt. 18:15] 38 Nu
leeka Ches nak xaa mzo kwaan sawlazh xaa naz
wen. Nu lee mandad cheen Dios ngunii lo xaa yek
yi Sinaí, zee Ches nguniiya lo re xey be xaa yilo.
Kwaanzee Ches nak xaa mzaa kwent kwaan nzhé
Dios lo xaa cheen yalnaban nu nzhé xaaya lo re
xey be xaa yilo, zee ne be xomod naka.

39 ’Per lee xey be xaa yilo, nanzheklat xaa gon
xaa xtizh xaa, nu nzhekla xaa ngbare xaa naz
Egipto stuba. 40 Zee nzhé re xaa lo Aarón: “Baxk-
waa re dios kwaan nzho mod lu naz lo re be nu
kanap be, nel nanet be cho kwaan ngok kwaan
Ches, xaa mloo be Egipto”. [Ex. 32:1] 41 Zee mdexk-
waa xaa tub maj kwaan nlu kwenta tub la ngoon
yeen, nu mteed xaa ma lo maj ne, nu mle xaa
tub yalni lo maj kwaan leeka re xaa mdexkwaa.
42 Kwaanzee Dios mbachii lo re xaa nu mlaa xaa
mbill re xaa lo mbizh, lo mbee nu lo re mbal
ma nzeb leen yiba. Nel snee mkee tub xaa mzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa:
Sawlazh na, xaa Israel.
Leezha mkanze xey be wen tub choo liin,
¿cho dios mteed xey be ma lo?
Namzaat xey be gon lo na.
43 Lee xaa mbe tub yoo kwaan nak ler,
pa nzholl xaa lo dios Moloc nu lo mbal cheen dios
Refán,

re dios kwaan leeka re xaa mdexkwaa nzholl xaa
lo.
Kwaanzee xaal na xaa mas zit lo Babilonia. [Amós
5:25-27]
44 'Re xey be xaa yilo, nkano xaa yoo kwaan nak
ler pa mbill xaa lo Dios naz wen, kwaan mdexk-
waa xaa kwentaxa mnabeyy Dios Ches, gaxkwaa
xaaya mod mluya lo Ches. 45 Re xey be xaa yilo,
leezha mded xaa kwaan Josué yizhyo ne mbe xaa
yoo kwaan nak ler pa mbill xaa lo Dios. Mle xaa
gan yizhyo lo re stub naz yezh, nel Dios mtexonn
re xaa yezh zee, zee mkayaa xaa yizhyo ne. Snee
lee yoo ne kwaan nak ler, mlake nee axta mbizh
cheen rey David. 46 Nu Dios nix doo nzhak lextoo
ne David, nu David nzhekla ngaxkwaa xaa tub
yidoo pa yo Dios cheen Kob. 47 Per Salomón nak
xaa mza yidoo cheen Dios, 48 nixa Dios nanyut
leen yoo kwaan nza myet, kwentaxa ngunii xaa
mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa:
49 Xaa Nabeyy né:
"Yiba nak pa nabeey na,
nu lee yizhyo nak mod pa nzo nii na.
Nyent mod za gu tub yoo pa le na deskans,
50 nel na mdexkwaa rese kwaan nu dubse yizhyo."
[Is. 66:1-2]
51 Noka nzhé Steb:
—Nu lee re gu tubka nanzaat gu yek gu gon
gu xtizh Dios, nixa nzob nzha gu gon gu per lee
lextoo gu ned doo nak. Kwenta re xey be xaa yilo,
nanzheklat gu gon gu xtizh Mbi Naban cheen Dios.
52 Lee re xey be mrenal re xaa mzaa kwent kwaan
nzhé Dios lo lee xaa, xaa mzaa kwent yaad Xaa
Nali nak. Nu mbit xey be re xaa ne. Nu gorna
myaad Xaa Nali nak, re gu mzen xaa nu mbit re

gu xaa. 53 Nixa re be mkayaa ley lo mandad cheen
Dios, per nambint guya.

Yalngut cheen Steb

54 Gorna mbin re xaa gol wdizh ne, nayii doo xaa
ngune xaa Steb nu mrixyan doo re xaa. 55 Nu lee
Mbi Naban mnabeyy lextoo Steb, zee leezha mwii
xaa naz yiba mlu xni cheen Dios lo xaa nu lee Jesús
nzo lad li lo Dios. 56 Zee nzhé xaa:

—¡Wii gu! Mlu yiba lo na nu leeya nzoxal, nu lee
Xaa Mzhin Ngok Myet nzo lad li lo Dios.

57 Nu lee re xaa mbazhe nye, nu msaaw xaa
nzha xaa nu mzen xaa xaa. 58 Zee mloo xaa
xaa yezh nu mzaake xaa xaa. Lee re xaa kwaan
kazaake xaa, mlaa xchamar xaa lo tub xaa mad le
Saulo.

59 Lepa kazaake re xaa Steb, lee xaa nzhedizhno
Dios nu nzhé xaa:

—Jesús Xaa Nabeyy, kayaa yalnaban cheen na.

60 Ngulo ngunii xaa kwaane, zee mkichxub xaa
nu mrazhe xaa nye, nzhé xaa:

—Xaa Nabeyy, nanaabt lu kwent kwaan kale re
xaa ne.

Gorna ngulo ngunii xaa kwaane, ngut xaa.

8

1 Saulo mzak wen mbit xaa Steb.

Saulo mrenal re xaa Jesús

Leeka mbizh zee mzelo re xaa mrenal re xaa
Jesús, xaa yezh Jerusalén, zee rese xaa Jesús mx-
onn nya naz re yezh cheen Judea nu zrol xaa
nya naz yizhyo Samaria, nebse re xaa mkayaa
yalnabeyy lo Jesús mlake. 2 Lak xaa ngwii lo Dios,
ngwa sebyo Steb nu mbinn doo xaa lo xaa. 3 Nu lee

Saulo mrenal re xaa Jesús, nu axta nya xaa garli re xaa, nu nzhe xaa xaabyi nu ngwnaa nu nchep xaa xaa lozhyib.

Lip mzaa kwent xtizh Dios naz yezh Samaria

4 Nu lee rese xaa Jesús, xaa mroo Jerusalén, nzaa xaa kwent xtizh Dios kwaan nyaadno yalnaban, rese pa nzha xaa. 5 Lip le tub xaa nzho lo re xaa ba, nu ngwa xaa yezh kwaan le Samaria. Naz baa mzaa xaa kwent cheen Jesús. 6 Nu rese xaa yezh nkenzha re kwaan nzhé Lip, nu ngwii xaa lo re kwaan gro kwaan nle xaa. 7 Kwaane nak kwaan mle xaa: msekwen xaa zyen doo xaa kwaan nzho mbi mal lextoo, nu gorna lee mbi mal nroo lextoo re xaa mbazhe xaa, nu noka msekwen xaa zyen xaa nyent mod gun nu xaa mdeen, 8 kwaanzee nyakdoola re xaa yezh.

9 Per zee nzho tub xaabyi, xaa le Simón, xaa ngok wezh yilo nu mkade xaa re xaa yezh Samaria, nu mle xaa mod tub xaa non doo. 10 Nu rese myet, xaawin nu xaa gox, ngwii lo xaa nu nzhon xaa xtizh xaa, nu mbezh re xaa:

—Xaa ne nkano yalnabeyy mod cheen Dios.

11 Nu nzhon re xaa kwaan mbezh xaa, nel xche doo mkade xaa re xaa yezh lo re kwaan gro kwaan mle xaa. 12 Per gorna lee Lip nzaa kwent cheen wdizh chul cheen Jesucrist lo xaa, nu cheen pa nabeyy Dios rop Jesucrist, xaabyi nu ngwnaa mzelo ngwii lo Dios nu mrubnis xaa. 13 Nu axta noka Simón, xaa ngok wezh mzelo ngwii lo Jesús nu mrubnis xaa, nu snee mreke xaa tich Lip, nu ndedyall xaa ngwii xaa lo re yalgro kwaan nlu lo xaa.

14 Leezha mzhin diizh lo re xaa mkayaa
yalnabeyy lo Jesús lee re xaa Samaria mkayaa
wdizh chul cheen Dios, zee mxaal re xaa Pér rop
Juan ngwa yezh Samaria. 15 Gorna mzhin rop xaa
ne yezh Samaria, ngunaab xaa lo Dios zee kayaa
re xaa Jesús, xaa Samaria, Mbi Naban cheen
Dios. 16 Sbaa mle rop xaa ne nel zer kayaa re xaa
Samaria Mbi Naban; nebse mrubnis xaa kwaan
yalnabeyy cheen Jesús, Xaa Nabeyy. 17 Zee Pér nu
Juan mzhib yaa yek re xaa, nu snee mkayaa re
xaa Mbi Naban.
18 Gorna ngune Simón lee rop xaa mkayaa
yalnabeyy lo Jesús nzhib xaa yaa yek re myet,
zee lee re myet mkayaa Mbi Naban, zee nzhekla
Simón ngzaa demi lo rop xaa ne, 19 kwaanzee nzhé
xaa lo xaa:
—Zaa gu lo na yalnabeyy kwaan nkano gu ka
na, zee noka na gorna zhib na yaa na yek re myet,
noka kayaa xaa Mbi Naban cheen Dios.
20 Zee mkeb Pér lo xaa nzhé:
—¡Lu, nu xdemi lu lux, nel mle lu xgab zii
lu yalnabeyy kwaan nzelazh Dios kwaan demi!
21 Nyent mod kee lu xchiin Dios, nel lee lextoo lu
nanakt nali lo Dios. 22 Blaa xgab nawent kwaan
nkano lu, nu bnaab lo Dios zee chelee nzho moda,
chee xaa kwaan nawent kwaan nzho leen lextoo
lu, 23 nel nzeen na nzho yalnayii lextoo lu nu
nkadoo lu lo re kwaan nawent kwaan nabeyy
lextoo lu.
24 Nu Simón mkeb nzhé:
—Naab gu lo Xaa Nabeyy, zee nyent cho kwaan
gak na lo re kwaan né gu.
25 Gwluzh ngulo mzaa xaa kwent cheen xtizh
Xaa Nabeyy, lee rop xaa mkayaa yalnabeyy lo

Jesús, nya naz Jerusalén nu mzaa xaa kwent cheen
wdizh chul leen re yezh win cheen Samaria dubse
naz.

Lip nu xaa yizhyo Etiopía

26 Gwluzh ngulo mded kwaane tub mandad
cheen Xaa Nabeyy nzhé lo Lip:
—Gwa nu bzen naz kwaan nkato naz Jerusalén
kwaan nzha naz yezh le Gaza —naz ne nded naz
wen.
27 Kwaanzee naz zee nzha Lip. Nu baa mzhaal
xaa tub xaa non yizhyo Etiopía, xaa nankat ngw-
naa. Lee xaa ne nkanap rese xdemi Candace, me
nabeyy rese xaa Etiopía. Xaa ne mroo Jerusalén pa
nguyoll xaa lo Dios. 28 Nya xaa lazh xaa nu nzob
xaa leen tub karret, nu nya xaa nyilab xaa yech
kwaan mkee Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé
Dios lo lee xaa yilo.
29 Zee lee Mbi Naban nzhé lo Lip:
—Brexonn zee yiga karret ba lo lu.
30 Gorna mbii Lip lo karret, mbin xaa lee xaa
Etiopía kalab yech kwaan mkee Chay, zee mnab-
dizh xaa lo xaa:
—¿Che nla kwaan kalab lu yek lu?
31 Lee xaa Etiopía mkeb nzhé:
—¿Xomod laya yek na, kwaan nyent cho xaa zaa
kwenta lo na xomod naka? —Nu zee nzhé xaa lo
Lip— Guxoob nu zob xkwes na nee.
32 Lee kwaan kalab xaa nak kwaane:
Wee xaa xaa kwenta tub mbakxiil lo yalgut,
nu kwenta tub mbakxiil leezha nchub xaa yich led
ma nambazhet ma,
nixa lee xaa naniit nik tub wdizh.
33 Leeka lee xaa le xaa mod tub xaa nanont,
kwaanzee nanalit ngunaab xaa kwent lo xaa.

Nanzaat xaa kwent cheen re xinn xaa, nel gut xaa
xaa. [Is. 53:7-8]
34 Nu lee xaa Etiopía mnabdizh lo Lip, nu nzhé
xaa:
—¿Chu zné lu lo na? ¿Cho xaa nzaa xaa ne kwent,
che leeka lee xaaya o stub xaa kazet xaa?
35 Zee lee Lip mkeb nzhé lo xaa:
—Chay mzaa kwent cheen Jesús.
Nu snee mzelo xaa mzaa xaa Kwent Chul cheen
Jesús lo xaa Etiopía. 36 Mas gwluzh mzhin xaa tub
pa nzho nis nu lee xaa Etiopía nzhé lo xaa:
—¡Wii, baa nzho nis! ¿Che nyent mod rubnis na
nal?
37 Lee Lip mkeb lo xaa nzhé:
—Chelee lu wii lu lo Jesús kwaan dub lextoo lu,
nzho mod rubnis lu nal.
Nu lee xaa mkeb nzhé:
—Ngwii na lo xaa, nu ne na lee Jesucrist nak
Xgann Dios.
38 Nu mnabeyy xaa xaa nzeno karret zee sekwaz
xaa karret, zee lee Lip nu xaa Etiopía mla lo karret
zee nzha xaa paro myun nis lo xaa, nu gorna
mzhin xaa mzeeb xaa leen nis, zee mchubnis Lip
xaa. 39 Gorna mroo xaa leen nis, lee Mbi Naban
cheen Xaa Nabeyy mbe Lip. Nu lee xaa Etiopía
nambaretra ngune lo Lip. Nu nyaka xaa xnaz xaa
nu nyakdoola xaa. 40 Nu lee Mbi Naban mbe Lip
axta yezh le Azoto. Zee mded xaa rese yezh naz
baa, nu mzaa xaa kwent cheen wdizh chul, zee
mzhin xaa yezh Cesarea.

9

Xomod ngok Saulo tub xaa Jesús
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)

1 Saulo nak tub xaa tubka nrenal re xaa Jesús,
nel nzhekla xaa seweey xaa xaa nu nzhe xaa xaa
lo re xaa gut xaa. Nu kwaanzee ngwa xaa lo
ngwleyy non doo, 2 zee ngunaab xaa yech wee
xaa lo xaa nabeyy pa nkasa re xaa Israel nseed
xaa xtizh Dios yezh Damasco, nel nzhekla xaa
yikwaan xaa re xaa kwaan nzhake tich Naz Kub
cheen Jesús, zee wee xaa re xaabyi nu re ngwnaa,
nu kado xaa re xaa, zee wee xaa xaa Jerusalén.
3 Per gorna nzhazhin gaxla xaa yezh Damasco, lee
tub xni kwaan nze naz yiba mla dub welt lo xaa.
4 Nu gorzee ngob Saulo lo yo nu mbin xaa tub bos
kwaan nzhé:
—Saulo, Saulo, ¿chozhiin nrenal lu na?
5 Lee Saulo mnabdizh:
—¿Cho lu, Xaa Nabeyy?
Nu lee xaa mkeb nzhé:
—Lee na nak Jesús, xaa nrenal lu. 6 Guxche
nu gwa yezh nu zee né xaa lo lu nen cho kwaan
nzhaal le lu.
7 Lee re xaa nzha kwaan Saulo mzheb doo xaa;
nel mbin xaa bos per nik tub xaa namlut lo xaa.
8 Zee nguxche Saulo lo yo, nu gorna mzoli xaa
nangnitra garlo xaa, mchool lo xaa. Nu mzen xaa
yaa xaa nu mbe xaa xaa yezh Damasco. 9 Zee ngu
xaa chon mbizh nangnit lo xaa, nu nixa nandawt
xaa, nu nixa nangut xaa nik tub kwaan.
10 Yezh Damasco, nzho tub xaa Jesús, xaa le
Ananías. Nu lo xaa ne ngunii Xaa Nabeyy lo mkaal,
nu nzhé xaa lo xaa:
—¡Ananías!
Nu lee xaa mkeb nzhé:
—Nee nzo na Xaa Nabeyy, ¿cho kwaan né lu lo
na?

11 Zee lee Xaa Nabeyy nzhé lo xaa:
—Guxche nu gwa naz kay kwaan le Nali, nu garli
Judas nabdizh lu Saulo, tub xaa yezh Tarso, nel lee
xaa kawdizhno na. 12 Nu mlu lo xaa lee tub xaabyi
le Ananías, zhib yaa yek xaa, zee nzho mod wii xaa
stuba.
13 Nu gorna mbin Ananías kwaane, zee nzhé
xaa:
—Xaa Nabeyy, zyen doo xaa nzaa kwent cheen
xaa ba nu rese kwaan nawent kwaan mle xaa lo
re xaa mle nambey lu, naz Jerusalén. 14 Nu nal nze
xaa nee, kwaan diizh cheen ngwleyy non doo, zee
kado xaa rese xaa nzholl lo lu nu wee xaa xaa naz
Jerusalén.
15 Per lee Xaa Nabeyy nzhé lo xaa:
—Gwa, nel na mleey xaabyi ba zee zaa xaa
kwent cheen na lo re xaa nanakt xaa Israel, nu
lo re xaa nabeyy dubse yizhyo, nu noka lo re xaa
sawlazh lu, xaa Israel. 16 Na luu lo xaa nzhaal ded
doo xaa bid zaa xaa kwent cheen na.
17 Ananías ngwa garli Judas pa mlaz Saulo,
mzeeb xaa nu mzhib xaa yaa xaa yek xaa, nu nzhé
xaa lo xaa:
—Wech Saulo, lee Jesús Xaa Nabeyy be, xaa mlu
lo lu naz gorna nzha lu, mxaal na zee bare lu wii lu
stuba nu zee nabeyy Mbi Naban cheen Dios lextoo
lu.
18 Leeka gorzee ngob tub kwaan nzhak kwenta
tub med mbal zaalo Saulo nu mkaxni zaalo xaa
stuba. Zee nguxso xaa zee mrubnis xaa. 19 Gwluzh
zeera ndaw xaa zeera ngu jwers lo xaa, nu mlaz
xaa lak mbizh kwaan re xaa Jesús, xaa nzho yezh
Damasco.

Saulo mzaa kwent xtizh Dios yezh Damasco

20 Nu zeera lee Saulo mzelo mzaa kwent xtizh
Dios pa nkasa xaa Israel nseed xaa xtizh Dios, nu
mbezh xaa lee Jesús nak Xgann Dios. 21 Nu re xaa
nzhon kwaan nii xaa ndedyall xaa, nu mbezh xaa:
—¿Che nalet xaa ne, nak xaa nrenal re xaa ngwii
lo Jesús yezh Jerusalén? ¿Nu che nanzet xaa nee,
zee wee xaa xaa Jesús nu kado xaa xaa, zee zaa xaa
xaa lo re ngwleyy non?
22 Per mas nzhiyu yek Saulo nu nsegan xaa yek
re sawlazh xaa, xaa nzho Damasco. Klar doo mlu
xaa, lee Jesús nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy.
23 Nu nzha zyen mbizh, lee re sawlazh xaa
myaan zee gut xaa Saulo, 24 per mbin Saulo
nzhekla xaa gut xaa xaa. Zhe nu yaal nkambaz
xaa xaa roo yezh, zee gut xaa xaa. 25 Per tub
yaal lee re xaa Jesús, xaa mseed kwaan lee xaa,
nguxoob xaa kwaan Saulo yek bla kwaan nyaaw
dubse yezh, nu mlo xaa xaa leen tub chekwid
naro, nu msela xaa xaa naz tich bla. Snee mle xaa
gan mroo xaa.

Saulo nzo Jerusalén

26 Nu gorna lee Saulo mzhin Jerusalén, nzhekla
xaa ngzhaal xaa kwaan re xaa Jesús; per lee re
xaa ne nzheb ne xaa, nel nanlet xaa krer lee xaa
nak tub xaa Jesús. 27 Per Bernabé mbe xaa lo re
xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús, nu nzhé xaa lo re
xaa lee Saulo ngune lo Xaa Nabeyy naz kwaan nya
naz Damasco, nu lee Xaa Nabeyy ngunii lo xaa,
nu xomod Saulo mzaa kwent cheen Jesús kwaan
dub lextoo xaa leen yezh Damasco. 28 Nu snee
lee Saulo mlakeka Jerusalén nu nze xaa kwaan re
xaa. Nii xaa kwent cheen Jesús kwaan yalnabeyy
cheen Xaa Nabeyy, nu nanzhebt xaa nzaa xaa

kwent xtizh xaa. 29 Nu nkediizh xaa kwaan re
xaa sawlazh, xaa nzhedizh gryeg; per lee re xaa
ne nzhekla gut xaa. 30 Gorna lee re xaa Jesús
mzeen kwaane, mbe xaa Saulo yezh Cesarea, nu
zee mxaal xaa xaa naz yezh Tarso.

31 Kwaanzee nik stub xaa nanrenalt xaa Jesús.
Nu rese xaa Jesús, xaa re yezh cheen Judea, nu
Galilea nu Samaria mas nye nzo lo Dios, nu
nabeyyra Mbi Naban lextoo xaa. Nu ngok zyenra
xaa Jesús.

Ngokwen Eneas

32 Lee Pér nzha re yezh nu noka ngwasewii xaa
lo rese xaa Jesús, xaa nambey, xaa nzho yezh Lida.
33 Zee mlabeyy xaa tub xaabyi le Eneas, xaa nzhala
xon liin nzho loon, nu nyent mod gun xaa. 34 Pér
nzhé lo xaa:

—Eneas, Jesucrist sekwen lu. Guxche nu blis xda
lu.

Nu gorzee nguxche Eneas. 35 Nu rese xaa nzho
yizhyo Lida nu yizhyo Sarón ngune ngokwen xaa,
nu mlaa xaa re krens cheen xaa nu ngok xaa xaa
Jesús.

Yalmroban cheen Dorcas

36 Ngu tub ngwnaa yezh Jope le Tabita, (xtizh
gryeg le me Dorcas). Nu lee me nak tub xme
Jesús, nu tubka nle me kwaan wen nu nle me
yudar re xaa nkin kwaan. 37 Tub mbizh zee,
Tabita mzen tub yalyizh ta ngut me. Nu ngulola
msegaz me kwerp cheen me, zee mzhib xaa me
leen tub yoo kwaan nak stub pis. 38 Lee re xaa
Jesús ngune lee Pér nzo yezh Lida, nu gax nzhi

yezh Lida kwaan yezh Jope, kwaanzee mxaal xaa
chop xaabyi yichezh Pér, nu nzhé xaa lo Pér:
—Chaa prad nya be yezh Jope.
39 Zee mreke Pér tich rop xaa ba. Nu gorna
mzhin xaa mbe xaa Pér pa nzhib kwerp cheen me
ngut, nu rese byud nzhi dub welt lo me nzhonn,
nu mlu me re ler kwaan ngaxkwaa Dorcas leezha
mbanaka me. 40 Zee lee Pér mloo rese xaa leen
yoo, nu mkichxub xaa nu ngunaab xaa lo Dios, zee
mwii xaa lo me ngut nu nzhé xaa:
—Tabita. ¡Guxche!
Lee me mxal zaalo, nu gorna ngune me lo Pér,
gorzee mzob me. 41 Lee xaa mzen yaa me nu
mlisxo xaa me; zeera mrezh xaa re xaa Jesús nu
re byud, re xaa nambey, nu mlu xaa me lo re xaa
naban me. 42 Kwaane ngune re xaa dubse yezh
Jope nu zyen doo myet mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy.
43 Pér mlaz lak mbizh yezh Jope li Simón, tub xaa
nak xaa nseguuzh yed.

10

Pér nu Kornel

1 Nu ngu tub xaa le Kornel yezh le Cesarea, lee
xaa nabeyy lo tub gayoo soldad, kwaan le Italia.
2 Lee xaa nak tub xaabyi nzholl lo Dios, kwaan
rese xaa li xaa. Noka nzaa xaa gro doo demi
nle xaa yudar re xaa prob, xaa Israel, nu tubka
nzhedizhno xaa Dios. 3 Tub mbizh kan las tres,
mchaa lextoo xaa nu lo tub mkaal kwaan mlu Dios
lo xaa, klar myun tub mandad cheen Dios lo xaa,
xaa mrep paro nzo xaa nu nzhé lo xaa:
—¡Kornel!

4 Mzheb doo xaa gorna ngune xaa lo mandad
cheen Dios zee nzhé xaa:
—¿Cho kwaan né lu lo na, Xaa Nabeyy?
Lee mandad cheen Dios nzhé lo xaa:
—Mbin Dios rese kwaan nzhé lu lo xaa nu ne xaa
xomod nle lu yudar re xaa nkin kwaan. 5 Bxaal
lak xaa yezh Jope zee yichezh xaa Simón zee yiid
Simón nee, xaa noka le Pér. 6 Lee xaa nzho li
stub Simón, xaa nseguuzh yed, xaa nzob li gax roo
nistoo.
7 Gorna lee mandad cheen Dios nya, Kornel
mrezh chop xmos, nu tub soldad, xaa nle yudar
xaa, xaa nzholl lo Dios. 8 Nu gorna ngulo mzaa xaa
kwent re kwaan mded, zee mxaal xaa xaa yezh
Jope.
9 Nu rolta mbizh stub mbizh nzhazhin xaa gax
yezh Jope. Nu lee Pér nguxoob lo tub skaler
yek yoo zee wdizhno xaa Dios. 10 Nlaan xaa nu
nzhekla xaa gaw xaa, per gorna kadexkwaa me
kwaan gaw xaa, gorzee mlu tub kwaan lo xaa,
11 lee yiba mxal nu nzela tub lee ler naro naz lo yo,
kwaan nkadoo dap punt. 12 Nu lo ler nzho rete ma,
nu re mball, nu re mbyin. 13 Nu mbin xaa tub bos
kwaan nzhé lo xaa:
—Pér, guxso, bit ma nu daw ma.
14 Pér mkeb nzhé:
—Nyent moda, Xaa Nabeyy; nel na nik tub welt
zer gaw na tub ma nanzhult nu ma nanambeyt.
15 Nu lee bos mbare ngunii stuba, nu nzhé lo
xaa:
—Rese kwaan mle nzhula na, naniit luya kwaan
nanzhult.
16 Kwaane ngok chon welt, nu zeera lee ler naro
mbare nguxoob naz yiba stub welt. 17 Pér mle

xgab cho kwaan nak kwaan mlu lo xaa, gorzee mzhin re xaa mxaal Kornel roo pwert, xaa ngun-abdizh pa nzob li Simón. 18 Gorna mzhin xaa, mnabdizh xaa zee ne che nzho tub xaa le Simón, xaa noka nlabeyy re xaa mod Pér.

19 Nu lee Pér seetaka kale xgab kwaan mlu lo xaa, nu lee Mbi Naban nzhé lo xaa:

—Wii, chon xaabyi kakwaan lu. 20 Guxso, nu bla, nu gwa kwaan re xaa, nu nalet lu xgab, nel na mxaal xaa.

21 Pér mla nu nzhé xaa lo re xaabyi zee:

—Na nak xaa kakwaan re gu. ¿Nu chozhiin kakwaan gu na?

22 Lee re xaa mkeb nzhé:

—Nze nu kwent cheen Kornel, xaa nabeyy lo tub gayoo soldad. Lee xaa nak tub xaabyi wen, tub xaa nreke tich Dios, nu rese xaa Israel nkela xaa. Tub mandad cheen Dios nzhé lo xaa, nzhaal kwezh xaa lu, zee ya lu garli xaa zee lee xaa kenzha kwaan nzhaal yé lu lo xaa.

23 Zee lee Pér nzhé lo re xaa:

—Bzeeb gu.

Nu mlaz xaa kwaan Pér dubse yaal zee. Nu lee stub mbizh, Pér ngwa kwaan re xaa, nu mreke lak wech, xaa Israel xaa nzho Jope, tich xaa.

24 Nu lee stub mbizh mzhin xaa yezh Cesarea, paro nkambaz Kornel xaa, kwaan lak sawlizh xaa nu xmig xaa, xaa mrezh xaa. 25 Gorna mzhin Pér garli Kornel, gorzee mroo Kornel ngunii lo xaa, nu mkichxub xaa lo xaa, nu mbill xaa lo xaa kwenta lo Dios. 26 Per lee Pér mlexso xaa nu nzhé lo xaa:

—Bzoli, nel ropse be nak myet.

27 Nu kayadizh rop xaa Kornel, nu zeera mzeeb
xaa leen yoo zee ngune xaa zyen doo myet nzhi.
28 Pér nzhé lo re xaa:
—Ne gu lee re nu, xaa Israel, nanzeyalt ley cheen
nu zhaal nu kwaan xaa stub yezh nu nixa nyent
mod zeeb nu leen li xaa stub yezh. Per lee Dios
mseed na, nanzhaalt le na xgab nanzhult nak xaa
stub yezh. 29 Kwaanzee lijer doo nzhal na gorna
mrezh Kornel na, nu namzot na nik tub diizh
leeya nyent mod. Kwaanzee nzhekla na ne na,
chozhiin mrezh gu na.
30 Kornel mkeb nzhé:
—Nzha tap mbizh kan gor neeka las tres, na nzo
garli na nee nu kawdizhno na Dios, gorzee mlu
tub xaabyi nak tub ler rus kwaan nla doo xni lo
na. 31 Nu né xaa lo na: “Kornel, Dios mbin kwaan
nzhé lu lo xaa, nu ne xaa xomod mle lu yudar re
xaa nkin kwaan. 32 Bxaal lak xaa yezh Jope zee
yichezh xaa lo Simón, xaa noka le Pér yiid xaa nee.
Lee xaa nzho garli Simón, xaa nseguuzh yed, xaa
nzob li gax roo nistoo.” 33 Kwaanzee gorzee mxaal
na lak xaa yakwaan lu, nu wen mle lu nze lu lo nu
nee. Nal nzhi re be nee lo Dios, nu nzhekla nu gon
nu rese kwaan nzhekla Xaa Nabeyy seed lu nu.

Pér ngunii xtizh Dios garli Kornel

34 Zee lee Pér mzelo ngunii, nu nzhé:
—Nalsi, ne na lee Dios nzak lal nak re myet,
35 nu nkayaa xaa rese xaa nzhon xtizh xaa nu nle
kwaan wen, nixa chol xaa stub yezh nak xaa. 36 Nu
sbaa mlu Dios leezha mxaal xaa Jesucrist lo re nu,
xaa Israel, nel lee xaa nak Xaa Nabeyy rese myet.
Nu lee xaa mzaa kwent zee nzho mod kwi wen
re myet kwaan Dios kwent cheen xaa. 37 Re gu

ne re kwaan ngok lazh nu. Jesucrist mzelo mzaa
kwent xtizh Dios leezha mchubnis Juan re myet
naz yizhyo Galilea nu noka dubse yizhyo Judea.
38 Lee Dios mle nabeyy Mbi Naban lextoo Jesús,
xaa Nazaret, zee nzho mod le Jesús rese kwaan.
Nu ne gu xomod mle Jesús re kwaan wen, nu
xomod msekwen xaa re xaa ne nzak nu xomod
mloo xaa re mbi mal lextoo re xaa. Kwaane mle
xaa nel Dios mzo kwaan lee xaa. 39 Lo re nu mlu
rese kwaan mle Jesús sawlazh nu, nu nzaa nu
kwent cheena. Zeera nya xaa naz Jerusalén, nu
mbit xaa xaa, leezha mkenga xaa xaa lo tub krus.
40 Per Dios mseban xaa ngok yon mbizh, nu mle
zee mlu xaa lo re nu. 41 Namlut xaa lo rese xaa
yezh, nebse lo re nu, xaa mleey Dios yilo, nu nzaa
nu kwent cheen yalmroban cheen xaa. Ndaw nu
nu ngu nu kwaan lee xaa gwluzh gorna mroban
xaa. 42 Nu lee xaa mxaal nu zaa nu kwent cheen
xaa, nel mbizh gwluzh naab xaa kwent lo re xaa
mban nu lo re xaa ngut. 43 Noka rese xaa mzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, mzaala
xaa kwent cheen xaa, nu nzhé xaa: “Loka xana
xaa ngwii lo xaa, ngulola mzhe re jwalt cheen xaa
zee”.

Re xaa nanakt xaa Israel mkayaa Mbi Naban

44 Seetaka kanii Pér, gorna lee rese xaa kayon
xtizh Dios kwaan kanii Pér, mkayaa Mbi Naban.
45 Nu lee rese xaa Jesús, xaa Israel, xaa ngwa
kwaan Pér, ndedyall doo ngune lee re xaa nanakt
xaa Israel noka mkayaa Mbi Naban cheen Dios,
46 nel mbin xaa nzhedizh xaa stub naz diizh
kwaan nagakt xaa nu nzholl xaa lo Dios.

47 Zee lee Pér nzhé lo re wech kwaan nzha
kwaan lee xaa:
—Nyent mod yé tub xaa lee re myet nee nyent
mod rubnis, nel noka lee xaa mkayaala Mbi Na-
ban kwenta re be.
48 Nu mnabeyy Pér xaa zee rubnis xaa kwaan
yalnabeyy cheen Jesucrist. Gwluzh zee mnaab re
xaa lo Pér zee kwaz Pér kwaan re xaa lak mbizh.

11

Pér nzhé xomod mbin re xaa nanakt xaa Israel xtizh Jesús

1 Lee re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús, nu re
xaa Jesús, xaa nzho Judea mbin xomod lee re xaa
nanakt xaa Israel mbin xaa xtizh Dios. 2 Gorna lee
Pér mbare naz Jerusalén, zee lee lak xaa Jesús, xaa
ngwii doo lo beyy cheen re xaa Israel, mgalno xaa
Pér, 3 nu nzhé xaa lo xaa:
—¿Chozhiin ngwa lu lo re xaa nanakt sawlazh
be, xaa nanzhot beyy cheen be, nu axta ndaw lu
kwaan re xaa zee?
4 Zee lee Pér nzhé lo re xaa rese kwaan mded
axta yilo lo re xaa. Nu nzhé xaa lo re xaa:
5 —Gorna mzo na yezh Jope nu kawdizhno na
Dios, mlu tub kwaan lo na. Ngune na lo tub lee
ler naro kwaan nkadoo dap skin, nyaadla naz leen
yiba axta pa nzo na. 6 Nu mlach wen na zee ne na
nen cho kwaan nzho leena, nu mlu re rete ma lo
na, re ma nakap, nu re mball, nu re mbyin. 7 Nu
mbin na tub bos kwaan né lo na: “Pér, guxso, bit
ma nu daw ma”. 8 Nu lee na mkeb nzhé: “Nyent
moda, Xaa Nabeyy, nel leen roo na zer zeeb nik
tik kwaan nanambeyt nu kwaan nanzhult”. 9 Zee
lee bos kwaan nze naz yiba ngunii lo na stuba nu

né: “Rese kwaan mle nzhula Dios, naniit luya tub
kwaan nanzhult”. 10 Kwaane ngok chon welt, nu
zeera mbareya nguxooba naz yiba stuba. 11 Nu
gorzee lee chon xaabyi mzhin roo yoo pa nzhi re
nu, xaa ne mroo axta Cesarea nu nzekwaan xaa
na. 12 Lee Mbi Naban né lo na: “Gwa kwaan lee
xaa nu nalet lu xgab.” Nu noka xop wech ne ngwa
kwaan na. Rese nu mzeeb leen li Kornel, 13 nu
mzaa xaa kwent lo nu xomod ngune xaa lo tub
mandad cheen Dios, xaa nzhé lo xaa: “Bxaal lak
xaa ya yezh Jope zee yichezh xaa Simón zee yiid
Simón nee, xaa noka le Pér. 14 Lee xaa né lo lu nu
lo rese xaa li lu, nen xomod le gu gan yalnaban
kwaan tira.” 15 Nu gorna mzelo na mza na kwent
lo xaa, lee re xaa mkayaa Mbi Naban kwentaxa
mkayaa be Mbi Naban yilo. 16 Zee mselazh na
kwaan nzhé Xaa Nabeyy: “Wli, lee Juan mchubnis
kwaan nis, per lee re gu rubnis kwaan Mbi Naban
cheen Dios”. 17 Kwaanzee, chelee Dios mzaa lo
re xaa kwaan mzaa xaa lo be, gorna mwii be lo
Jesucrist Xaa Nabeyy be, nyent mod yé na nawent
kwaan kale Dios.
18 Gorna lee re xaa Jesús, xaa Jerusalén mbin re
wdizh ne, nanayiitra xaa, nu mbill xaa lo Dios, nu
nzhé xaa:
—¡Noka lo re xaa nanakt xaa Israel mzaa Dios
yalnkela cheen xaa, zee laa xaa re kwaan nawent
nu wii xaa lo xaa, zee le xaa gan yalnaban kwaan
tira!

Xaa Jesús, xaa yezh Antioquía

19 Gwluzh ngulo ngut Steb, zee mzelo re xaa
mrenal re xaa Jesús, nu kwaanzee lee lak xaa
mxonn nya naz yizhyo Fenicia, zlak xaa nya naz

yizhyo Chipre nu zlak xaa nya naz yezh Antioquía. Nu mzaa re xaa ne kwent cheen wdizh chul lo re sawlazh xaa, per namzaat xaa kwent cheen wdizh chul lo re xaa nanakt xaa Israel. 20 Per lee lak xaa nze naz yizhyo Chipre nu xaa nze yezh Cirene, mzhin yezh Antioquía nu mzaa xaa kwent cheen Jesús, Xaa Nabeyy be, noka lo re xaa nanakt xaa Israel. 21 Nu lee yalngezh cheen Xaa Nabeyy nzo kwaan re xaa zee, kwaanzee zyen doo xaa mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy.

22 Re xaa Jesús, xaa nzho yezh Jerusalén, gorna mbin xaa kwaane, zee mxaal xaa Bernabé naz yezh Antioquía. 23 Gorna mzhin Bernabé, ngune xaa re kwaan gro kwaan mle Dios, nu nyak doo lextoo xaa. Nu nzhé xaa lo re xaa:

—Ble nali gu lextoo gu nu nye bzo gu lo re xcheen Xaa Nabeyy.

24 Nel lee Bernabé nak tub xaabyi wen, xaa nabeyy Mbi Naban cheen Dios lextoo nu tubka ngwii xaa lo Jesús. Nu snee zyen doo myet mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy.

25 Nu zee mroo Bernabé baa, nu ngwa xaa yezh Tarso ngukwaan xaa Saulo, 26 nu gorna nguzhal xaa lo xaa, mbe xaa xaa naz yezh Antioquía. Zee mlaz xaa tub liin kwaan re xaa Jesús, nu mseed xaa zyen doo myet. Nu Antioquía ngok pa ngunii re xaa lo re xaa Jesús “cristianos” yilotlaka. (Wdizh ne nii: “Xaa nreke tich Crist”.)

27 Nu re mbizh zee, lak xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa mroo Jerusalén nu ngwa xaa naz Antioquía. 28 Nu lee tub xaa ba le Agabo, nu mzelo xaa ngunii kwaan mzaa Mbi Naban lo xaa, nu nzhé xaa lo re xaa:

—La tub win gro doo dubse yizhyo pa nabeyy Roma.

Kwaane ngok gorna lee Law mnabeyy dubse Roma. 29 Zee lee rese xaa Jesús, xaa nzho yezh Antioquía, mxaal ayud lo re xaa Jesús, xaa nzho yizhyo Judea; kad xaa mzaa loka paroya nzho mod zaa xaa. 30 Nu snee mle xaa; zee mxaal xaaya lo Bernabé rop Saulo zee yalaa xaaya lo re xaa gol xaa Jesús, xaa nzho yizhyo Judea.

12

Mbit xaa Chag nu mlo xaa Per lozhyib

1 Re mbizh zee, lee rey Herod mzelo mrenal re xaa Jesús. 2 Mnabeyy xaa zee gut xaa Chag, wech Juan, kwaan espad. 3 Nu ngune xaa lee kwaane nak kwaan nyula re xaa Israel, kwaanzee noka mzen xaa Pér. Re kwaane ngok leezha mla yalni cheen Paskwa, re mbizh kwaan nzhaw xaa pan kwaan nanyut lebadur. 4 Kwaanzee Herod mzen Pér, nu mchep xaa xaa lozhyib, nu mnabeyy xaa kanap tub chiinmtub soldad xaa, per namkanapt re soldad xaa tubka junt, sinka tapga soldad mkanap xaa. Nzhekla xaa luu xaa xaa lo re xaa yezh yilo ded yalni cheen Paskwa, zeera gut xaa xaa. 5 Nu snee lee Pér nzho lozhyib, per lee re xaa Jesús tubka naab xaa lo Dios zee kanap Dios Pér.

Dios mloo Pér lozhyib

6 Leeka yaal kwaan nzhé Herod luu xaa xaa lo re xaa yezh, Pér naxna xsaww lo chop soldad, nu nkadoo xaa kwaan chop kaden nu lee stub naz soldad nzhi nkanap roo pwert. 7 Nu gorzee lee tub mandad cheen Dios mzhin lo xaa nu dubse

lozhyib mla xni. Lee mandad cheen Xaa Nabeyy mgal cho Pér, mloo mkaal lo xaa, nu nzhé lo xaa:

—¡Guxche nal gor ne!

Nu gorzee lee kaden mxek yaa Pér. 8 Nu lee mandad cheen Dios nzhé lo xaa:

—Gok xab lu nu kee xkyelyed lu nii lu.

Nu snee mle Pér, zee lee mandad cheen Xaa Nabeyy nzhé lo xaa:

—Gok xchamar lu nu breke tich na.

9 Pér mreke tich mandad cheen Xaa Nabeyy, nixa nanet xaa che wli o nawlit kwaan mlu lo xaa, nzak xaa kachaa lextoo xaa. 10 Rop xaa mded lo lak soldad xaa nkanap, nu sneeka mded xaa lo stub lak soldad xaa nkanap, nu zee mzhin xaa roo pwert yiib kwaan nyaww naz jwer, lee pwert techo mxal. Mroo rop xaa nu mze rop xaa mandad cheen Xaa Nabeyy xep, zeera mlaa xaa techo Pér.

11 Zeera Pér mzeen kwaan ngok, nu mle xaa xgab leen lextoo xaa: “Nalsi, ne na lee Xaa Nabeyy mxaal mandad cheen xaa mloo xaa na lozhya Herod, nu lo rese kwaan nzhekla re sawlazh na le na”.

12 Gwluzh ngulo mzeen wen xaa kwaan ngok, Pér nya garli Mari, xnaa Juan (xaa noka le Mark), pa nzhi zyen xaa kawdizhno Dios. 13 Nu gorna mzhin xaa mkwezh xaa roo pwert kwaan nkee roo naz, nu tub ngwnaa mad le Rode, me nak tub mos, mroo mwii nen cho xaaya. 14 Nu gorna mbin me bos, mlabeyy me bos cheen Pér, nu tant nyakdoola me, myenlazh me ngxal me roo pwert, nu mrexonn me nya me nu mle me yabis lee Pér nzo roo pwert naz jwer. 15 Lee re xaa nzhé lo me:

—¡Nkade lu!

Per lee me nzhé:
—Wli kwaan ngunii na lo gu.
Lee re xaa mbezh:
—Naleet xaaya, besa.
16 Per lee Pér seetaka kakwezh roo pwert nu
gorna mxal xaa roo pwert ngune xaa lo xaa, nu
rese xaa mdedyall doo. 17 Pér mlis yaa nu mle
xaa tub nseyn zee nawdiizht re xaa, nu mzaa xaa
kwent nen xomod mloo Xaa Nabeyy xaa lozhyib
nu nzhé xaa lo re xaa:
—Guzh gu re kwaane lo Chag nu lo re stub naz
xaa Jesús.
Zee mroo Pér nu nya xaa stub pa. 18 Gorna
mkaxni yizhyo, lee re soldad mrech nel nanet
xaa pa naz nzha Pér. 19 Herod mnabeyy kwaan
xaa xaa, per nel nyent mod ngzhaal xaa lo xaa,
zee mgaazh xaa kwaane tich re xaa nkanap roo
lozhyib. Nu mnabeyy xaa zee gut xaa re soldad
zee, nel mlaa xaa mle Pér gan. Gorna ngulo mded
re kwaane, Herod mroo Judea nu nya xaa ngu xaa
naz yezh Cesarea.

Yalgut cheen Herod

20 Herod nayii doo ngune re xaa rop yezh Tiro
nu Sidón. Nu nel Tiro nu Sidón mkayaa xaa kwaan
nzhaw xaa lazh Herod, mkwaan re xaa rop yezh
ne nen xomod kwi wen xaa kwaan Herod. Mle xaa
gan myenn xaa kwaan Blasto, tub xaa non nkee
zhiin garli rey Herod, zee le xaa yudar xaa zee kwi
wen xaa kwaan Herod. 21 Nu mbizh nakladiizha,
lee Herod ngok ler chul doo kwaan nzhak re rey,
nu mzob xaa pa nzob re rey, nu ngunii xaa lo re
myet. 22 Zee lee re myet mzelo nye ngunii nu nzhé
xaa:

—¡Lee xaa kanii nanakt tub myet, lee xaa nak tub dios!
23 Leeka gorzee lee tub mandad cheen Xaa Nabeyy mle mzen yalyizh Herod, nel namzaat xaa kwent lo Dios. Nu ndaw myaz xaa zee ngut xaa.
24 Per lee xtizh Dios mrech reta yezh, nu mzelo re xaa ngwii lo Jesús.
25 Gorna Bernabé nu Saulo mlux xaa xchiin xaa yezh Jerusalén, mbare xaa yezh Antioquía. Nu mbe rop xaa Juan, xaa noka le Mark.

13

Xaa yezh Antioquía nxaal Bernabé nu Saulo zaa xaa kwent wdizh chul lo re myet xaa stub yezh

1 Lo re xaa Jesús, xaa yezh Antioquía, nzho xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa nu nzho maestr. Lee xaa nak Bernabé, Simón (xaa noka nii xaa lo “Nagaas”), Lus (xaa yezh Cirene), Manaen (xaa mxeen kwaan Herod, xaa mnabeyy Galilea), nu Saulo. 2 Tub mbizh lee re xaa ne mkwan nu nandawt xaa nik tub kwaan zee mbill xaa lo Xaa Nabeyy, nu lee Mbi Naban nzhé lo re xaa:
—Bloxcho gu Bernabé nu Saulo zee kee xaa xchinn na, kwaanzee mrezh na xaa.
3 Nu gorna ngulo mkwan xaa nu mdizhno Dios, zee mzhib xaa yaa xaa yek Bernabé nu Saulo, zee mxaal xaa xaa yizaa xaa Wdizh Chul cheen Jesucrist.

Bernabé rop Saulo ngwa yizhyo Chipre

4 Nu Mbi Naban mbe Bernabé rop Saulo axta yezh Seleucia, nu zee mzen xaa bark mzhin xaa tub yizhyo nzhi xsaww nistoo kwaan le Chipre.
5 Nu gorna mzhin xaa yezh cheen Salamina, mzelo

xaa mzaa xaa kwent xtizh Dios pa nkasa re xaa Israel nseed xaa xtizh Dios. Noka Juan nzha kwaan rop xaa zee le yudar xaa.

6 Mded xaa dubse yizhyo Chipre nu mzhin xaa yezh le Pafos, pa nguzhal xaa tub xaa Israel, xaa le Barjesús; nu lee xaa ne nak tub wezh nu mbezh xaa nak xaa tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, per nawlit xaaya. 7 Xaa ne nzhaal kwaan Sergio Paulo, xaa nabeyy yizhyo Chipre. Nu Sergio Paulo nak tub xaa nzho doo yek. Zee mxaal Sergio Paulo mrezh Bernabé rop Saulo nel nzhekla xaa gon xaa xtizh Dios. 8 Per lee wezh, xaa le Barjesús, xaa noka le Elimas xtizh gryeg, nanzheklat lee xaa nabeyy Chipre gon xtizh Dios. 9 Nu mnabeyy Mbi Naban cheen Dios lextoo Saulo, xaa noka le Pab, nu mlach xaa lo xaa, 10 zee nzhé xaa lo xaa:

—¡Lee lu nak tub xaa nkade, xaa mal, xinn Maxuu, xaa nzhekla lux rese kwaan wen! ¿Chozhiin tubka nsaaw lu naz nali cheen Xaa Nabeyy? 11 Nal lee Xaa Nabeyy ted lu bid. Nal lee lu chool lo tub tyemp, zee nyent mod wii lu che zheya o yaala.

Nu leeka gorzee mla tub yalnakaw lo Barjesús, nu nyent mod wii xaa, nu nkwaan xaa tub xaa zen yaa xaa, nel nik tub kwaan nanyunt lo xaa. 12 Nu gorna ngune xaa nabeyy yizhyo zee kwaane, mle xaa krer xtizh Xaa Nabeyy nu ndedyall xaa mbin xaa re kwent cheen Jesús.

Pab rop Bernabé ngwa yezh Antioquía kwaan nzhi yizhyo Pisidia

13 Pab nu re xaa nzha kwaan lee xaa, mrep xaa leen bark yezh Pafos nu ngwa xaa axta yezh Perge,

yizhyo cheen Panfilia; per Juan (xaa noka le Mark)
mlaa xaa rop xaa nu mbare xaa naz Jerusalén.
14 Pab rop Bernabé mroo Perge, nu ngwa xaa
yezh Antioquía, kwaan nzhi lo yizhyo Pisidia. Lee
mbizh kwaan nkasa xaa Israel nseed xaa xtizh
Dios, mzeeb rop xaa pa nkasa re xaa, nu mzob
xaa. 15 Gwluzh gorna ngulo mlab xaa kwaan mkee
Ches nu kwaan mkee re xaa mzaa kwent kwaan
nzhé Dios lo lee xaa, zee lee re xaa nabeyy pa
nkasa re xaa Israel, nzhé xaa lo Pab rop Bernabé:

—Wech na. ¿Che nzhekla gu nii gu tub kwaan,
zee zaa gu balor lextoo re myet ne? ¡Nii guya nal!

16 Zee lee Pab nguxso nu mle xaa nseyn kwaan
yaa xaa zee nakeet re xaa rezh, nu nzhé xaa:

—Kenzha rese gu xaabyi, xaa lazh na, nu noka
re gu, xaa stub naz re yezh, xaa nzheb ne Dios.
17 Lee Dios cheen be mleey re xey be xaa yilo,
nu mle xaa xaa zyen doo xaa leezha nzhoka xaa
Egipto, mod xaa stub yezh. Nu gwluzh Dios mloo
xaa yizhyo zee kwaan yalngezh cheen xaa. 18 Nu
myela Dios ne re xey be tub choo liin leezha nzha
xaa naz wen. 19 Zee mlux xaa tub gazh yizhyo pa le
Canaán, zee zaa xaa leyo cheen re xaa zee lo re xey
be, xaa yilo. 20 Rese kwaane ngok tub tap gayoo
nzho choobchii liin. Gwluzh mlaa Xaa Nabeyy re
jwes lo xey be axta re mbizh cheen Samuel, xaa
mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo. 21 Zee
lee re xaa ngunaab tub rey zee nabeyy xaa xaa;
nu lee Dios mleyy Saúl, xinn Cis lo xaa, xaa nak
dii cheen Benjamín. Nu mnabeyy xaa lo re xaa
tub choo liin. 22 Gorna mkiib Dios Saúl mod rey
lo re xaa, zee mzaa Dios David gak rey cheen xaa,
nu nzhé Dios: “Lee David xinn Isaí, nak tub xaa

nyula na ne na, lee xaa le rese kwaan nzhekla na.”
23 Leeka lo xben David myaad Jesús, xaa ne mxaal
Dios koo re sawlazh be lo yalgut, nu zee zaa xaa
yalnaban kwaan tira, kwentaxa nzhéla xaa yilo.
24 Leezha zeeraka yaad Jesús, Juan mzaa kwent
xtizh Dios lo rese sawlazh be. Mbezh xaa nzhaal
laa xaa re kwaan nawent kwaan kale xaa nu wii
xaa lo Dios zee rubnis xaa. 25 Nu leezha merla lux
Juan xchiin xaa, nzhé xaa: “Nanakt na xaa nle re
gu xgab, nanakt na Xaa Xaal Dios Nabeyy; per tich
na nze tub xaa nixa xkyelyed xaa kwaan nkee nii
xaa nanzhaalt la na. Nel nik tik nanont na lo xaa.”
26 ’Re gu sawlazh be, xaa nak dii cheen Abra-
ham, nu rese gu, xaa nzheb ne Dios, xaa stub
yezh; lee diizh cheen yalnaban ne nak cheen re
be. 27 Nel lee re xaa nzho Jerusalén, nu re xaa
nabeyy lo xaa, namzaat xaa yek xaa gon xaa xtizh
Jesús, nixa namlaat yek xaa re kwaan mkee re
xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo,
mer kwaana nlab xaa re mbizh nzholl be lo Dios.
Mle xaa zee mbarlo re kwaan mkee xaa ne, leezha
mzaa xaa Jesús lo yalgut. 28 Nixa nanguzhalt nik
tub kwaan gaazh xaa tich xaa, zee nzho mod gut
xaa xaa, per nzhé xaa lo Pilat: “¡Bit xaa!” 29 Gorna
ngulo mle xaa xaa rese kwaan, mod nzaa Xkyech
Dios kwent, mla xaa xaa lo krus nu msebyo xaa
xaa. 30 ¡Per Dios mseban xaa! 31 Nu zyen doo
mbizh mlu Jesús lo re xaa mreke tich xaa, leezha
mroo xaa Galilea nu ngwa xaa yezh Jerusalén. Nal
re xaa ne, nak xaa nzaa kwent cheen Jesús lo re
myet.
32 ’Snee re nu nzaa kwent cheen wdizh chul lo
gu, tub kwaan myaan Dios kwaan re xey be xaa
yilo, 33 mle xaaya lo re be, xana xaa nak dii cheen

xaa. Kwaane mle xaa gorna mseban xaa Jesús
lo re xaa ngut, kwentaxa nkeela lo Xkyech Dios
lo Salm chop, kwaan nii: “Lu nak xgaan na, na
mle ngol lu nalzhe”. [Sal. 2:7] 34 Dios nguniila
lee xaa seban xaa lo re xaa ngut, zee lee kwerp
cheen xaa naluxt, nel noka nzhé xaa: “Za na lo
re gu re kwaan myaan na lo David, kwaana nali
nu wli nak”. [Is. 55:3] 35 Nu noka lee stub salm
nzhé: “Nalaat lu lux kwerp cheen xmos lu, Xaa
Nali nak”. [Sal. 16:10] 36 Nu David mle mod
mnabeyy Dios xaa re mbizh cheen xaa. Nu gwluzh
ngut xaa nu msebyo xaa xaa pa msebyo xaa re xey
xaa, nu lee kwerp cheen xaa mlux, nu ngoka yide
stuba. 37 Per lee kwerp cheen Jesús mseban Dios
nu namluxta.

38 ’Snee wech na, nzhaal ne gu lee Jesús nak xaa
nzho mod chee rese kwaan nawent kwaan mle gu,
mod nzaa nu kwent lo gu, 39 zee lee rese xaa ngwii
lo Jesús, mchee Dios jwalt cheen xaa, tub kwaan
nyent mod le ley cheen Ches. 40 Kwaanzee kanap
gu gu zee nazhint re kwaan mkee re xaa mzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa tich gu, kwaan
nzhé:

41 Wii re gu, xaa nxizhno kwaan wli,
telisa dedyall gu mod lux na gu,
nel lee re mbizh cheen gu kale na tub zhiin gro
doo,
tub kwaan nalet gu krer nixa zaa xaa kwenta lo re
gu. [Hab. 1:5]

42 Gorna lee Pab rop Bernabé mroo pa nkasa xaa
Israel nseed xaa xtizh Dios, ngunaab re xaa lo xaa
zee stub mbizh kwaana nzholl xaa lo Dios, noka
nii xaa re kwaane stuba. 43 Gorna ngulo mrech re

myet pa nkasa xaa nseed xaa xtizh Dios, zyen doo xaa Israel, nu noka re xaa mzhin ngok xaa Israel mreke tich Pab rop Bernabé. Nu lee rop xaa mzaa kwent nzhaal nye zo xaa lo yalnkela cheen Dios.

44 Nu lee stub sman, mbizh kwaan nzholl xaa Israel lo Dios, mer rese xaa yezh mdop zee gon xaa xtizh Xaa Nabeyy. 45 Per gorna ne re xaa Israel zyen doo myet, ngok selos doo xaa nu mzelo xaa nawent ngunii xaa Pab nu mbezh xaa nawent kwaan nlu Pab. 46 Zee lee Pab rop Bernabé nye mkeb nu namzhebt xaa, nzhé xaa:

—Kwaan nkin le nu nak zaa nu kwent xtizh Dios yilotlaka lo gu, xaa nak sawlazh be, xaa Israel. Nu nel nanet gu gon gu xtizh Dios zee noka nanet gu kayaa gu yalnaban kwaan tira, nal lee nu ya niiya lo re xaa nanakt xaa Israel. 47 Nel snee mnabeyy Xaa Nabeyy nu, leezha nguné xaa:

Mzo na lu kwenta xni lo rese yezh,
xaa nanakt xaa Israel,
zee zaa lu kwent xomod le xaa gan yalnaban
kwaan tira,
axta dubse yizhyo. [Is. 49:6]

48 Nu gorna mbin re xaa nanakt xaa Israel kwaane, nyakdoola xaa nu mzelo xaa nzhé xaa: “Lee xtizh Xaa Nabeyy nak tub kwaan wen”. Nu rese xaa naklakwent le gan yalnaban kwaan tira, mwii xaa lo Xaa Nabeyy. 49 Snee mbin re xaa xtizh Xaa Nabeyy dubse yezh zee. 50 Per lee re xaa Israel msegan lak ngwnaa non, me nzholl lo Dios, nu lak xaabyi non yezh, zee renal xaa Pab rop Bernabé, zee koo xaa xaa yizhyo zee. 51 Kwaanzee Pab rop Bernabé mrib yide kwaan nkee tich xkyelyed xaa, kwaan nak mod tub nseyn kwaan nii nawent nzo

re myet zee lo Dios, nu nya xaa naz yezh Iconio.
52 Per lee re xaa Jesús nyakdoola nu mnabeyy Mbi
Naban cheen Dios lextoo re xaa.

14

Pab rop Bernabé nzo yezh Iconio

1 Leezha mzhin Pab rop Bernabé yezh Iconio,
mzeeb rop xaa pa nkasa xaa Israel nseed xaa xtizh
Dios, klar doo mzaa xaa kwent cheen wdizh chul
zee zyen doo xaa Israel nu xaa nanakt xaa Israel
mzelo ngwii lo Jesús. 2 Per lee re xaa Israel, xaa
nanzheklat wii lo Jesús, mzelo xaa mdiizh xaa
kwaan re xaa nanakt xaa Israel, nu snee mle xaa
zee le re xaa xgab nawent nak re xaa Jesús nu
nayii re xaa ne xaa xaa. 3 Zee lee Pab rop Bernabé
mlaz zee zyen doo mbizh, nu namzhebt xaa mzaa
xaa kwent wdizh chul cheen Xaa Nabeyy. Mle rop
xaa re kwaan gro doo kwent cheen Jesús, kwaan
mlu wli nak wdizh chul kwaan mzaa xaa kwent.
4 Per lee re xaa yezh ngok chop tant, tub naz xaa
nroo jabor cheen re xaa Israel nu stub naz xaa
nroo jabor cheen rop xaa mkayaa yalnabeyy lo
Jesús. 5 Zee lee re xaa Israel nu re xaa nanakt xaa
Israel myaan kwaan re xaa nak zhiin, zee le xaa
tub kwaan nawent lo rop xaa nu mle xaa xgab
zee zaake xaa rop xaa. 6 Per gorna mzeen Pab
rop Bernabé kwaane, zee mxonn xaa nya xaa naz
Listra nu Derbe, rop yezh pa nabeyy Licaonia, nu
noka nya xaa re yezh kwaan nzhi dub welt, 7 pa
mzaa xaa Kwent Chul cheen Jesús.

Mzaake xaa Pab yezh Listra

8 Yezh Listra nzho tub xaabyi nyent mod ze. Nik
tub welt namzet xaa, nel mdeen xaa axta leezha
ngol xaa. Xaabyi ne nzob, 9 nkenzha re kwaan nii
Pab, nu lee Pab zheta mwii lo xaa nu ne Pab ngwii
xaa lo Dios, zee nzho mod sekwen Dios xaa. 10 Zee
nzhé Pab lo xaa kwaan bos nye:

—¡Guxso!

Nu lee xaabyi zee nguxso nu mkee xaa brink nu
mzelo xaa mze xaa. 11 Nu gorna ngune re myet
kwaan mle Pab, zee lee re myet mzelo ngunii mer
xtizh xaa nu nzhé xaa:

—¡Rop xaa ne nak dios nu myaad xaa kwenta
myet lo re be!

12 Nu mbezh xaa lee Bernabé nak dios Zeus, nu
lee Pab nak dios Hermes, nel lee xaa nak xaa nii.
13 Lee ngwleyy cheen Zeus, xaa nzob xkyidoo roo
yezh, mbidno xaa re ngoon nu zyen yeey kwaan
chul nzhak. Lee ngwleyy nu re myet nzhekla
gool xaa lo rop xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús
kwentaxa lo Dios, nu nzhekla xaa ngut xaa lak la
ngoon kwentaxa nteed xaa ma lo xdios xaa. 14 Per
gorna mzeen Bernabé rop Pab kwaane, zee mchaz
xaa xab xaa nu mzeeb xaa leen pa nzhi re myet, nu
nzhé xaa:

15 —¿Chozhiin nle gu kwaane? Lee rop nu nak
myet kwenta re gu. Lee nu nze zaa kwent ne lo re
gu, zee laa gu re dios ne, kwaan nik tub sirb nanlet,
nu wii gu lo Dios, xaa mban. Lee xaa mdexkwaa
yiba nu yizhyo nu nistoo nu mdexkwaa xaa re
naksa ma. 16 Nu re mbizh nazskweeze, Dios mlaa
reke xaa tich re kwaan nzhekla xaa, 17 nixa nam-
laat xaa techo re myet sinka nlu xaa rese kwaan
wen kwaan nle xaa lo re myet. Nlu xaa xomod

nak xaa leezha nselazh yey lo be kwaan nxeen re yalgon cheen be, nu leezha nzaa xaa zyen kwaan gaw be zee chul nzhak lextoo be.

18 Per nixa rese kwaane nzhé xaa, nagan mle xaa gan lee re myet nangteedt ngoon lo xaa.

19 Gorna mzhin lak xaa Israel, xaa Antioquía nu xaa Iconio, mle xaa gan mchee xaa xgab cheen re myet; zee mzaake xaa Pab nu mle xaa xgab mbit xaa Pab, zee mdobxex xaa xaa mloo xaa xaa naz jwer roo yezh. 20 Per gorna lee re xaa Jesús mkasa dub welt lo xaa, lee xaa nguxche nu mzeeb xaa stub welt leen yezh. Nu stub mbizh mroo rop xaa Bernabé nya xaa naz stub yezh le Derbe.

21 Gwluzh gorna ngulo mzaa xaa kwent cheen wdizh chul cheen Jesús yezh Derbe, zee zyen doo xaa mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy. Zee mbare xaa yezh Listra, nu Iconio nu Antioquía. 22 Nu mle Pab rop Bernabé yudar re xaa Jesús, xaa nzho yezh ne, zee zo nye xaa lo Dios nu roora xaa lo re xcheen Dios. Nu nzhé xaa: “Chelee be nzhekla be zeeb be pa nabeyy Dios nkin ded be bid”. 23 Nu noka mleey xaa lak xaa gol, xaa ngwii lo Jesús, zee nabeyy xaa lo re xaa Jesús reta yezh. Zee mkwan xaa gorna nandawt xaa nik tik kwaan nu mdizhno xaa Dios, zee ngunaab xaa lo Dios zee kanap Xaa Nabeyy rese xaa gol.

Pab rop Bernabé mbare Antioquía yizhyo cheen Siria

24 Gorna mded xaa yizhyo Pisidia, mzhin xaa yizhyo Panfilia, 25 nu naz baa mzaa xaa kwent wdizh chul cheen Jesús yezh Perge. Nu zeera ngwa xaa yezh Atalia, 26 pa mzen xaa bark mzhin

xaa Antioquía, yezh cheen Siria. Leen yezh ne mxaal xaa xaa mzaa xaa kwent cheen Xaa Nabeyy, lo yalnkela cheen Dios. Nu sbaa mle xaaya. 27 Gorna mzhin xaa Antioquía, mtop xaa re xaa Jesús, nu mzaa xaa kwent rese kwaan mle Dios kwaan rop xaa. Nzhé xaa xomod mle Dios zee noka re xaa nanakt xaa Israel ngwii lo Xaa Nabeyy. 28 Nu Pab rop Bernabé mlaz baa zyen doo mbizh kwaan re xaa Jesús.

15

Junt kwaan ngu yezh Jerusalén

1 Re mbizh zee, lak xaa mroo yizhyo Judea mzhin Antioquía. Nu mzelo xaa mseed xaa re xaa Jesús, nu nzhé xaa:

—Nyent mod le tub xaa gan yalnaban kwaan tira chelee xaa nanyot xaa beyy cheen re nu, xaa Israel, modxa mlaa Ches le nu.

2 Zee lee Pab rop Bernabé mdildiizh xaa kwaan re xaa zee. Nu gwluzh zee lee re xaa Jesús, xaa Antioquía, mxaal Pab rop Bernabé nu zlak xaa, zee ya re xaa Jerusalén, yanabdizh xaa lo re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús nu lo re xaa gol, xaa nzho yezh zee. 3 Kwaanzee mroo Pab rop Bernabé Antioquía nu gorna nzhaded xaa yezh Fenicia nu Samaria mzaa xaa kwent xomod lee re xaa nanakt xaa Israel, mlaa xaa re krens cheen xaa nu mreke xaa tich xcheen Dios. Nu rese xaa Jesús nyakdoola xaa mbin xaa re kwaane.

4 Gorna lee re xaa ne mzhin Jerusalén, lee re xaa Jesús nu re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús nu re xaa gol wen mkayaa xaa xaa. Nu mzaa Pab rop Bernabé kwent rese kwaan mle Dios kwaan lee

xaa. 5 Per lak fariseo, xaa ngwii lo Jesús, nguxso
nu nzhé:
—Lee re xaa nanakt sawlazh be, nzhaal yo beyy
cheen be, nu noka nzhaal xaal be xaa zee le xaa
kwaan nzhé ley cheen Ches.
6 Zee mdop re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús nu
re xaa gol, zee wdizh xaa kwaane. 7 Gwluzh gorna
mdizh xaa zyen doo kwaane, Pér nguxso nu nzhé:
—Wech na, gu ne nzha lak liin Dios mleey na
lo re gu zee za na wdizh chul cheen Jesús lo re
xaa nanakt xaa Israel, zee noka re xaa ngwii lo
Jesús. 8 Nu Dios, xaa nlabeyy lextoo re myet, mlu
mkayaa xaa xaa, nel mzaa xaa Mbi Naban cheen
xaa lo re xaa modxa mzaa xaa Mbi Naban lo re be.
9 Nel Dios mle kwaan wen lo be nu noka lo lee xaa;
Dios mle nzhul lextoo be gorna mzelo be ngwii
be lo xaa. 10 Kwaanzee nal, ¿chozhiin nzhekla gu
lux gu xgab cheen Dios nu zhib gu tich re wech
ne ley cheen Ches kwaan nga doo kwaan nixa be
nyent mod nge, nu nixa re xey be xaa yilo nyent
mod wee? 11 Lee re be mle gan yalnaban kwaan
tira lo yalnkela cheen Jesucrist, Xaa Nabeyy be, nu
leeka snee lee re xaa nanakt xaa sawlazh be le gan
yalnaban kwaan tira.
12 Rese xaa msaaw roo nu mkenzha xaa gorna
lee Bernabé rop Pab mzaa kwent re kwaan gro
kwaan mle Dios kwaan rop xaa lo re xaa nanakt
xaa Israel, leezha mzaa xaa kwent cheen Jesús.
13 Gorna ngulo ngunii rop xaa, Chag nzhé:
—Wech na, kenzha gu kwaan nii na: 14 Simón Pér
mzaa kwent xomod ngoka tub welt leezha mleey
Dios lo re xaa nanakt xaa Israel tub naz xaa zee
gak xaa xaa xaa. 15 Nu kwaane lal nii kwaan nkee

re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa,
modxa nii Xkyech Dios:
16 Lee mod mwii xaa Israel lo Dios nak mod tub
yoo cheen rey David kwaan mbaxche.
Gwluzh bare na stub welt,
zee za na li David stub bes.
Za naya stub bes,
nu bare na saaw na yeka,
17 zee lee re xaa stub yezh nzho mod kwaan xaa
Xaa Nabeyy,
re xaa mleey na tubka kwaan xaa na, xaa Israel,
xaa nkano le na.
18 Snee nzaa Xaa Nabeyy kwent,
xaa mlu re kwaan axta re mbizh yilo. [Amós 9:11-
12]
19 'Kwaanzee lee na nii: Nanzhaalt zhib be ley
cheen Ches tich re xaa nanakt xaa Israel, re xaa
mzelo ngwii lo Dios. 20 Per nzhaal kee be lo re xaa
ne zee nagawt xaa rese baal kwaan nzhib lo mdo,
nu nachaalt xaa re stub naz ngwnaa, nu nagawt
xaa baal cheen re ma mziyenn, nu nagawt xaa
ren. 21 Sbaa kee be lo xaa, nel mzaa re xaa kwent
rese yezh cheen ley cheen Ches axta nazskweeze.
Nlab xaaya pa nkasa re xaa sawlazh be nseed be
xtizh Dios yizata mbizh kwaan nzholl xaa lo Dios.
Sbaa nzhaal kee be lo xaa.

Yech kwaan mxaal xaa lo re xaa Antioquía nu Siria nu Cilicia

22 Re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús nu re xaa
gol nu re xaa Jesús, myaan xaa kweey xaa lo
re xaa, chop xaa xaal xaa Antioquía kwaan Pab
rop Bernabé. Nu mleey xaa Judas (xaa noka le
Barsabás) kwaan Silas, rop xaa ne nak xaa non lo

re xaa Jesús. 23 Nu mxaal xaa yech ne lo re xaa
Jesús naz ba, nu mbe Barsabás rop Silas yech ne:

"Dix wech nu bzan, xaa nanakt xaa Israel, xaa
nzho yezh Antioquía, Siria nu Cilicia. Re nu, xaa
mkayaa yalnabeyy lo Jesús, nu re xaa gol, nu re
xaa Jesús, mxaal nu yech ne lo gu. 24 Mbin nu, lak
xaa mroo nee nu ngwa xaa lo re gu nu mbezh xaa
tub kwaan nawent zee mle gu xgab, per namxaalt
nu xaa zee. 25 Kwaanzee mle re nu xgab nu myaan
re nu, xaal nu chop xaa zee yasewii xaa lo re gu. Ya
xaa kwaan Bernabé rop Pab, rop xaa nkedoola nu.
26 Rop xaa ne mzaa yalnaban cheen xaa zee ded
xaa bid zaa xaa kwent cheen wdizh chul cheen
Jesucrist, Xaa Nabeyy be. 27 Nu kwaanzee nxaal
nu Judas nu Silas. Rop xaa ne zaa kwent kwaan
myaan nu né nu lo re gu. 28 Nel ngunii Mbi Naban
cheen Dios lo nu zee kiib re nu tub kwaan nga tich
gu, nebse nkin le gu re kwaane. 29 Nagawt gu baal
cheen ma mteed xaa lo mdo, nagawt gu ren nixa
baal cheen ma mziyenn, nu nachaalt gu re stub
naz ngwnaa. Nu chelee gu nanlet gu re kwaane,
wen kale gu."

30 Nu gorna ngulo mrech re xaa, lee re xaa zee
ngwa yezh Antioquía, zee mtop xaa re xaa Jesús,
nu mzaa xaa yech ne lo re xaa. 31 Gorna lee re
xaa mlaba, nyakdoola xaa nel mseleyy dooya re
xaa. 32 Nu nel lee Judas nu Silas nak xaa nzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, zee gro mzaa
xaa kwent xtizh Dios, kwaanzee mzaa xaa balor
lextoo re xaa nu mseleyy doo xaa re xaa. 33 Nu
mlaz xaa zee lak mbizh, zeera lee rese xaa Jesús
mlaa nya xaa nu nzhé xaa lo xaa: "Wen nya gu",
zee mbare xaa naz Jerusalén stuba. 34 Per lee

Silas nzhekla lakeka xaa naz baa. 35 Noka Pab
rop Bernabé mlakeka xaa yezh Antioquía, Pab
rop Bernabé nu stub naz xaa mzaa kwent cheen
wdizh chul cheen Xaa Nabeyy naz ba.

Mrop welt nzhazaa Pab kwent xtizh Xaa Nabeyy

36 Xep gwluzh Pab nzhé lo Bernabé:

—Ya be yisewii be lo re wech nu lo re bzan xaa
rese yezh pa ngwa zaa be kwent xtizh Xaa Nabeyy,
zee ne be xomod nzhi re xaa.

37 Bernabé nzhekla wee Juan, xaa noka le Mark,
38 per Pab nzak nawent wee xaa xaa, nel mlaa
Mark xaa Panfilia nu nangreketra xaa tich rop
xaa lo xchiin xaa. 39 Kwaane mle zee mdildiizh
doo rop xaa, nu axta mcho rop xaa; Bernabé mbe
Mark nu mzen xaa bark nzha xaa naz Chipre.
40 Nu lee Pab kwent cheen xaa mleey xaa Silas. Nu
re xaa Jesús ngunaab lo Xaa Nabeyy zee kanap xaa
xaa. Zee mroo rop xaa baa, 41 nu mded xaa yizhyo
Siria nu yizhyo Cilicia, nu mzaa xaa balor lextoo
re xaa Jesús naz ba.

16

Timoteo mreke tich Pab rop Silas

1 Pab rop Silas mzhin yezh Derbe nu yezh Listra,
pa mzhaal xaa kwaan tub xaa le Timoteo, xaa nak
tub xaa Jesús. Xnaa Timoteo nak me yezh Israel,
nu nak me tub me ngwii lo Jesús, per lee xuz xaa
nak tub xaa gryeg. 2 Nu lee re xaa Jesús, xaa yezh
Listra nu yezh Iconio, wen nzhedizh xaa Timoteo.
3 Pab nzhekla wee Timoteo kwaan lee xaa, per
yilotlaka mchoog xaa tik yed cho xaa, kwaan nak
beyy cheen re xaa Israel, zee nyent mod le re xaa

Israel xgab nawent, xaa nzho zee, nel ne rese xaa
lee xuz Timoteo nak xaa gryeg. 4 Rese yezh pa
nded xaa, mzaa xaa kwent re kwaan nzhaal le re
xaa Jesús, modxa mxaal re xaa mkayaa yalnabeyy
lo Jesús nu re xaa gol, xaa nzho yezh Jerusalén.
5 Snee yizata mbizh lee re xaa Jesús mas nye nzo
lo re xcheen Dios nu ngok zyenra xaa.

Dios ngunaab lo Pab zee ya xaa yezh Macedonia

6 Mded xaa yizhyo Frigia nu Galacia, nel lee
Mbi Naban nanglaat ngzaa xaa kwent wdizh chul
cheen Jesús re yezh cheen Asia. 7 Nu gorna mzhin
xaa yizhyo Misia, zee mle xaa xgab zeeb xaa yezh
Bitinia, per lee Mbi Naban cheen Jesús nangzeyalt.
8 Snee tira mded xaa yizhyo Misia, nu mzhin xaa
axta roo nistoo nu mzeeb xaa leen tub yezh kwaan
le Troas. 9 Tub yaal, mchaa tub xaa yizhyo Mace-
donia lextoo Pab. Nzak xaa lee xaabyi ne nzo nu
kanaab lo xaa nu nzhé: “Ded yizhyo Macedonia
zee le lu yudar nu”. 10 Gorna ngulo mchaa lextoo
xaa, zee mle nu xgab roo nu baa, nu ya nu naz
Macedonia, nel ne nu lee Dios nzhekla ya nu baa
zee zaa nu kwent wdizh chul cheen Jesús.

Pab rop Silas nzo Filipos

11 Ngu nu leen bark yezh Troas, nu ngwa nu nal-
isa yezh kwaan nzhi xsaww nistoo cheen Samo-
tracia, nu lee stub mbizh mzhin nu yezh Neápolis
cheen yizhyo Macedonia. 12 Nu yezh ne mroo nu
ngwa nu Filipos, kwaan nak tub yezh cheen Roma
nu yezh kwaan mas non cheen Macedonia. Baa
mlaz nu lak mbizh. 13 Tub mbizh kwaan nseed
re xaa Israel xtizh Dios mroo nu leen yezh nu
ngwa nu naz roo yuu, pa mle nu xgab nzho tub pa

nseed re xaa xtizh Dios. Gorna mzhin nu, mzob nu, nu mzaa nu kwent wdizh chul cheen Jesús lo re ngwnaa, me mkasa zee. 14 Lee lo re me nzho tub ngwnaa le Lidia; me ne nak me yezh Tiatira nu nto me ler naxne kwaan non doo, nu nak me tub ngwnaa nseed xtizh Dios. Nu kakenzha me kwaan kanii Pab, zee Xaa Nabeyy mxal lextoo me, zee mbin meya. 15 Nu mrubnis me kwaan re me li me, nu gwluzh ngunaab me lo nu:

—Te gu kwaz gu garli na, chelee gu nle gu xgab nak na tub me ngwii lo Xaa Nabeyy.

Mle doo me jwers lo nu zee mlaz nu garli me.

16 Stub mbizh gorna nzhaze nu pa nkasa xaa Israel nseed xaa xtizh Dios zee mzhaal nu tub ngwnaa mad, lee me nzho mod zaa kwent cho kwaan gak, nel nzho mbi mal lextoo me. Lee me nak tub mos, nu sbaa nle me gan gro doo demi kwaan nzaa me lo xaa nabeyy lo me. 17 Ngwnaa ne mzelo mreke tich Pab nu tich re nu, nu mbezh me:

—¡Re xaa ne nak xmos Dios, xaa ngezh doo! ¡Nu lee re xaa ne nzaa kwent lo re gu xomod roo gu lo yalgut zee le gu gan yalnaban kwaan tira!

18 Sbaa mle me zyen doo mbizh, axta paro nguzha Pab tant seeka nii me, nu mzere xaa yenn xaa mlach xaa lo me nu nzhé xaa lo mbi mal kwaan nzho lextoo ngwnaa mad zee:

—Kwaan yalnabeyy cheen Jesucrist, nabeey na lu, broo lextoo ngwnaa ne.

Leeka gorzee lee mbi mal mroo lextoo me.

19 Per gorna lee re xaa nabeyy ngwnaa mad zee, mzeen xaa nyentra mod le re xaa gan gro demi

kwaan lee me, zee mzen xaa Pab rop Silas, 20 nu
mbe xaa xaa lo re xaa nak zhiin, nu nzhé xaa:
—Xaa Israel re xaa ne, nu kachee xaa mod nak re
xaa sawlazh be. 21 Nu nlu xaa stub naz kostumbr
kwaan nanzhaalt le be, nel be nak xaa Roma.
22 Nu noka zyen doo myet ngaazh kwaan tich
Pab nu tich Silas. Nu lee re xaa nak zhiin mnabeyy
koche xaa xab Pab rop Silas zee zaa bar xaa xaa.
23 Gwluzh gorna ngulo mzaa bar doo xaa rop xaa,
zeera mchep xaa xaa lozhyib, nu mnabeyy xaa
xaa nkanap roo lozhyib, zee kanap wen xaa xaa.
24 Nu gorna mbin xaa nkanap roo lozhyib kwaane,
mchep xaa xaa lozhyib paro mas nech, nu mkado
xaa nii xaa kwaan chop le yag.
25 Per wall yaal Pab rop Silas kawdizhno Dios nu
kayoll xaa lo Dios, nu lee stub naz xaa nzhibyoo
kakenzha kwaan kayoll xaa. 26 Nu gorzee mgun
tub xog kwaan nye doo kwaan mrib axta simyent
cheen lozhyib. Nu leeka gorzee mxal rese pwert,
nu rese xaa nzho lozhyib mroog kaden kwaan
nkadoo yaa xaa. 27 Gorna lee xaa nkanap lozhyib
mroo mkaal lo, nu ngune xaa lee re pwert cheen
lozhyib nzoxal, mloo xaa spad xaa zee gut xaa xaa,
nel mle xaa xgab lee re xaa nzho lozhyib mxonn.
28 Per Pab nzhé lo xaa dub gan:
—¡Naguta lu leeka lu, rese nu nzhika nee!
29 Zee lee xaa nkanap lozhyib mnaab tub xni,
nu mrexonn xaa mzeeb xaa lozhyib. Nu leezha
mzhin xaa lo Pab nu lo Silas, mxiz xaa lo yal-
nacheb nu mkichxub xaa lo xaa. 30 Zeera mloo xaa
xaa nu mnabdizh xaa lo xaa:
—¿Cho kwaan le na zee roo na lo yalgut nu le na
gan yalnaban kwaan tira?

31 Lee rop xaa mkeb lo xaa nzhé:
—Wii lo Jesús, Xaa Nabeyy be, zee lu nu rese xaa garli lu, le gu gan yalnaban kwaan tira.
32 Nu mzaa xaa kwent wdizh chul cheen Xaa Nabeyy lo xaa nu lo rese xaa nzho li xaa. 33 Nu leeka gor yaal ze, lee xaa nkanap lozhyib mzet cho Pab rop Silas pa mseweey xaa nak zhiin, nu zeera lee xaa nu rese xaa li mrubnis. 34 Nu zeera lee xaa nkanap lozhyib mbe rop xaa garli xaa nu mzaa xaa kwaan ndaw xaa, nu nyakdoola re xaa li xaa, nel mzelo xaa ngwii xaa lo Jesús, Xaa Nabeyy xaa.
35 Garziilaka, lee re xaa nak zhiin mxaal lak soldad nguyé lo xaa nkanap lozhyib zee sela xaa Pab rop Silas. 36 Lee xaa nkanap lozhyib nzhéya lo Pab nu lo Silas:
—Re xaa nak zhiin mnabeey na zee sela na gu; nzho mod nya gu. Wen nya gu.
37 Per lee Pab nzhé lo re soldad, xaa mxaal xaa nak zhiin:
—¡Lee nu nak xaa Roma! Mzaa golp xaa nu delant lo zyen doo xaa yezh, nu nik tub xaa nanguniit che nkano nu kulp, nu mchep xaa nu lozhyib. ¿Nu nal chozhiin nzhekla xaa sela xaa nu xlaan? ¡Nyent moda! Nzhaal yiid mer re xaa nak zhiin koo xaa nu.
38 Zee lee re soldad nzhé re kwaane lo re xaa nak zhiin, nu lee re xaa nak zhiin mzheb doo xaa gorna mbin xaa lee xaa nak xaa Roma. 39 Zee ngwa re xaa nak zhiin nu ngunaab xaa perdon lo Pab nu lo Silas. Nu mloo xaa xaa nu nzhé xaa lo xaa:
—Broo gu yezh.
40 Nu gorna mroo xaa lozhyib, Pab rop Silas ngwa garli Lidia, nu gorna ngune xaa lo re wech

nu lo re bzan, zee mzaa xaa balor lextoo re wech nu re bzan, zee mroo xaa yezh zee.

17

Leezha ngwasya re xaa yezh Tesalónica

1 Zee nzha Pab rop Silas, nu mded xaa yezh Anfípolis nu Apolonia, nu zeera mzhin xaa yezh Tesalónica, pa lee re xaa Israel nkano tub pa nkasa xaa nseed xtizh xaa Dios. 2 Kostumbr cheen Pab nak ngwa xaa pa nkasa xaa nseed xaa xtizh Dios, rese mbizh kwaan nzhool re xaa Israel lo Dios. Chon sman mdildiizh Pab kwaan re xaa. Nu nlu xaa xomod nzaa Xkyech Dios kwent, 3 nu nzhé xaa:

—Jesús nak lee Xaa Mxaal Dios Nabeyy, mded xaa bid nu ngut xaa nu gwluzh ngulo ngut xaa zeera mroban xaa, mod mlela Dios xgab nzhaal gak xaa. Xaa ne nza na kwent cheen lo gu.

4 Nu mla xtizh Pab yek lak sawlazh xaa, zee mreke xaa tich Pab rop Silas. Noka mla xtizh Pab yek zyen doo xaa gryeg, xaa nzholl lo Dios, nu zyen doo ngwnaa, me non yezh. 5 Per kwaane mle ngwasya re xaa Israel, nu mtop xaa lak xaabyi, xaa nakap doo nzo lo xbi, nu nle xaa zee rese xaa yezh yii. Zee ngwa xaa garli Jasón, mle xaa xgab zee yizhal Pab rop Silas zee zaa xaa xaa lo re xaa yezh. 6 Per nel nanguzhalt rop xaa lo xaa zee, zee mbe xaa Jasón nu zlak wech lo re xaa nak zhiin, nu nzhé xaa:

—¡Pab rop Silas kachee dub yizhyo nu noka nze xaa nee, 7 nu Jasón mzeyal ngu xaa garli xaa! Rese xaa ne nanlet kwaan nzhé ley cheen rey, xaa

nabeyy Roma, nel mbezh xaa nzho stub rey, tub xaa le Jesús.

8 Nu gorna lee re xaa yezh nu re xaa nabeyy yezh mbin kwaane, mle xaa xgab. 9 Per Jasón nu stub naz re wech mdix xaa tub mult zee msela xaa xaa nya xaa.

Pab rop Silas nzha yezh Berea

10 Nu yaal zee, lee re wech mxaal Pab rop Silas naz yezh Berea. Nu gorna mzhin xaa baa, ngwa xaa pa nkasa xaa Israel nseed xaa xtizh Dios. 11 Nu lee re xaa Israel, xaa nzho yezh ne, nzheyura yek xaa ke re xaa Tesalónica, nel kwaan dub lextoo xaa mkayaa xaa xtizh Dios kwaan ngunii xaa, nu tich tub mbizh stub mbizh nseedra xaa Xkyech Dios zee ne xaa nen che wli re kwaan ngunii xaa. 12 Nu snee zyen doo xaa mzelo ngwii lo Jesús, nu sbaaka zyen doo xaa gryeg mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy, xaabyi nu ngwnaa me nak me non. 13 Per gorna lee re xaa Israel, xaa Tesalónica, mbin xaa lee Pab kazaa kwent cheen wdizh chul cheen Dios noka yezh Berea, zee ngwa xaa baa nu mle xaa zee nayii re xaa ne xaa Pab. 14 Zee lee re wech mxaal Pab naz roo nistoo, lee Silas nu Timoteo mlakeka Berea. 15 Lee re xaa ngwaze naz Pab axta yezh Atenas. Zee lee Pab nzhé lo xaa zee yé xaa lo Silas nu lo Timoteo zee yiid xaa zhaal re xaa leezha nzho moda lo xaa. Nu gorzee nya re wech zee.

Pab nzo Atenas

16 Leezha lee Pab nkambaz Silas nu Timoteo yezh Atenas, nales doo ngok lextoo xaa ngune xaa lee re xaa yezh ngwii lo zyen maj. 17 Kwaanzee mkediizh xaaya kwaan re xaa sawlazh xaa nu re

xaa nanakt xaa Israel, xaa nzholl lo Dios, pa nkasa re xaa. Nu rese mbizh nkediizh xaaya kwaan re xaa nkasa lo xbi. 18 Nu naz Atenas ngu xaa nzhekla gon xomod nak rese xgab kub. Lak xaa ne mreke tich Epicuro, nu zlak xaa ne mreke tich mod mseed xaa estoico, nu lak xaa ne mbezh:

—¿Chozhiin tant nachan nii xaa ne?

Nu zlak xaa mbezh:

—Nzaa xaa kwent cheen re dios kwaan nan-labeyyt be.

Nzhé xaa kwaane nel Pab nzaa kwent cheen Jesús nu kwent cheen yalmroban cheen xaa. 19 Zee mbe xaa xaa pa nkasa rese xaa yezh, tub pa le Areópago, nu mnabdizh xaa lo xaa:

—Nzhekla nu gon nu wdizh kub kwaan kalu lu lo nu. 20 Nel nii lu kwaan nanlabeyyt nu, nzhekla nu ne nu cho kwaan naka.

21 Nal rese xaa yezh Atenas, nu re xaa nanakt xaa yezh Atenas xaa nzho baa, purse nzhekla xaa gon xaa o zaa xaa kwent tub kwaan kub.

22 Pab mzoli lo re xaa naz Areópago, nu nzhé xaa lo re xaa:

—Xaabyi, xaa yezh Atenas, tub kwaan mlu lo na, lee re gu nzholl lo zyen dios. 23 Nel gorna mdeed na yezh, mwii na re pa nzholl gu lo re xdios gu, nu ngune na lo tub mdo kwaan nzhé lo: “DIOS KWAAN NANLABEYYT BE”. Lee Dios ne, xaa nzholl gu lo, nixa nanlabeyyt gu xaa, lee xaa nak xaa kaza na kwent lo gu nal.

24 ’Lee xaa nak Dios, xaa mdexkwaa yizhyo nu rese kwaan nzho leena, lee xaa nak Xaa Nabeyy yiba nu yizhyo. Nanzhot xaa leen tub yoo kwaan nya kwaan yaa myet, 25 nu nixa nankint xaa le myet yudar xaa, nel lee xaa nak xaa nle zee ban

be nu ngob be mbi, nu nzaa xaa rese kwaan nkin be lo be.

26 'Kwaan tubka xaabyi mdexkwaa xaa rese yezh kwaan nzhi lo dubse yizhyo; mdexkwaa xaa pa nzhaal kwi re yezh nu lak mbizh nzhaal nabeyy re yezh. 27 Sbaa mle xaa, zee lee xaa rese yezh kwaan Dios. Nu nixa xaa rese yezh nkwaan Dios mod tub syeg, zyizhal Dios lo xaa, nel nazit nzo xaa lo rese be. 28 Nel Dios nle zee mban be, nu zee ngun be, nu zee nzho be. Modxa mbezh tub xaa non lo re gu: "Dii cheen Dios nak be". 29 Kwaanzee chelee be nak be dii cheen Dios, nanzhaalt lee be xgab lee Dios nak kwenta tub maj or o plat o ke, kwaan ngaxkwaa re myet mod nzhekla re myet. 30 Re mbizh yilo myela Dios ne re myet, nel namlabeyyt re myet cho kwaan nawent nle re myet, per nal nabeyy xaa xaa rese pa, zee laa xaa naletra xaa kwaan nawent nu wii xaa lo Jesús. 31 Nel Dios mleey tub mbizh kwaan naab xaa re kwent lo rese myet tub mod nali doo, nu mleey xaa Jesús le kwaane. Sbaa mlu xaa lo rese myet, leezha mseban xaa Jesús lo re xaa ngut.

32 Nu gorna mbin xaa cheen kwaan mroban xaa lo re xaa ngut, lak xaa mxizhno xaa nu zlak xaa nzhé:

—Nyula nu gon nu kwaane stub welt.

33 Zee mlaa Pab re xaa. 34 Per mreke lak xaa tich xaa nu re xaa ne mle krer kwaan nzhé xaa. Nu lo re xaa ne nzho tub xaa le Dionisio, tub xaa nabeyy pa nkasa rese xaa yezh naz Areópago, nu noka tub ngwnaa me le Dámaris, nu noka zlak xaa.

18

Pab nzo yezh Corinto

1 Gwluzh gorna ngulo mdedla re kwaane, Pab
mroo yezh Atenas nu nya xaa naz yezh Corinto.
2 Zee mzhaal xaa tub sawlazh xaa, xaa le Aquila,
xaa nak xaa yezh Ponto. Xepse yilo Aquila nu
sa xaa Priscila mroo Italia, nel lee rey Law, xaa
nabeyy Roma, nzhé lee rese xaa Israel nzhaal roo
yezh Roma. Pab ngwa lo Aquila nu Priscila. 3 Lee
xchiin Pab nak dexkwaa xaa yoo ler. Nu nel leeka
zhiin kwaan nkee Pab nak xchiin xaa, Pab mlaz
lo xaa zee mkee rop xaa zhiin tubka. 4 Nu rese
mbizh kwaan nseed xaa xtizh Dios, Pab nya pa
nkasa re xaa, nel nzhekla xaa le xaa gan zee wii
re xaa Israel lo Jesús nu noka re xaa nanakt xaa
Israel.
5 Gorna mroo Silas nu Timoteo yizhyo cheen
Macedonia nu mzhin xaa yezh Corinto, Pab mzelo
mzaa nebse kwent chul cheen Jesús lo re xaa
Israel, nu mbezh xaa lee Jesús nak Crist, Xaa Mxaal
Dios Nabeyy. 6 Per gorna mzelo re xaa nambintra
xaa xtizh Pab zee mzelo xaa ngunii xaa re wdizh
nawent lo Pab, zee Pab mrib xaa xab xaa, zee mlu
Pab nawent nak xgab cheen re xaa, nu nzhé xaa:
—Gu nkano kulp lux gu gu, lee na nankanot
kulp. Nalzhe naz delant, lee na ya za kwent cheen
wdizh chul lo re xaa nanakt xaa Israel.
7 Mroo xaa pa nkasa re xaa Israel nseed xaa
xtizh Dios nu ngwa xaa garli tub xaabyi le Just,
tub xaa nzhool lo Dios. Nu lee li xaa nzob gax pa
nkasa xaa nseed xaa xtizh Dios. 8 Nu lee Crispo,
xaa nabeyy lo re xaa pa nkasa xaa nseed xaa xtizh
Dios, nu re xaa li xaa mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy.

Nu noka zyen doo xaa yezh Corinto, gorna mbin
xaa xtizh Dios mzelo xaa ngwii lo Xaa Nabeyy nu
zee mrubnis xaa. 9 Nu tub yaal lee Xaa Nabeyy
nzhé lo Pab lo tub mkaal:
—Nala nazhebt lu, nu nixa nakwazt lu zaa lu
kwent chul, 10 nel na nzo kwaan lu, nu nik tub xaa
nyent mod le tub kwaan nawent lo lu, nel zyen doo
myet yezh ne nzho jwalt lach lo na.
11 Snee lee Pab mlaz tub liin yirol yezh Corinto,
nu nseed xaa re xaa xtizh Dios.
12 Per re mbizh kwaan mnabeyy Galión re yezh
cheen Acaya, lee re xaa Israel mkasa nu ngunii
nawent xaa Pab, nu mbe xaa xaa lo Galión pa naab
xaa kwent lo xaa. 13 Nu ngaazh re xaa kwaan tich
xaa nu nzhé xaa:
—Xaa ne nzhekla le nu tub kwaan nawent lo ley
cheen nu, nel mbezh xaa lo re myet nzhaal gool
xaa lo Jesús.
14 Pab nzhala nii gorna lee Galión nzhé lo re xaa
Israel:
—Nkenzha gu na xaa Israel, chelee kwaan
ngaazh gu tich xaa ngok tub kwaan nawent mod
mbit xaa tub xaa, zee nzhaal gon na kwaan né
gu. 15 Per kwaane nak wdizh cheen ley cheen gu,
mdexkwaa leeka re guya, nanzheklat na zeeb na
lo re kwent ba.
16 Nu mloo xaa xaa lo pa naab xaa kwent. 17 Zee
mzen re xaa Sóstenes, tub xaa non pa nkasa xaa
Israel nseed xaa xtizh Dios, nu mzaa golp xaa xaa
delant lo Galión, pa naab xaa kwent. Per Galión
namlet kas re kwaan mle re xaa xaa.

Pab mbare yezh Antioquía

18 Seese mlazra Pab zyen mbizh yezh Corinto.
Gwluzh mle xaa despedir re wech nu re bzan, nu
ngwa Aquila nu Priscila kwaan Pab yezh Cencrea
pa mzen xaa bark nu nya xaa naz yizhyo Siria. Nu
gorna zeeraka zen Pab bark mchub xaa yek xaa,
sbaa mlu xaa le xaa kumplir tub wdizh kwaan
nzhé xaa lo Dios. 19 Gorna mzhin re xaa yezh Éfeso
ngwa xaa pa nkasa xaa Israel nseed xaa xtizh Dios,
pa mkediizh xaa kwaan re xaa Israel, xaa nkasa
zee. Nu Pab mlaa Priscila nu Aquila yezh ba, 20 nel
lee re xaa yezh mle jwers lo Pab zee kwazra Pab
xche lo re xaa, per lee xaa namlazt. 21 Nu gorna
mle xaa despedir nzhé xaa lo re xaa:

—Chelee Dios nzhekla bare na yal na lo re gu
stuba.

Nu gwluzh xep, lee Pab ngu leen bark nu mroo
xaa yezh Éfeso. 22 Gorna mzhin xaa yezh Cesarea,
ngwa xaa Jerusalén zee wdizh xaa kwaan re xaa
Jesús, xaa nzho zee, nu zeera ngwa xaa yezh Antio-
quía. 23 Nu mlaz xaa zee lak mbizh, nu zeera ngwa
xaa re yizhyo cheen Galacia nu Frigia nu mle xaa
zee nyera nzo re xaa Jesús lo Dios.

Apolos mzaa kwent cheen xtizh Jesús Éfeso

24 Nu mbizh zee mzhin tub xaa Israel yezh Éfeso,
xaa le Apolos, xaa yezh Alejandría. Nu nzhak
doo xaa nzhedizh xaa nzaa xaa kwent xtizh Dios.
25 Tub xaa mseed Apolos xnaz Xaa Nabeyy, nu
zee lee Apolos wen nzaa kwent cheen xtizh Jesús
nu klar doo nii xaa lo stub naz xaa, per nlabeyy
xaa nebse yalmrubnis kwaan mlu Juan. 26 Nu
lee Apolos mzelo mzaa kwent cheen xtizh Jesús
pa nkasa re xaa Israel nseed xaa xtizh Dios. Nu

leezha mbin Aquila nu Priscila kwaane, zee mbe xaa Apolos stub pa zee seed xaa xaa mas cheen xnaz Xaa Nabeyy. 27 Nu gorna lee Apolos nzhekla ded yizhyo Acaya pa nzhi yezh Corinto, zee lee re xaa Jesús yezh Éfeso mkee xaa tub yech kwaan mxaal xaa lo re xaa Jesús naz ba zee wen kayaa xaa Apolos. Gorna mzhin xaa naz ba, mle doo xaa yudar rese xaa ngwii lo Jesús, nu mlu Jesús yalnkela cheen Jesús lo rese xaa. 28 Nel kwaan xtizh Dios klar doo nlu xaa lo re myet lee Jesús nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy; nu sbaa mlu xaa nawlit re kwaan mbezh re xaa Israel.

19

Pab nzo Éfeso

1 Gorna lee Apolos nzo yezh Corinto, lee Pab mded re yezh leen yi nu mzhin xaa Éfeso, pa nguzhal lak xaa Jesús lo xaa. 2 Zee mnabdizh xaa lo re xaa zee:

—¿Che mkayaa gu Mbi Naban gorna mzelo gu ngwii gu lo Jesús?

Rese xaa mkeb nzhé:

—Nixa nanet nu nen che nzho Mbi Naban.

3 Pab mnadizh lo xaa stuba:

—¿Xomod mrubnis gu?

Nu lee re xaa mkeb nzhé:

—Mod mlu Juan, mrubnis nu.

4 Zee lee Pab nzhé lo xaa:

—Lee Juan mchubnis re xaa mlaa kwaan nawent kwaan kale xaa nu mzelo xaa ngwii lo Dios. Nu mbezh xaa nzhaal wii rese xaa lo Jesús, xaa nze gwluzh xep.

5 Nu gorna mbin xaa kwaane mrubnis xaa
kwaan yalnabeyy cheen Jesús, Xaa Nabeyy. 6 Nu
gorzee lee Pab mzhib yaa xaa yek re xaa, nu noka
re xaa mkayaa Mbi Naban cheen Dios, nu mzelo
re xaa nzhedizh xaa stub naz diizh, nu nzaa re
xaa kwent re wdizh kwaan nguné Dios lo lee xaa.
7 Rese xaa nak kan tub chiibchop xaabyi.

8 Dubse chon mbee, Pab ngwa pa nkasa re xaa
Israel nseed xaa xtizh Dios, pa mzaa xaa kwent
cheen xomod nabeyy Dios zee laa xaa nabeyy Dios
lextoo xaa, nu nik tik nanzhebt xaa. 9 Per lak xaa
ned nanzheklat ngle xaa krer kwaan nzhé xaa,
nu delant lo re myet ngunii nawent xaa Naz Kub
cheen Jesús. Zee mbachii Pab lo re xaa Israel nu
mbe xaa re xaa Jesús leen tub yoo skwel cheen tub
xaa le Tiranno, zee mseed xaa re xaa yizata mbizh.
10 Nu snee mseed xaa re xaa chop liin. Sbaa rese
xaa nzho rese yezh cheen Asia, re xaa Israel, nu
re xaa nanakt xaa Israel, mkenzha xaa wdizh chul
cheen Xaa Nabeyy. 11 Nu mzaa Dios zee mle Pab re
kwaan gro doo lo re xaa. 12 Nu axta panit nu re ler
kwaan nzhal cho Pab, nzhe xaa lo re xaa ne nzak,
snee lee Dios mzaa diizh sekwen Pab re xaa, nu lee
re mbi mal nroo lextoo re xaa.

13 Ngu lak xaa Israel, xaa nya tich tub yezh stub
yezh, nzhekla xaa koo xaa mbi mal lextoo re myet.
Nu nle xchiin xaa yalnabeyy cheen Jesús lo re xaa
nzho mbi mal lextoo nu mbezh xaa lo re mbi mal:

—Kwaan yalnabeyy cheen Jesús, xaa nzaa Pab
kwent, nabeey na lu, broo.

14 Gazh xgann tub xaa Israel xaa le Esceva mle
kwaane, xaa nak tub ngwleyy non lo re ngwleyy.

15 Per gorna nzhekla xaa ngle xaaya lo tub xaa
nzho mbi mal lextoo, lee mbi mal nzhé lo xaa:
—Nlabeyy na Jesús, nu ne na cho nak Pab, ¿per
lee gu cho nak gu?
16 Nu leeka gorzee lee xaabyi, xaa nzho mbi mal
lextoo mzelo mkee yek re xaa, nu nel ngezh doo
xaa zee mzaa golp xaa re xaa, nu cheey re xaa nu
mweey re xaa mroo garli xaa. 17 Rese xaa nzho
Éfeso, rop xaa Israel nu re xaa nanakt xaa Israel,
mbin xaa kwaane, nu mzheb doo re xaa. Nu snee
lee Jesús, Xaa Nabeyy ngok non doo naz baa.
18 Zyen doo xaa mzelo ngwii lo Jesús, nu nzaa
xaa kwent cheen re kwaan nawent kwaan mle
xaa. 19 Nu zyen xaa mseed yalwezh mbidno re
yech cheen xaa zee zek xaaya delant lo rese xaa.
Mle xaa kwent paro non re yech ne, nu nona
choobchii mil demi plat. 20 Snee lee xtizh Xaa
Nabeyy mas nzhaxonn re yezh zee, nu zyen xaa
mzelo ngwii lo Xaa Nabeyy.
21 Gwluzh gorna ngulo mded re kwaane, Pab
mle xgab yasewii lo re xaa nzho re yezh pa nabeyy
Macedonia nu pa nabeyy Acaya, nu zee yaka xaa
axta Jerusalén; nu noka nzhé xaa gorna yilo ya
xaa Jerusalén, noka Roma nzhaal ya xaa. 22 Zee
mxaal xaa Timoteo nu wech Erasto le yudar re
xaa Macedonia. Nu lee xaa mlakeka xep naz baa,
yizhyo cheen Asia.

Ngwasya re xaa yezh Éfeso

23 Re mbizh zee ngwasya re xaa Éfeso kwent
cheen Naz Kub cheen Jesús. 24 Kwaane mle
tub xaabyi le Demetrio, xaa ndexkwaa re kwaan
plat, ndexkwaa xaa zyen yidoo dik cheen dios

Artemisa kwaan plat, nu lee xaa nu re xaa nkee
zhiin kwaan plat, nle xaa gan zyen doo demi.
25 Mtop xaa re xaa kwaan nkee zhiin kwaan plat
kwaan stub naz xaa nle gan demi lo kwaane, nu
nzhé xaa lo re xaa:
—Gu ne, be kale doo gan lo zhiin ne. 26 Nu neka
gu cho kwaan mbezh Pab: “Lee re dios kwaan
ndexkwaa yaa myet nanakt dios”. Nu snee mle
xaa gan mkiil xaa zyen doo myet, nu nanebt xaa
Éfeso noka xaa rese yezh pa nabeyy Asia. 27 Nu
kwaane nak tub kwaan tira nawent lo re be,
nel lee xchiin be nzho mod lux. Nu noka yidoo
cheen dios Artemisa nzho mod lux yalnon kwaan
nkanoya, nu snee nawiitra xaa loya, nixa nal lee
re xaa rese yezh pa nabeyy Asia nu axta rese xaa
dub ntersa yizhyo nzholl lo Aretmisa.
28 Gorna mbin xaa kwaane, nayii doo xaa nu
zyen doo xaa mzelo mbezh:
—¡Mban Artemisa, xdios re be, me nak dios
cheen re xaa Éfeso!
29 Dubse yezh Éfeso ngwasya nu mzen xaa chop
xaa, tub xaa le Gayo nu stub xaa le Aristarco, xaa
yizhyo Macedonia, xaa mzhin kwaan Pab. Nu
mbe xaa xaa pa nkasa re xaa yezh. 30 Zee lee Pab
nzhekla ngzeeb baa, zee nii xaa lo re myet, per lee
re xaa Jesús nanglat ngzeeb xaa. 31 Noka lak xaa
nak zhiin, re xaa Asia, xaa nak xmig Pab, mxaal
xaa xaa nzhé lo xaa, nanzhaalt zeeb xaa baa. 32 Nu
lee lo junt, lak xaa mbezh tub kwaan, nu zlak xaa
mbezh stub kwaan, nu ngwasya zyen doo xaa nu
zyen xaa ba nixa nanet xaa chozhiin mkasa xaa
baa. 33 Zee lee lak xaa mzaa kwent lo Jant cho
kwaan kaded, nu mbe re xaa Israel xaa nu mzo

xaa xaa delant lo rese xaa. Nu Jant mle nseyn zee nakeet re xaa rezh, nel nzhekla xaa ngnii xaa lo re xaa. 34 Per gorna mzeen xaa lee Jant nak tub xaa Israel, mzelo re xaa mkee xaa bi chop gor nu nzhé xaa:

—¡Mban Artemisa, xdios re be, me nak dios cheen re xaa Éfeso!

35 Lee sekretar yezh, gorna ngulo mle xaa gan msaaw xaa roo re myet, nzhé xaa:

—Re xaa sawlazh be, xaa Éfeso, re xaa dubse yizhyo mbezh lee re xaa yezh ne nkano zhiin nkanap yidoo cheen dios Artemisa nu maj cheen me, kwaan ngob naz yiba. 36 Nel nik tub xaa nyent mod né nawlit kwaane, blaa gu nu nalet gu nik tub kwaan, chelee gu nale went gu xgaba yilotlaka. 37 Nel re xaabyi kwaan mbe gu nee, namlewannt xaa nik tub kwaan cheen yidoo nu nixa nanguniit xaa nawent Xdios be. 38 Chelee Demetrio nu re xaa nkee zhiin kwaan lee xaa nzhekla gaazh tub kwaan tich tub xaa, nya xaa lo jwes nu lee jwes dexkwaaya. 39 Chelee gu nzhekla gu naab gu stub kwaan nzhaal le guya lo tub junt kwaan rese xaa nabeyy. 40 Nzhaal nayasyat be nel napa lee rey, xaa nabeyy dubse Roma, xaal tub xaa ne xomod naka, zee nanet be cho kwaan keb be lo xaa.

41 Gorna ngulo ngunii xaa kwaane, nzhé xaa lo re myet:

—Nzho mod nya gu.

20

Pab ngwa Macedonia nu Grecia

1 Nu gorna ngulola nya re xaa garli xaa, Pab mrezh re xaa Jesús zee mzaa konsej lo xaa, nu

zeera nya xaa naz re yezh Macedonia. 2 Nu re yezh
pa mded xaa, mseed xaa re xaa Jesús nu mle xaa
nyera nzo xaa lo Jesús; gwluzh zeera mzhin xaa pa
nabeyy Grecia, 3 pa mlaz xaa chon mbee. Merla
zen xaa bark nya xaa naz Siria, gorna mzeen xaa
lee re xaa Israel myaan zen xaa xaa. Zee mchee
Pab xgab cheen xaa nu mbare xaa re yezh cheen
Macedonia. 4 Nu re xaa ne ngwa kwaan Pab:
Sópater xgann Pirro xaa yezh Berea, nu Aristarco
rop Segundo xaa yezh Tesalónica, nu Gayo xaa
yezh Derbe, nu Timoteo nu Tíquico nu Trófimo yon
xaa yizhyo Asia. 5 Nu re xaa ne nguner lo nu, nu
mlaz xaa nu yezh Troas. 6 Nu gwluzh ngulo mded
yalni cheen Paskwa, tub yalni kwaan nzhaw xaa
Israel pan kwaan nanyut lebadur, zee mroo nu
yezh Filipos, nu ngu nu leen bark. Nu gaay mbizh
zeera nguga xaa lo nu Troas, pa mlaz nu gazh
mbizh.

Pab ngwasewii Troas

7 Mbizh dming mdop rese nu ndaw nu Xchee
cheen Xaa Nabeyy, zee lee Pab mseed re xaa Jesús.
Nel stub mbizh lee xaa roo nya stub yezh, zee xche
mseed xaa re xaa axta wall yaal. 8 Nu mkasa re nu
pis yon leen tub yoo, nu baa nkee zyen doo bruj
kwaan nkee xni. 9 Nu tub xaa mad le Eutico nzob
roo bentant, nu nel Pab mzaa kwent xche doo, zee
mzen mkaal xaa mad, nu gorna ngulo mzen wen
mkaal garlo xaa mad, mrenzeb xaa mad lo yo. Nu
nel lee yoo pa nzho nu leen nak kwaan chon pis,
zee rese xaa mla ngwasewii lo xaa mad, nu gorna
mzhin xaa lo xaa mad, lee xaa mad ngutla. 10 Zee
lee Pab mla, nu mbii lo xaa mad nu mdezh xaa xaa.
Nu nzhé xaa lo re xaa:

—Nazhebt gu, mban xaa.
11 Nu zeera mbare Pab nguxoob, nu ndaw xaa
kwaan re xaa, nu seesa ngunii xaa axta mkaxni
yizhyo. Nu zeera nya xaa. 12 Nu nyakdoola re xaa
lee xaa mad mban nu mbe xaa xaa garli xaa.

Nzha Pab Mileto

13 Pab mle xgab ze xaa kwaan nii xaa axta yezh
Asón, nu lee nu nguner lo xaa, nel kwaan bark
nzha nu axta Asón. 14 Nu gorna mzhaal nu kwaan
lee xaa Asón, ngu xaa leen bark kwaan nu, nu
ngwa nu axta Mitilene. 15 Mroo nu baa, nu lee
stub mbizh ngwa nu ngu nu leen bark nu mded
nu tub yizhyo leen nistoo kwaan le Quío. Nu
lee stub mbizh mded nu nistoo axta yezh Samos.
Zee stub mbizh mzhin nu yezh Mileto. 16 Snee
ngoka nel Pab nanzheklatra xaa kwaz xaa re yezh
cheen Asia, nu nzhekla xaa tira ded xaa Éfeso; nel
nzhekla xaa zhin xaa lejer yezh Jerusalén, zee zo
xaa yalni cheen Pentecostés naz baa.

Pab mzaa kwent xtizh Dios lo re xaa gol, xaa Éfeso

17 Gorna nzo Pab Mileto, mrezh xaa re xaa gol
xaa nabeyy re xaa Jesús yezh Éfeso. 18 Gorna
mzhin re xaa zee nzhé xaa lo re xaa:
—Gu ne wen, axta mbizh kwaan yilotlaka mzhin
na yizhyo Asia nu axta nalzhe, 19 dubse mbizh
kwaan mzo na lo re gu, mkee na xchiin Xaa
Nabeyy lo re gu nu namtot na yalxwa. Mded
doo na bid kwent cheen re kwaan myaan re xaa
sawlazh na nu axta mbinn na lo re bid kwaan
mdeed na. 20 Per nixa snee, namlat na namzatra
na kwent chul lo re gu, kwaan mle yudar gu; nu

mseed na re gu delant lo re xaa nu leen li re gu.
21 Lo xaa sawlazh na nu lo xaa nanakt xaa Israel
mbezh na, zee laa xaa kwaan nawent kwaan kale
xaa nu wii xaa lo Jesús, Xaa Nabeyy be. 22 Nu nal
nya na Jerusalén nel sbaa mxaal Mbi Naban na,
nixa nanet na cho kwaan deed na baa. 23 Nebse
kwaan ne na nak, ke rese yezh pa nya na, lee
Mbi Naban né lo na, ko xaa na lozhyib nu ded
doo na bid. 24 Per lee yalnaban cheen na nanont,
kwaan non nak lux na xchiin na kwaan mzaa
Jesús kee na, kwaan nak za na kwent wdizh chul,
nen xomod mlu Dios yalnkela cheen xaa lo re be.

25 'Nu ne na, nabaretra gu ne gu lo na, re
gu xaa mza na kwent cheen pa nabeyy Dios
lo. 26 Kwaanzee nzhekla na nii na lo rese gu,
nankanot na kulp cheen nik tub gu lo Dios. 27 Nel
ngulola mza na rese kwent cheen Dios lo gu, nu
namkaxlaant na nik tub kwaan lo gu. 28 Kwaanzee
list bzo gu, nu bkanap gu re xaa Jesús, mod tub
xaa wen doo nkanap re xma, nel lee Mbi Naban
mzo gu gak gu xaa nabeyy lo re xaa Jesús, leeka
Jesús mzi re xaa kwaan xren xaa. 29 Noka ne na
gorna lee na nya, zyiid stub naz xaa kwenta tub
ma nakap, xaa nzhekla luux re xaa Jesús. 30 Nu
leeka lo gu roo lak xaa wdizh yalnkade zee lee re
xaa Jesús le kwaan nzhekla xaa. 31 Kwaanzee list
bzo gu nu bselazh gu xomod mza na konsej lo re
gu kwaan dub lextoo na, dubse chon liin zhe nu
yaal, nu axta mbinn na kwent cheen gu.

32 'Kwaanzee nal wech na, nal naab na lo Dios
zee kanap xaa re gu, nel nazotra na kwaan re
gu nal. Bselazh gu wdizh chul cheen yalnkela
cheen Dios nel leeya nzho mod le zee nye nzo gu

lo Dios, nu leeya zaa kwent xomod kayaa gu rese
kwaan nzaa Dios lo gu, xaa nzo nzhul lo Dios.
33 Namzoblazht na xdemi tub xaa, nixa xab xaa.
34 Nu rese gu ne, mkee na zhiin kwaan leeka yaa
na, zee mkwaan na kwaan nkin na nu kwaan nkin
re xaa mzo kwaan na. 35 Nu sbaa mlu na lo gu,
nzhaal kee gu zhiin nu le gu yudar re xaa nkin
kwaan. Nu bselazh gu xtizh Jesús leezha nzhé xaa:
“Wenra re xaa nzaa xcheen lo stub naz xaa, ke xaa
kayaa kwaan”.
36 Gwluzh gorna ngulo ngunii xaa kwaane, Pab
mkichxub nu mdizhno xaa Dios tubka kwaan rese
xaa. 37 Rese xaa mbinn, nu mdezh xaa xaa nu
ndaw xaa bit ta garlo xaa. 38 Nu nales doo ngok
lextoo re xaa, nel nzhé Pab lo xaa: “Nabaretra gu
ne gu lo na stuba”. Nu zeera ngwa re xaa kwaan
lee xaa axta paro mzen xaa bark.

21

Ngwa Pab Jerusalén

1 Gorna mlaa nu re wech, xaa Éfeso, zee ngu
nu leen bark, zee nya nu nalise naz yizhyo Cos,
kwaan nzhi leen nistoo, nu stub mbizh mzhin
nu yizhyo Rodas, kwaan nzhi leen nistoo nu baa
mroo nu nya nu naz yezh Pátara. 2 Nu yezh Pátara
nguzhal nu tub bark kwaan nya naz yizhyo Feni-
cia, zee ngu nu leena. 3 Nu gorna nya nu zee mlu
yizhyo Chipre lo nu, kwaan nzhi leen nistoo, nu
lad rebes lo nu nzhiya. Nu mdedyo nuya, nya nu
mzhin nu axta yizhyo Siria. Nel nzhaal lat bark
baa, mla nu ngwa nu yezh Tiro. 4 Baa mzhaal nu
re xaa Jesús, nu mlaz nu lo re xaa gazh mbizh. Nu
lee re xaa tubka nzhé lo Pab nanyat xaa Jerusalén,

nel mlu Mbi Naban tub kwaan lo re xaa. 5 Per
gorna ngulo mzhaal gazh mbizh, zee mroo nu zee,
nu rese wech kwaan sa xaa nu kwaan xinn xaa
ngwa zee naz xaa nu axta roo yezh, roo nistoo.
Baa mkichxub re nu, nu mdizhno nu Dios. 6 Gorna
mle nu despedir re xaa zee nguxoob nu leen bark,
zee lee re xaa mbare nya garli xaa.

7 Leeka bark kwaan mzen nu yezh Tiro mzhino
nu axta yezh Tolemaida. Baa mla nu leen bark nu
ngunii nu “dix” lo re wech nu lo re bzan. Mlaz nu
lo re xaa tub mbizh. 8 Stub mbizh mroo nu baa,
mzhin nu axta yezh Cesarea. Zee ngwa nu garli
Lip, baa mlaz nu garli xaa. (Lip nak tub xaa nzaa
kwent xtizh Dios, nu nya xaa tub yezh stub yezh.
Lee xaa nak tub lo gazh re xaa kwaan mleey re
xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús.) 9 Lip nzhap tap
xchap, me mad, me mzaa kwent kwaan nzhé Dios
lo lee me.

10 Nzhala lak mbizh nzo nu baa, zee mzhin tub
xaa yizhyo Judea, xaa le Agabo, xaa noka nzaa
kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa. 11 Nu gorna
mzhin xaa lo nu, mzen xaa yed cheen Pab, mkado
xaaya yaa xaa nu nii xaa nu né xaa:

—Snee né Mbi Naban: “Snee kado re sawlazh nu
bixwann yed ne, nu zaa xaa xaa lo re xaa nanakt
xaa Israel”.

12 Nu gorna mbin nu kwaane, zee lee re nu nu re
wech, xaa Cesarea, nzhé nu lo Pab zee nayat xaa
Jerusalén. 13 Per lee Pab mkeb né:

—¿Chozhiin nzhonn gu, nle gu nzhak nales lextoo
na? Nel listla nzo na kado xaa na nu noka listla
na nzo zee gut xaa na yezh Jerusalén kwent cheen
Jesús, Xaa Nabeyy be.

14 Nu nel namyet roo nu lo xaa, mlaa nu nya xaa,
zee nzhé nu lo xaa:
—¡Gak mod nzhekla Xaa Nabeyy!
15 Gwluzh gorna ngulo mded kwaane, mzo list
nu nya nu naz Jerusalén. 16 Nu lak xaa Jesús, xaa
Cesarea ngwa kwaan re nu. Xaa ne mbe nu garli
Mnasón, tub xaabyi xaa yezh Chipre. Lee xaa nak
xaa Jesús nzha doo liin, nu mlaz nu garli xaa.

Pab ngwasewii lo Chag

17 Gorna mzhin nu Jerusalén, nyakdoola re
wech nu re bzan ngune lo nu, nu chul doo mkayaa
xaa nu. 18 Nu lee stub mbizh, ngwasewii re nu Pab
lo Chag, nu baa nzhi rese xaa gol. 19 Pab mdizh
kwaan re xaa, zeera mzelo xaa mzaa xaa kwent
tubga tubga re kwaan mle Dios lo re xaa nanakt
xaa Israel lo re zhiin kwaan mkee xaa. 20 Gorna
mbin re xaa kwaan nzhé Pab, mbill re xaa lo Dios,
nu nzhé xaa lo Pab:
—Wech Pab, gwii. Zyen doo mil xaa sawlazh
be ngwii lo Jesús, nu rese xaa ne nzak seetaka
nkin kozhaw xaa ley cheen Ches. 21 Nu mbin re
xaa Jerusalén, lee lu nlu lo sawlazh be, xaa nzho
zit, zee nagozhawtra xaa ley; nu nzhé lu lo xaa,
nanzhaalt koo xaa re xgann xaa beyy cheen rese
be, xaa Israel, nu nixa nareketra xaa tich re kwaan
mlu re xey be. 22 ¿Cho kwaan le be nal? Nel
napa rese xaa kazeen lee lu nzo nee. 23 Kwaanzee
mas wen le lu kwaane: Nzho tap xaabyi lo re
be, xaa nzhaal le kumplir tub wdizh kwaan mlaa
xaa lo Dios. 24 Gwa re gu xaa lo ngwleyy zee gak
nzhul lu tubka kwaan re xaa ne, nu bdix re kwaan
nzhaal kix xaa rub yek xaa. Snee rese xaa zeen
nawlit re kwaan nii re xaa lu, rebes naka, noka lu

ngozhaw ley. 25 Per lee lo re xaa Jesús, xaa nanakt
xaa Israel, mxaal nu tub yech lo xaa paro nzhé
nu, nanzhaalt gaw xaa baal kwaan nzhib xaa lo
mdo, noka nanzhaalt gaw xaa ren nixa baal ma
mziyenn, nu nachaalt xaa stub ngwnaa.

Mdobxex xaa Pab nu mloo xaa xaa leen yidoo

26 Nu stub mbizh Pab kwaan dap xaabyi ngwa lo
ngwleyy zee gak nzhul xaa, zeera mzeeb xaa leen
lach roo yidoo cheen re xaa Israel, zee yé xaa cho
gor yilo yixoob mbizh kwaan gak kumplir wdizh
kwaan mlaa xaa lo Dios, kwaane nak, gorna kad
tub xaa nzhaal yiidno gon cheen xaa.

27 Gorna merla yixoob gazh mbizh kwaan mlaa
xaa wdizh lo Dios, lee lak xaa Israel, xaa yizhyo
Asia, ngune lo Pab lo lach roo yidoo, nu mzelo xaa
nzhé xaa lo re myet nawent kwaan kale Pab. Nu
ngok gaya re xaa nu mzen xaa Pab, 28 nu mbezh
xaa:

—¡Xaa sawlazh be, ble gu yudar nu! Xaa ne nseed
rese myet rese pa, nu nii xaa nawent lazh be, nu
nii xaa nawent ley cheen Ches nu nawent xkyidoo
be. ¡Nu noka, nal mchep xaa leen xkyidoo be lak
xaa nanakt xaa Israel, nu sbaa mle beed xaa yidoo
cheen be, pa nzhul doo nak!

29 Nzhé xaa kwaane nel yilo ngune xaa lo Pab
rop Trófimo, tub xaa yezh Éfeso, nzo Jerusalén, nu
mle xaa xgab lee Pab mbe xaa xaa leen lach roo
yidoo.

30 Dubse yezh nayii, nu lee re myet mrexonn
mzhin. Nu mzen xaa Pab nu mdobxex xaa Pab
naz jwer lach roo yidoo, gorzeetlaka msaaw xaa
roo pwert. 31 Nzhekla re xaa gut xaa Pab. Nu

gorna nzhé xaaya lo xaa nabeyy lo tub mil soldad,
tub xaa nabeyy kwent cheen Roma, lee rese myet
xaa yezh Jerusalén nayii doo xaa. 32 Zee lee xaa
mtop lak soldad cheen xaa nu lak xaa nabeyy lo re
soldad, nu mrexonn xaa ngwa xaa pa nzo re myet.
Gorna ngune re xaa lo re soldad, mlaa re xaa, nu
namzaatra xaaya yenn Pab. 33 Zee lee xaa nabeyy
lo tub mil soldad mbii nu mzen Pab nu mnabeyy
xaa zee kado xaa Pab kwaan chop kaden. Gwluzh
zeera mnabdizh xaa nen cho nak xaa, nu cho
kwaan mle xaa. 34 Per lee lak xaa mbezh tub
kwaan nu lee zlak xaa mbezh stub kwaan, snee
medid lee xaa nabeyy nik tub kwaan namlat yek
xaa, nel nanet xaa ne chozhiin tant nayii re myet.
Snee mnabeyy xaa wee xaa Pab leen kwart. 35 Nu
gorna nyano xaa Pab leen kwart, mzhib yenn re
soldad Pab, nel zyen doo myet nzhekla gut xaa
xaa. Nu nguxoob xaa lo escaler. 36 Rese myet
mreke tich re xaa nyano Pab nu mbezh xaa:

—¡Bit gu xaa!

37 Gorna merla chep xaa Pab leen kwart, Pab
mnabdizh lo xaa nabeyy lo tub mil soldad:

—¿Che nzho mod wdizh rop be chep?

Lee xaa nabeyy mkeb nzhé:

—¿Che nzhidizh lu gryeg? 38 ¿Che naleet lu xaa
Egipto, xaa mle nayii re xaa nee nzha lak liin, zee
mdil re xaa kwaan re nu, xaa Roma? Nu zee, ¿che
naleet lu mroo naz wen kwaan tap mil xaa nzhut
myet?

39 Pab nzhé lo xaa:

—Na nak xaa Israel, xaa yezh Tarso, yizhyo
cheen Cilicia. Na nak tub xaa tub yezh nonsa. ¿Che
zle lu jabor lo na, laa nii na lo re myet?

Pab ngunii lo re myet, mzaa xaa kwent nel xomod ngok xaa tub xaa Jesús
(Hch 9:1-19; 26:12-18)

40 Lee xaa nabeyy mzeyal. Nu lee Pab mzoli
delant lo re xaa nu kwaan yaa xaa mle xaa nseyn,
zee nakeetra re myet rezh. Gorna lee re xaa
namkeetra rezh, ngunii xaa lo re xaa mer xtizh
xaa kwaan nak hebreo. Nu nzhé xaa:

22

1 —Rese gu, xaa sawlazh be, kenzha gu kwaan
nzhekla na nii na lo gu.
2 Nu gorna mbin re xaa lee Pab ngunii lo re xaa
kwaan mer xtizh xaa, kwaan nak hebreo, mas
namkeetra re xaa rezh. Zee Pab nzhé:
3 —Na nak tub xaa Israel. Ngol na Tarso, tub
yezh cheen Cilicia, per mxen na nee Jerusalén, nu
mseed na lo tub xaa le Gamaliel, nu mseedra na
rese ley cheen re xey be xaa yilo. Nu mlozhaw na
ley cheen Ches, kwentaxa kale gu nal. 4 Kwaanzee
yilo mrenal na re xaa kwaan nzhake tich Naz Kub
cheen Jesús, zee gut na xaa. Kwaanzee mchep na
xaa lozhyib, nexa ped ngwnaaya o xaabyiya. 5 Lee
ngwleyy non doo nu rese xaa gol nzho mod zaa
xaa kwent wli re kwaane. Nel re xaa ne mzaa tub
yech lo na kwaan diizh zee kab na re xaa Jesús, xaa
nzho yezh Damasco, zee yaadno na xaa Jerusalén
nu chep na xaa lozhyib, zee chezi xaa xaa.
6 'Per gorna nzha na naz gorna mer zhin na
yezh Damasco, kan rolta mbizh, lee tub xni kwaan
mroo naz yiba mla dub welt lo na, 7 nu mla na
lo yo. Zee mbin na tub bos kwaan nguné lo na:
"Saulo, Saulo, ¿chozhiin nrenal lu na?" 8 Nu lee na
mnabdizh: "¿Cho lu Xaa Nabeyy?" Nu lee tub bos

ngunii lo na né: “Na nak Jesús xaa Nazaret, xaa
nrenal lu”. 9 Lee re xaa kwaan nzha kwaan re nu
ngune xaa lo xni nu mzheb xaa per namlat kwaan
né bos lo na yek xaa. 10 Na mnabdizh: “Guné nen
cho kwaan nzhekla lu le na Xaa Nabeyy”. Nu lee
Xaa Nabeyy né lo na: “Guxso gwa Damasco. Nu
baa né xaa nen cho kwaan nzhaal le lu.” 11 Lee
xni zee tira msechool lo na, lee re xaa kwaan nzha
kwaan re nu mzen yaa na nu mbe xaa na yezh
Damasco.
12 ’Baa nzho tub xaabyi xaa le Ananías, nu rese
xaa sawlazh be, xaa nzho yezh Damasco nzhedizh
wen xaa xaa ne. Nu noka ngozhaw xaa ley cheen
Ches. 13 Ananías mbid lo na, nu gorna mzhin xaa
né xaa: “Wech Saulo, nal wii lu stuba”. Nu gorzee
lee na mwii stuba, nu mlu xaa lo na. 14 Zee Ananías
né: “Lee Dios cheen re xey be mleey lu, zee ne lu
xana kwaan nzhekla Dios le lu, nu zee wii lu lo
lee Xaa Nali, nu gon lu xtizh xaa kwaan mer lee
xaa nii. 15 Nu lu zaa kwent cheen xaa leen dubse
yizhyo, re kwaan ngune lu, nu re kwaan mbin
lu. 16 Nal nakwaztra lu. Guxso, nu brubnis, nu
gunaab lo Xaa Nabeyy zee chee xaa rese kwaan
nawent kwaan mle lu.”
17 ’Nu gorna mbare na Jerusalén, ngwa na lo lach
roo yidoo, nu mdizhno na Dios, nu ta mlu Dios
tub kwaan lo na. 18 Mlu Xaa Nabeyy lo na, nu né
xaa lo na: “Le prad broo Jerusalén, nel nagont xaa
kwaan zaa lu kwent cheen na”. 19 Lee na nzhé:
“Xaa Nabeyy, nlabeyy re xaa na, nu ne re xaa lee
na nya rese pa nkasa nu nseed nu xtizh lu, zee
mzen na re xaa ngwii lo lu nu ngo na xaa lozhyib,
nu mza naya yenn xaa. 20 Nu gorna mbit re xaa
Steb, xaa mzaa kwent cheen lu, noka na mzo baa,

nu nyakla na lee re xaa kazaake Steb, nu axta
mkanap na xab re xaa kwaan mbit Steb.” 21 Zee
né Jesús lo na: “Broo, lee na xaal lu zit lo re xaa
nanakt xaa Israel”.

Xaa nabeyy lo tub mil soldad mchep Pab lozhyib

22 Kombasa mkenzha re myet axta gorna lee Pab
nzhé, ya xaa axta re xaa nanakt xaa Israel; zee
mzelo re myet mbazhe nu nzhé:
—¡Nanzhaalt ban xaa ne! ¡Bit gu xaa!
23 Nu nel nye doo mbazhe re myet nu nrib xaa
xab xaa, nu ngoll xaa yo lo mbi, 24 zee lee xaa
nabeyy lo tub mil soldad, mchep Pab lozhyib, nu
mnabeyy xaa zee zaa xaa yenn xaa, zee koo Pab
roo Pab chozhiin nayii re myet ne Pab. 25 Per
gorna ngulola mkado xaa xaa zee zaa xaa yenn
xaa, Pab nzhé lo xaa nabeyy lo tub gayoo soldad,
xaa nzo baa:
—Nankanot gu yalnabeyy zaa gu yenn na, nel na
nak tub xaabyi Roma nu zer naab gu kwent lo na.
26 Gorna mbin xaa nabeyy lo tub gayoo soldad
kwaane, zee ngwa xaa nu nzhé xaaya lo xaa
nabeyy lo tub mil soldad:
—¿Cho kwaan kale lu? Lee xaabyi ne nak tub xaa
Roma.
27 Zee lee xaa nabeyy lo tub mil soldad mbii lo
Pab, nu mnabdizh xaa lo Pab:
—¿Che wli lu nak xaa Roma?
Lee Pab mkeb nzhé:
—Wliya.
28 Lee xaa nabeyy lo tub mil soldad nzhé lo Pab:
—Na mdix zyen doo demi zee ngok na xaa Roma.
Lee Pab mkeb nzhé:
—Na nak xaa Roma nel sbaa ngol na.

29 Nu leezha mbin re xaa nzha keeya yek Pab
kwaane, mbachii xaa lo xaa; nu noka xaa nabeyy
lo tub mil soldad, gorna mzeen xaa lee Pab nak
xaa Roma, mzheb xaa nel lee xaa mnabeyy zee
mkado re xaa Pab.

Mbe xaa Pab lo re xaa nak zhiin

30 Nu lee stub mbizh, lee xaa nabeyy lo tub mil
soldad nzhekla nen chozhiin nayii re xaa Israel ne
Pab, zee mxek xaa Pab nu mnabeyy xaa zee kasa
xaa re ngwleyy non nu rese xaa nak zhiin. Zeera
mbe xaa Pab nu mzo xaa xaa delant lo re xaa.

23

1 Pab mlach wen lo re xaa nak zhiin zee nzhé
xaa:
—Wech na, rese kwaan né Dios wen nzhale na
axta mbizh nalzhe.
2 Zee lee Ananías, ngwleyy non doo, mnabeyy re
xaa nzhi gax lo Pab zee gazya xaa roo Pab. 3 Zee
lee Pab nzhé lo xaa:
—¡Sbaaka le Dios lu, xaa nkade! Baa nzob lu naab
lu kwent lo na modxa nabeyy ley. ¿Chozhiin nanlet
lu mod nabeyy ley, leel mnabeyy lu kee xaaya roo
na?
4 Zee lee re xaa nzhi zee, nzhé xaa lo Pab:
—¿Chozhiin sbaa mgalno lu ngwleyy non doo?
5 Zee nzhé Pab:
—Wech na, nanet na chelee xaa nak ngwleyy
non doo; nel Xkyech Dios nzhé: “Naniiyet lu xaa
nabeyy lazh lu”. [Ex. 22:28]
6 Zeera ngune Pab chop tant xaa nzhi baa, xaa
saduceo nu xaa fariseo, zee nye ngunii Pab nzhé:

—Nkenzha re gu wech na; na nak fariseo, xgann tub fariseo, nu naab gu kwent lo na nel nkambaz na mbizh kwaan roban re xaa ngut.

7 Nu gorna Pab nzhé kwaane, zee lee re fariseo kwaan re saduceo mzelo xaa mdildiizh re xaa, nu ngok re xaa chop tant. 8 Nel lee re saduceo nzak nanrobant re xaa ngut, nu nzak nixa nyent mandad cheen Dios, nu chora re mbi mal. Nu lee re fariseo mbezh nzho rese kwaane. 9 Sbaa mzelo rese xaa mkee bi; nu lak maestr xaa nlu xtizh Dios, xaa nak fariseo, nguxso nzhé:

—Lee xaabyi ne namlet nik tub kwaan nawent, talbes tub mbi o tub mandad cheen Dios ngunii lo xaa.

10 Zee mzelo re xaa masra mdildiizh. Zee lee xaa nabeyy lo tub mil soldad mzheb doo xaa napaka kayut re xaa Pab. Zee mnabeyy xaa lak soldad zee koo xaa Pab lo re xaa nu wee xaa xaa lozhyib stuba.

11 Nu leeka yaal zee, lee Xaa Nabeyy mlu lo Pab nu nzhé lo xaa:

—Sbaaka modxa mzaa lu kwent cheen na nee, naz Jerusalén, sbaaka nzhaal zaa luya yezh Roma.

Myaan re xaa gut xaa Pab

12 Nu lee stub mbizh lee lak xaa Israel myaan diizh gut Pab, nu mcheroo xaa nzhé xaa: “Nagawt be nixa nagot be nik tub kwaan chelee be zeeraka gut be Pab”. 13 Nu masra choo xaabyi sbaa myaan. 14 Nu ngwa xaa lo re ngwleyy non nu lo re xaa gol xaa Israel nu nzhé xaa lo re xaa:

—Re nu myaan nagawt nu axta yilo gut nu Pab, nu Dios ted nu bid chelee nu yilo gaw nu. 15 Nu nal re gu nu re xaa nak zhiin, guzh gu lo xaa nabeyy lo tub mil soldad, yaadno xaa Pab nee lo re gu.

Guzh gu lo xaa lee gu nzhekla ne wen xomod nak xkwent xaa, nu lee re nu list zo gut xaa leezha zeeraka zhin xaa nee.
16 Per lee xinn bzan Pab mbin kwaane, nu ngwa xaa lozhyib mle xaa yabis lo Pab. 17 Pab mrezh tub re xaa nabeyy lo tub gayoo soldad, nu nzhé lo xaa:
—Be xaa mad ne lo xaa nabeyy lo tub mil soldad, nel xaa ne nzhekla yé tub kwaan lo xaa.
18 Lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad mbe xaa mad zee lo xaa nabeyy lo tub mil soldad, nu nzhé xaa lo xaa:
—Pab, xaa nzhibyoo mrezh na, nu né xaa lo na zee yalno na xaa ne lo lu, nel nzhekla xaa né xaa tub kwaan lo lu.
19 Lee xaa nabeyy lo tub mil soldad mzen yaa xaa mad, nu mloo xaa xaa tub lad nu mnabdizh xaa lo xaa:
—Guné, nen cho kwaan nzhekla lu né lu lo na.
20 Nu lee xaa mad nzhé lo xaa:
—Lee re xaa nak zhiin, re sawlazh na, myaan diizh zee naab xaa wee lu Pab lo re xaa, nel nzhekla xaa nera xaa xomod nak xkwent xaa. 21 Per nagont lu xtizh xaa, nel masra choo xaabyi nzholaanla kasaaw xaa, nu noka mcheroo re xaa nzhé xaa, nagawt xaa nu nagot xaa nik tub kwaan chelee xaa zer gut xaa xaa. Nu nal listla nzhi re xaa, nkambaz xaa nen cho kwaan yé lu.
22 Zee lee xaa nabeyy lo tub mil soldad mxaal xaa xaa mad nya, nu mnabeyy xaa xaa mad zee nyent cho lo yé mad kwaane.

Mxaal xaa Pab lo Jwels, xaa nabeyy kwent cheen Roma

23 Lee xaa nabeyy lo tub mil soldad mrezh chop xaa nabeyy lo tub gayooga soldad, nu mxaal xaa

zee zo list xaa chop gayoo soldad, nu xchop gayoo
xaa wee tubga yag naluch, nu chon gal chii soldad,
xaa zob kabay, zee wee xaa Pab yezh Cesarea las
nueve mzhela yizhyo. 24 Noka mnabeyy xaa zee
koxab xaa kabay, ma zob Pab tich; nu mnabeyy
xaa zee zhino wen xaa Pab lo Jwels, xaa nabeyy
kwent cheen Roma. 25 Lo re xaa ne mxaal xaa tub
yech kwaan nzhé kwaane:

26 “Dix Jwels, xaa nabeyy kwent cheen Roma.
Na nak Law Lisias. 27 Re xaa Israel mzen xaa ne,
nu nal xaal na xaa lo lu nel nzhekla re xaa ngut
xaa, per gorna ngune na lee xaa nak xaa Roma,
zee ngwano na re soldad na nu mla na xaa lo re
xaa. 28 Nu nel nzhekla na ne na cho kwaan mle xaa
zee mzen re xaa xaa; zee mbe na xaa lo re xaa nak
zhiin lo re xaa Israel, 29 zee ngune na lee re xaa
mzen xaa nel nangozhawt xaa ley cheen re xaa
Israel. Per nyent cho kwaan mle xaa zee nzhaal
yet xaa, nu nixa lozhyib nanzhaalt yo xaa. 30 Per
mzeen na lee xaa Israel myaan gut xaa, kwaanzee
xaal na xaa lo lu; nu yé na lo re xaa nayii ne xaa,
nzhaal ya re xaa lo lu, zee ne xaa nen chozhiin
nayii re xaa ne xaa xaa.”

31 Nu lee re soldad, konxa mnabeyy xaa lo xaa,
zee mbe xaa Pab yezh Antípatris yaal. 32 Nu lee
stub mbizh lee re soldad xaa nzha kwaan nii
mbare pa nzho re soldad stuba, nu lee re xaa nzob
kabay nzhanoka Pab. 33 Nu gorna mzhin xaa yezh
Cesarea, mzaa xaa yech lo xaa nabeyy, noka mzaa
xaa Pab lo xaa. 34 Gwluzh gorna ngulo mlab xaa
yech, lee xaa nabeyy mnabdizh pa xaa Pab; nu
gorna ngune xaa lee Pab nak xaa Cilicia, 35 zee
nzhé xaa lo Pab:

—Gorna yiid re xaa nayii ne lu zee gon na kwaan né lu.

Zee mnabeyy xaa mkanap xaa xaa lozhyib leen yoo kwaan mdexkwaa rey Herod yilo.

24

Xomod mkeb Pab lo Jwels

1 Nu leezha nzhala gaay mbizh, lee Ananías, xaa nak ngwleyy non doo, mzhin Cesarea kwaan lak re xaa gol, nu kwaan tub lisensyad xaa le Tértulo. Re xaa ne mbid lo xaa nabeyy kwent cheen Roma, zee gaazh xaa kwaan tich Pab. 2 Gorna nyaadno xaa Pab lo Jwels, zee lee Tértulo mzelo mgaazh kwaan tich Pab nu nzhé xaa lo Jwels:

—Dixkix lu, Jwels. Nel lu nak xaa nabeyy yezh ne zee wen nzhi nu. Nu noka nzaa nu dixkix lo lu nel nzho doo yek lu mdexkwaa lu zyen doo kwaan chul lazh nu. 3 Nu rese pa nix doo nzhak lextoo re myet ne re myet re kwaan wen kwaan kale lu nu nzaa xaa dixkix lo lu. 4 Per nanzheklat na kiib na zyen doo tyemp lo lu, naab na lo lu zee kenzha lu kwaan né nu lo lu. 5 Mzeen nu lee xaabyi ne kakiil re sawlazh nu, nu nzha xaa dubse yizhyo nle xaa re sawlazh nu chop tant; nu lee xaa nak tub xaa lo re xaa nreke tich Jesús, xaa yezh Nazaret. 6 Noka nzhekla xaa ngle beed xaa yidoo cheen Dios; kwaanzee mzen nu xaa nel nzhekla nu naab nu kwent lo xaa mod nzhé ley cheen nu. 7 Per gorzee mzhin Lisias kwaan re soldad kwaan nabeyy xaa lo, nu lajwers mkiib xaa Pab lo nu, nu nguné xaa: “Rese gu, xaa nzhekla gaazh kwaan tich xaa nzhaal ya lo Jwels”. 8 Nal leeka lu nabdizh lo xaa zee ne lu wli rese kwaan ngaazh nu tich xaa.

9 Nu lee re xaa Israel, xaa nzhi baa, rese xaa
nzhé wli re kwaan nzhé Tértulo. 10 Lee xaa nabeyy
yezh mle tub nseyn lo Pab zee nii xaa, nu lee Pab
nguxso nu nzhé:

—Nel nzhala zyen doo liin nzob lu nabeyy
yizhyo ne, kwaanzee kwaan dub lextoo na keb
na re kwaan gaazh xaa ne tich na. 11 Leeka lu
nzho mod nabdizh nen che wli naya, nara nzha
chiibchop mbizh mzhin na yezh Jerusalén, ngwa
na zee gol na lo Dios. 12 Nu nela xaa nakadildiizht
na kwaan nik tub xaa, nu nixa namchadilt na
tub xaa lo lach roo yidoo cheen Dios, nu nixa re
pa nkasa nu nseed nu xtizh Dios, nu nik tub pa
leen yezh namlet na tub kwaan sbaa. 13 Nu lee
re xaa ne nyent mod lu xaa wli re kwaan ngaazh
xaa tich na. 14 Per kwaan nii na lo lu nak; lee
na nkee xchiin Dios cheen re xey nu, kwentaxa
nzaa Naz Kub cheen Jesús kwent, kwaan nii re
xaa ne nawent. Sbaaka kale na nel nle na krer
rese kwaan nkee lo yech cheen ley nu re kwaan
mkee re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee
xaa yilo. 15 Nu leeka mod nle re xaa ne xgab,
sbaaka nle na xgab; wli seban Dios re xaa ngut,
xaa kwaan mle kwaan wen nu xaa mle kwaan
nawent. 16 Nu kwaanzee lee na tubka nkwaan na
nali zo na delant lo Dios nu lo re myet.

17 'Gwluzh gorna nzhala lak liin, zeera mbare na
ngwa na Jerusalén zee za na lak kwaan lo re xaa
prob nu noka nzhaza na gon lo Dios. 18 Kwaane
kale na gorna ngune lak xaa sawlazh na, xaa
nyaad naz Asia lo na, lach roo yidoo Jerusalén.
Kale na modxa nabeyy ley cheen Ches zee gak
nzhul na lo Dios. Nu nixa nazyent xaa nzo kwaan

na, nu nixa nakakeet nu rezh. 19 Nu nee nzhaal
zo re xaa mzen na zee ne xaa cho kwaan mle na
nu chozhiin nayii xaa ne xaa na. 20 Nu cheleeya
nanakta sbaa, oj re xaa nzhi nee, né xaa nen cho
kwaan nawent mle na gorna mzo na lo re xaa nak
zhiin, xaa sawlazh nu. 21 Nebse kwaan mbezh na
leezha mzo na lo re xaa leezha nzhé na: “Na né, lee
re xaa ngut roban, kwaanzee snee nkano gu na”.

22 Nu gorna mbin Jwels kwaane, nu nel ne wen
xaa xomod nak Naz Kub cheen Jesús, mxaal xaa re
xaa nya, nu nzhé xaa:

—Gorna yiid Lisias xaa nabeyy lo tub mil soldad,
zee ne wen na xomod nak xkwent gu, zee ne na
cho kwaan le na.

23 Nu mnabeyy Jwels lo xaa nabeyy lo tub gayoo
soldad zee sebyoka xaa Pab, per laa xaa ya re xmig
xaa lo xaa le yudar xaa.

24 Leezha mded lak mbizh lee Jwels mzhin stub
welt kwaan sa xaa Drusila, tub me Israel. Zee
mnabeyy Jwels ngwaxii xaa Pab, zee gon xaa
kwaan nzhé Pab, ne xomod nak wii xaa lo Jesu-
crist. 25 Lee Pab mzaa kwent nkin yo xaa tub mod
nali, nu wen nabeyy xaa kwerp cheen xaa, nel
zhin tub mbizh lee Dios naab kwenta lo xaa. Nu
gorna mbin Jwels re kwaane, mzheb xaa nu nzhé
xaa:

—Zyaa nal, stub mbizh leezha nkano na tyemp
zee kwezh na lu.

26 Per kwaan nzhekla Jwels nak zaa Pab demi lo
xaa, zee sela xaa Pab; kwaanzee mrezh xaa xaa
zyen doo welt, mdizhno xaa xaa. 27 Chop liin sbaa
mded, zee lee Jwels mroo lo yalzhiin, nu xlugar
xaa mla tub xaa le Porcio Festo. Nu nel Jwels

nzhekla kwi chul xaa kwaan re xaa Israel, zee mlaaka xaa nzho Pab lozhyib.

25

Pab nzo lo Festo

1 Gorna nzhala chon mbizh ngok Festo xaa nabeyy rese yezh pa nabeyy Cesarea, zeera ngwa xaa Jerusalén. 2 Zee lee re ngwleyy non, nu re xaa nak xaa non lo re xaa Israel, mgaazh xaa kwaan tich Pab. 3 Nu ngunaab xaa lo Festo, zee xaal xaa Pab Jerusalén. Lee xgab re xaa nak gut xaa Pab naz. 4 Per Festo mkeb lo re xaa nzhé:

—Lee Pab nzho lozhyib yezh Cesarea, nu lee na nle xgab bare na naz ba zlak mbizh. 5 Nu chelee tub gu nzho mod ya kwaan na, zee chelee xaabyi ba mle tub kwaan nawent, baa gaazh gu kwaan tich xaa.

6 Festo mzo Jerusalén kan xon o chii mbizh masra, zeera mbare xaa Cesarea. Nu lee stub mbizh, mzob xaa paro nabeyy xaa, nu mnabeyy xaa zee yaadno xaa Pab lo xaa. 7 Gorna lee Pab mzeeb, lee re xaa Israel, xaa mroo Jerusalén, mzoli dubse lo Pab nu mgaazh xaa zyen doo kwaan naxinn tich Pab, per nyent mod lu xaa wli re kwaan mbezh xaa. 8 Zee lee Pab mkeb nzhé:

—Nik tub kwaan nawent namlet na lo ley cheen re nu; nu nixa lo yidoo cheen Dios; nixa lo César, xaa nabeyy naz Roma.

9 Nel Festo nzhekla xaa kwi chul xaa kwaan re xaa Israel, zee mnabdizh xaa lo Pab:

—¿Chu zeyal lu xaal na lu Jerusalén, zee baa naab na kwent lo lu?

10 Pab mkeb nzhé:

—Nee nzo na delant lo lu, xaa nak zhiin Roma, paro nzhaal naab lu kwent lo na; nu ne wen lu, lee na namlet nik tub kwaan nawent lo re sawlazh na, xaa Israel. 11 Chol na mle na tub kwaan nawent, kwaan nzhaal yet xaa, naniit na naguta gu na; per cheleeya nawlit re kwaan ngaazh re xaa ne tich na, nik tub xaa nanzhaalt zaa na lo re xaa. Kwaanzee naab na zee lee César naab kwent lo na.
12 Zee lee Festo mnabdizh lo re xaa nzaa konsej lo xaa, nu zeera nzhé xaa lo Pab:
—Nel mnaab lu zee César, xaa nabeyy Roma, naab kwent lo lu, nal xaal na lu lo xaa.

Pab nzo lo rey Agripa

13 Nu mded lak mbizh, lee rey Agripa nu Berenice mzhin Cesarea lo Festo. 14 Nel mlaz xaa baa lakra mbizh, zee mzaa Festo kwent cheen Pab lo xaa. Nu nzhé lo xaa:
—Nee nzho tub xaabyi, xaa mlaa Jwels lozhyib. 15 Nu leezha ngwa na Jerusalén, lee re ngwleyy non nu re xaa gol lo re xaa Israel, mbid lo na nu mgaazh xaa kwaan tich xaabyi ne, nu ngunaab xaa lo na zee nabeey na gut xaa xaa. 16 Per na nzhé lo re xaa: “Lee nu xaa Roma, nankanot nu kostumbr nabeyy nu gut xaa tub xaa cheleeya zeeraka chaal nu xaa kwaan re xaa ngaazh kwaan tich xaa, zee ne nu che wli o nawlit kwaan nii re xaa xaa”. 17 Kwaanzee gorna lee re xaa mbid nee, stub mbizh zee lee na mzob pa naab na kwent lo re myet, nu nzhé na zee yaadno re soldad Pab. 18 Per lee re xaa mzhin ngaazh kwaan tich xaa, nanét xaa nik tub re kwaan naxinn kwaan mle na xgab. 19 Kwaan ngaazh xaa tich Pab nak kwent xkostumbr re xaa nu kwent cheen tub xaa le Jesús.

Mbezh re xaa lee Jesús ngut, per lee Pab né naban
xaa. 20 Nu nal nanet na xomod dexkwaa na kwent
ne, zee mnabdizh na lo Pab, nen che nzhekla xaa
xaal na xaa Jerusalén zee baa naab na kwent lo
xaa. 21 Per lee Pab mnaab zee César naab kwent
lo xaa. Snee medid mnabeey na yoka xaa lozhyib,
axta gorna nzho mod xaal na xaa lo César.

22 Zee lee rey Agripa nzhé lo Festo:

—Chol nzho mod, noka na nzhekla gon na
kwaan né xaa ba.

Zee lee Festo mkeb nzhé:

—Yee gon lu kwaan né xaa.

23 Nu lee stub mbizh, Agripa nu Berenice mzhin
pa nabeyy Festo nu ngok xaa ler chul cheen rey,
nu kwaan musk mzeeb xaa baa, kwaan re xaa
nabeyy tub mil soldad, nu kwaan re xaa yezh, xaa
non. Zee lee Festo mnabeyy zee yaadno xaa Pab
baa. 24 Nu nzhé xaa:

—Rey Agripa nu re gu, xaa non, xaa nzhi nee.
Lee xaabyi, xaa nzo lo gu nee, rese xaa Israel, xaa
Jerusalén mgaazh xaa kwaan tich xaa, nu mnaab
xaa gut na xaa. 25 Per na, nela nik tub kwaan
namlet xaa zee nzhaal yet xaa. Per lee xaa mnaab
ya xaa lo César, zee César naab xaa kwent lo xaa, nu
mlela na xgab xaal na xaa. 26 Rey Agripa, nel nanet
na cho kwaan kee na lo yech kwaan xaal na lo
César, kwaanzee nzeno na xaa ne lo lu, nu lo re gu
xaa non, zee gorna ngulo nabdizh lu lo xaa, zee ne
che nankanot na tub kwaan kee na lo César. 27 Nel
nzak na nawent xaal na tub xaa nzho lozhyib lo
César, nu nayét na nen cho kwaan nawent mle xaa.

26

Pab ngunii lo rey Agripa

1 Zee lee rey Agripa nzhé lo Pab:

—Nzho mod nii lu. ¿Chozhiin nzho lu lozhyib?

Zee lee Pab mlis yaa nu mzelo ngunii nzhé:

2 —Rey Agripa. Nyakdoola na nzo na lo lu nalzhe, zee nii na lo lu nu keb na re kwaan ngaazh re xaa sawlazh be tich na. 3 Nel lu ne wen xomod nak rese kostumbr cheen re be, nu re kwaan nle nkediizh be. Kwaanzee nii na lo lu kenzha lu kwaan nii na lo lu tub rat.

4 'Rey Agripa, rese xaa lazh be ne xomod nguu na lazh na leezha mad na, nu xomod nguu na Jerusalén. 5 Noka nzhala liin ne re xaa, nu nzho mod né xaa wli kwaane chelee xaa nzhekla xaa, lee na nak tub fariseo, tub xaa nzhekla doo gozhaw ley cheen be. 6 Nu nal nzeno re xaa na nee, nel nkambaz na le Dios re kwaan nzhé Dios lo re xey be, xaa yilo. 7 Nu reta lo chiibchop xaa, xaa nak dii cheen be, nkambaz be nen cho gor gak re kwaan nguné Dios, nu kwaanzee tubka nzholl be lo Dios. ¡Per nal rey Agripa, lee re xaa sawlazh be ngaazh kwaane tich na nel noka na nkambaz na gak kwaan nguné Dios! 8 ¿Che nle gu xgab nyent mod seban Dios re xaa ngut?

9 'Yilo leeka mer na mle xgab nzhaal luux na re xaa Jesús, 10 nu sbaa mle na Jerusalén. Nu kwaan yech kwaan mzaa ngwleyy non doo, mchep na zyen doo xaa Jesús lozhyib, nu gorna nzhut re xaa tub xaa Jesús, nroo na jabor cheen re xaa nzhut xaa. 11 Zyen doo welt mteed na re xaa Jesús bid pa nzhool be lo Dios, zee yé re xaa naleet Jesús nak

Xaa Mxaal Dios Nabeyy. Nu nayii doo na ne na re xaa, nu axta noka mrenal na re xaa re yezh zit.

12 'Zee nya na Damasco kwaan yech kwaan mzaa re ngwleyy non lo na, zee zen na re xaa Jesús baa. 13 Per rey Agripa, nkenzha lu, leezha nzha na naz kan rolta mbizh, zee mlu tub xni kwaan nze naz yiba lo na, nkee masra xni ke xni mbizh. Mla dub welt lo re na xaa kwaan nzha kwaan na. 14 Zee rese nu mla lo yo, nu na mbin tub bos kwaan ngunii lo na wdizh hebreo: "Saulo, Saulo, ¿chozhiin nrenal lu na? Leeka lu kaseweey lu, mod tub ma kwaan nkee patad yek yag kwaan ngin xaa ma. See nak lu." 15 Zee nzhé na: "Xaa Nabeyy, ¿cho lu?" Lee Xaa Nabeyy mkeb lo na nzhé: "Na nak Jesús, xaa karenal lu. 16 Per nal guxso. Na mlu lo lu nel mleey na lu, zee zaa lu kwent cheen na, nu yé lu re kwaan mlu lo lu nalzhe, nu re kwaan nara lu na lo lu. 17 Nal xaal na lu lo re xaa sawlazh lu nu lo re xaa nanakt xaa Israel, nu la na lu lo re xaa nayii ne lu. 18 Xaal na lu lo re xaa ne, zee luu lu kwaan wli lo xaa, zee nazetra xaa lo yalnakaw sinka lo xni cheen Dios ze xaa; nu nanabeyytra Maxuu lo xaa sinka nabeyy Dios lo xaa, zee chee na re jwalt cheen xaa nel ngwii xaa lo na nu le nzhul na xaa."

19 'Sbaa ngoka rey Agripa, mle na rese kwaan mlu Jesús lo na. 20 Nu yilotlaka lo re xaa Damasco nzhé na: "Nzhaal laa gu naletra gu kwaan nawent nu wii gu lo Dios". Zeera ngwa na Jerusalén nu noka ngwa na lo re xaa Judea, nu zeera ngwa na lo re xaa nanakt xaa Israel. Nu nzhé na lo xaa: "Nzhaal laa gu re kwaan nawent nu wii gu lo Dios, nu le gu kwaan wen, zee luu wlipa mbare gu lo Dios". 21 Nu kwaane mle na zee lee lak xaa

sawlazh na mzen na lach roo yidoo nu nzhekla xaa ngut xaa na. 22 Per Dios nkanap na axta nalzhe, zee nza na kwent xtizh Dios lo re xaa non nu lo re xaa nanont. Nu nanlut na nik tub kwaan xa lo re kwaan nzhé re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo nu re kwaan nzhé Ches gak. 23 Lee re xaa ne nzhé: “Lee Xaa Xaal Dios Nabeyy nkin ded doo bid nu yet xaa; per lee xaa yilotlaka roban lo re xaa ngut, sbaa yilo xaa zaa kwent cheen yalnaban lo re xaa sawlazh be nu lo re xaa re stub naz yezh”.

24 Nu gorna lee Pab sbaa nzhé, zee lee Festo mkeb dub gan nu nzhé:

—¡Nzhak naxen yek lu Pab! Tant nseed lu zee tira ngok naxen lu.

25 Per lee Pab mkeb lo Festo nzhé:

—Nanzhak naxent na; nel wli na re kwaan nii na. 26 Kwaanzee lee rey Agripa nzo nee, lee xaa ne wli rese kwaan nii na, kwaanzee nanzhebt na kawdizhno na xaa. Nu ne wen na lee xaa ne rese kwaan kaza na kwent, nel nakazat na kwent tub kwaan ngok xlaan, tub kwaan nyent cho xaa ne. 27 Rey Agripa, ¿che nle lu krer re kwaan ngunii re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo? Na ne nle lu krera.

28 Zee lee rey Agripa nzhé lo Pab:

—Nebse kwaan lak lan wdizh ne nzhekla lu ngle lu na tub xaa Jesús.

29 Pab nzhé:

—Nexa ped lakse lana o zyena, chelee Dios nzhekla nanakta techosa lu sinka noka re xaa mbin kwaan ngunii na nalzhe wii lo Jesucrist kwenta na, nixa nakadoot xaa kwaan kaden snee kwenta na.

30 Zee nguxso rey Agripa kwaan sa xaa Berenice,
nu noka Festo, kwaan rese xaa nzhi baa. 31 Nu
mroo xaa baa nu nzhedizh re xaa lo wechxinn
xaa:
—Nik tub kwaan namlet xaabyi ne zee nzhaal
yet xaa, nu nixa lozhyib nanzhaalt yo xaa.
32 Lee rey Agripa nzhé lo Festo:
—Nzho mod ngzela lu xaabyi ne, chol lee xaa
nangnaabt xaa zee César naab kwent lo xaa.

27

Mxaal Festo Pab Roma

1 Leezha mzhin mbizh xaal Festo nu Italia, zee
mzaa Festo Pab kwaan zlak xaa nzho lozhyib lo
Jul, tub xaa nabeyy lo tub gayoo soldad, xaa nak
xaa partid kwaan le Augusto. 2 Nu ngu nu leen tub
bark kwaan mroo yezh Adramitio kwaan merla
roo nya naz Asia. Noka nzo Aristarco kwaan nu,
xaa ne nak xaa yezh Tesalónica, tub yezh kwaan
nabeyy Macedonia. 3 Nu stub mbizh mzhin nu
yezh Sidón, nu lee Jul wen doo ngok xaa lo Pab,
nu mlaa xaa ngwasewii Pab lo re xmig Pab, nu
mlaa xaa zee lee re xmig Pab zaa kwaan ndaw xaa
nu re kwaan nkin xaa. 4 Gorna mroo nu Sidón,
nu nel nze doo mbi naz nzha nu, kwaanzee mzaa
nu welt naz tich yizhyo Chipre, kwaan nzhi leen
nistoo, zee saawa mbi lo nu. 5 Nu gwluzh mded nu
leen nistoo gax yizhyo Cilicia nu yizhyo Panfilia,
zeera mzhin nu yizhyo cheen Licia zee ngwa nu
tub yezh kwaan le Mira.
6 Nu baa lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad
ngune lo tub bark cheen xaa yezh Alejandría,
kwaan nya naz yizhyo Italia, nu mnabeyy xaa zee

ngu nu leen kwaane. 7 Zyen doo mbizh chuwlazh
doo mze nu leen bark nu nagan doo mzhin nu
tub yizhyo le Gnido. Nu nel seetaka nze mbi naz
nzha nu, kwaanzee nya nu naz yezh Salmón lo
Creta, yizhyo kwaan nzhi leen nistoo, zee saaw
Creta mbi lo nu. 8 Nanagant nya nu duzna naz
roo nistoo, axta mzhin nu tub pa le Pwert Wen gax
yezh Lasea.

9 Nu nel ngok doo nu tras zyen mbizh nu ya
naganla yaka nu leen nistoo, nel ngokla re mbizh
kwaan nroo doo mbi, kwaanzee Pab nzhé lo re
xaa:

10 —Xmig na, ne wen na, nawent ya be; chelee
be roo be nee, telisa lux bark, noka lux re kwaan
nzho leen bark, nu nzho ryez yet re be.

11 Per lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad, nam-
bint xaa kwaan nzhé Pab, mas mbin xaa kwaan
nzhé bixwann bark nu kwaan nzhé xaa nzeno
bark. 12 Nu pwert ba nanakt wen kwaz nu re
mbee nla nal. Kwaanzee mer rese xaa mle xgab
mas wen roo nu baa, nu nya nu naz Pwert Fenice.
Pwert Fenice noka nak cheen Creta, nu nxal pwert
naz pa nyaz mbizh. Nu baa ded nu re mbee kwaan
nla nal.

Mroo doo mbi leen nistoo

13 Mle re xaa xgab nzho mod nzha nu stuba,
nel chepse mbi nze naz lo yizhyo nu nze naz lo
nistoo, zee ngu re nu leen bark, nu nzhekla nu
nya nu gax gax roo yizhyo Creta. 14 Per gwluzh
xep lee mbi nye doo nze naz stub ta, nu mkeeya
bark. 15 Nu mzeloya mzobyaaya bark naz xsaww
nistoo. Nu nel naz pa nzha nu nze mbi, zee mlaa
nu mbe mbi bark. 16 Mded nu tich yizhyo Clauda

kwaan nzhi leen nistoo, pa nanroot mbi nye. Nu
bid doo mded nu mtexoob nu kano naz leen bark
naro. 17 Gwluzh gorna ngulo mtexoob nu kano
leen bark, zee mkado xaa bark naro zee naluxta,
nel nzheb xaa napa lee bark kayasob lo yux kwaan
le Sirte. Nu mla xaa re lon yek bark, zee mlaa
xaa mbe mbi bark. 18 Nu lee stub mbizh, seetaka
nye doo nroo mbi, zee lee re xaa mzelo mlebi re
kwaan nzhano bark leen nistoo. 19 Nu lee myon
mbizh, mlebi xaa re kwaan nle xchiin bark leen
nistoo. 20 Nu zyen mbizh namlut lo mbizh nixa
lo mbal yiba lo nu, nu seetaka nroo doo mbi, zee
namzaktra re nu le nu gan.

21 Nu zyen mbizh nzha zer gaw nu, zee lee Pab
mzoli xsaww lo re nu, nu né xaa:

—Xmig na, mas wen chol ngon gu xtizh na, zee
nangroot be Creta; snee nangdedt be re bid nu
nangluxt be re kwaan. 22 Per nal blo gu balor lex-
too gu, nel nik tub re be nayeta, nebse bark ne lux.
23 Lee Dios Xaa Nabeyy lo na, xaa nkee na zhiin lo
mxaal tub xmandad ngunii lo na nawzheze, 24 nu
né xaa lo na: “Nazhebt lu Pab, nel kan lu, zee nalat
Dios yet nik tub re xaa nzho re gu leen bark, nel
mbin Dios xtizh lu nu nkin ya lu lo xaa nabeyy
Roma”. 25 Kwaanzee xmig na, nazhebt gu, nel ne
wen na zak rese kwaan nguné xmandad Dios lo
na. 26 Per telisa lee bark yisob roo yizhyo kwaan
nzho leen nistoo.

27 Per leezha nzha chida mbizh nzho nu leen
nistoo, yaal zee mzhin nu nistoo pa le Nistoo
Adriático. Nu lee mbi nzhenoka bark naz baa nu
naz ree. Nu kan wall yaal lee re xaa nzhano bark
mzeen lee nu nzhazhin gax yizhyo. 28 Zee mchiix

xaa ne paro nech nis, nu baa nech galbchii xop metr. Nu delant xep mchiix xaa stub welt, nu nee nech galbgazhaka metr. 29 Nzheb xaa napa lee bark kayal cho ke, kwaanzee mkee xaa tap yiib reke bark kwaan la axta xan nistoo zee naxonnt bark tant. Lee re xaa nzak: “Oj mkaxnila yizhyo”. 30 Per lee re xaa nkee zhiin leen bark mle xgab xonn. Nu mzelo xaa kala xaa kano lo nis, nu mle xaa mod xaa kaselaka yiib cheen bark leen nis, nebse zee ta xonn xaa leen kano. 31 Per Pab nzhéya lo xaa nabeyy lo re soldad nu lo re soldad:

—Chelee re xaa ne xonn, telisa zet re be.

32 Zee lee re soldad mchoog re doo kwaan nkadoo kano zee lawa lo nistoo.

33 Nu gorna nzhakaxnila yizhyo, Pab nzhé lo re xaa:

—Daw gu tub kwaan. Nel nzhala chida mbizh nle doo gu xgab zee nixa nandawt gu nu nanzhat gu. 34 Nal nii na lo gu, daw gu zee nayeta gu, nel nik tub xaa nayeta.

35 Nu gorna ngulo sbaa nzhé Pab, zee mzen Pab cha pan nu mzaa xaa dixkix lo Dios lo re xaa, nu mxux xaaya nu mzelo xaa ndaw xaa. 36 Zee ngu balor lextoo rese xaa nu noka re xaa ndaw. 37 Chop yiyoo nzho chongal nzho chiinmtub xaa nak re nu, xaa nzho leen bark. 38 Gwluzh gorna ngulo ndaw re nu parosa nguzhe lextoo nu, zee mlebi xaa re nzhobxtil leen nis zee gak naxex bark.

39 Gorna mkaxni yizhyo, lee re xaa nkee zhiin leen bark namlabeyyt xaa yizhyo ba, per mlu tub yaa nistoo kwaan nzhi yux roo lo xaa; mle re xaa xgab chep xaa bark naz baa. 40 Zee mchoog xaa re

doo kwaan nkadoo re yiib kwaan nsekwaz bark, mlaa xaa mlaya leen nistoo. Nu mxek re xaa yag kwaan nle nze bark. Zeera mlep xaa lon kwaan nzen mbi nu sbaa lee bark mzelo mbii lo yux.
41 Per lee bark mzeeb neb lo yux nu baa ngusoba,
nu nyentra mod guna. Lee naz xan bark mzelo
mlux nel tant mzaa golp nistooya.
42 Lee re soldad nzhekla gut re pres, xaa nzheno
xaa, zee naxonnt re xaa le xaa nadar lo nis-
too. 43 Per lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad,
namzeyalt xaa le xaa sbaa, nel nanzheklat xaa yet
Pab. Lee xaa nabeyy tub gayoo soldad mnabeyy
nzhé:
—Lee re xaa nzhak nle nadar, yilo re xaa la leen
nis nu roo xaa, zee zhin xaa lo yo. 44 Zeera reke re
xaa nagakt le nadar, nu zen xaa tub le tab o re yag
byog cheen bark.
Sbaa rese nu mzhin lo yo.

28

Pab nzho yizhyo Malta

1 Gorna ngulo mroo re nu leen nistoo, zeera
ngune nu lee yizhyo pa mzhin nu le Malta, tub
yizhyo kwaan nzhi leen nistoo. 2 Per lee re xaa
nzho baa, wen doo ngok xaa lo re nu. Mze xaa tub
bal naro mzhe nu nel nal doo nu nze yey. 3 Pab
mtop tub deezh yag bizh, nu gorna kago xaa yag
lo ki, lee tub mball mxonn mroo lo xchoog mkenga
yaa Pab. 4 Nu gorna ngune re xaa Malta lee mball
mkenga yaa Pab, zee nzhé xaa lo wechxinn xaa:
—Telisa xaa nzhut myet nak xaa ne, nixa mle
xaa gan nangeta xaa leen nistoo, per lee re kwaan
nawent kwaan mle xaa nalaat ban xaa.

5 Per Pab mrib yaa, zee ngob mball lo bal, nu
nyent cho kwaan ngok xaa. 6 Rese xaa nkambaz,
nen cho gor zeki yaa xaa o ta bix xaa yet xaa. Per
gor nzhala gor kawii re xaa lo xaa, nu nyent cho
kwaan ngok xaa, zee mchee re xaa mod mle xaa
xgab, nu mzelo re xaa mbezh lee Pab nak tub dios.
7 Gax baa nzhi re xleyo cheen tub xaa non. Xaa
ne le Publio nu wen doo ngok xaa lo re nu, zee
mlaz nu tub chon mbizh garli xaa. 8 Nu lee xuz
Publio ne nzak; nlen xlee nu yizhnlob. Pab ng-
wasewii lo xaa, nu gwluzh gorna ngulo mdizhno
Pab Dios, mzhib Pab yaa Pab cho xaa nu lee xaa
ngokwen. 9 Gorna mbin re xaa nzho baa kwaane,
zee noka re stub naz xaa ne nzak, xaa nzho yizhyo
ba, mbidno xaa lo Pab, nu ngokwen xaa. 10 Nu
zyen doo kwaan mzelazh xaa ba lo nu. Nu gorna
mroo nu baa, ngu nu leen bark stuba, mzaa xaa
rese kwaan nkin nu gorna nya nu leen nistoo.

Pab mzhin Roma

11 Kwaanzee chon mbee mlaz nu yizhyo Malta
kwaan nzhi leen nistoo. Zeera ngu nu leen tub
bark, kwaan mlaz baa dubse mbee nal; kwaane
nak cheen xaa yezh Alejandría, nu naz yek nkee
tub maj cheen Cástor nu stub maj cheen Pólux,
chop dios cheen xaa. 12 Zee mzhin nu yezh Sira-
cusa, baa mlaz nu chon mbizh. 13 Nu baa mroo nu
nya nu duzna naz roo nistoo axta mzhin nu tub
yezh le Regio. Nu lee stub mbizh, mzelo tub mbi
nze naz tich nu. Nu axta mbizh rop zeera mzhin
nu tub yezh le Puteoli. 14 Nu baa mzhaal nu lak xaa
Jesús nu ngunaab xaa lo nu kwaz nu lo re xaa tub
sman. Nu gwluzh zeera nya nu yezh Roma. 15 Re

xaa Jesús mbin re kwent cheen nu. Nu snee mle xaa zee mzhaal re nu yilo mzhin nu yezh Roma. Lak xaa ne nze axta tub yezh le Foro cheen Apio, nu zlak xaa nze axta tub yezh le Yon Tyend zee zhaal xaa Pab naz ba. Nu gorna ngune Pab lo re xaa mzaa Pab dixkix lo Dios nu ngu balor lextoo xaa. 16 Gorna mzhin nu Roma, zee lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad mlaa ngu techosa Pab tub yoo, nu nkanap tub soldad xaa baa.

Pab nzho Roma

17 Gorna nzhala chon mbizh mzhin nu Roma, Pab mxaal lak xaa mrezh re xaa non lo re xaa Israel, xaa nzho Roma. Nu gorna ngulo mdop re xaa, Pab nzhé lo re xaa:

—Wech na, nik tub kwaan nawent namlet na lo re sawlazh be, nixa lo re xkostumbr re xey be, per lee re xaa mzen na Jerusalén, nu mzaa xaa na lo re xaa Roma. 18 Nu gorna ngulo mnabdizh re xaa lo na, nzhekla xaa sela xaa na, nel nanguzhalt xaa nik tub kwaan nawent kwaan mle na lo re xaa, zee gut xaa na. 19 Per lee re sawlazh be ngok gaya, kwaanzee mnaab na zee César naab kwent lo na, per nanakta nel nayii na ne na re sawlazh be. 20 Kwaanzee mrezh na re gu zee wdizh be chep. Kwaanzee nzhekla na ne gu, nkadoo na kwaan kaden nee, nel nza na kwent cheen kwaan nkambaz re be, xaa Israel.

21 Re xaa nzhé lo Pab:

—Zer kayaa nu nik tub kwent cheen lu kwaan mxaal xaa Judea, nu nik tub re sawlazh be mroo baa mzhin nee, nanét nik tub kwaan nawent cheen lu lo nu. 22 Per nzhekla nu gon nu kwaan

né lu, nel ne nu rese pa nzhedizh nawent xaa Naz Kub cheen Jesús kwaan kalu lu.

23 Snee mleey xaa tub mbizh kwaan kasa re xaa. Nu mbizh zee mkasa zyen doo myet pa nzho Pab. Nu axta garziil nu axta mzhel yizhyo, Pab mzaa kwent cheen pa nabeyy Dios lo re xaa. Nu sbaa mle xaa zee wii re xaa lo Jesús, zee mzaa xaa kwent cheen ley cheen Ches, pa nzaa kwent cheen Jesús lo re xaa, nu lo re kwaan ngunii re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo. 24 Rol xaa mzaa yek mbin kwaan nzhé Pab, per lee stub naz xaa namzaat yek mbin kwaan nzhé xaa. 25 Nu nel mdildiizh re xaa, mzelo xaa nya xaa. Zee nzhé Pab lo re xaa:

—Wen wen ngunii Mbi Naban gorna ngunii Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, lo re xey be xaa yilo, leezha nzhé xaa:

26 Gwa nu guzh lo re xaa na:
Nixa gon guya, nalata yek gu,
nixa wii guya, naluta lo gu.
27 Nel ngok ned doo lextoo re xaa ne,
nu mod xaa nyaaw nzha,
nu mod xaa nanyenit lo nzhak xaa,
zee nyent mod gon xaaya,
zee nyent mod wii xaa loya,
zee nyent mod laya lextoo xaa,
kwaane nle zee nambaret xaa lo na zee nasek-went na xaa. [Is. 6:9-10]

28 'Kwaanzee bzeen re gu, leeka nal gorne, lee yalnaban kwaan nzaa Dios, kwaan nza na kwent, zaa xaa kwent lo re xaa nanakt xaa Israel, nu lee re xaa zee, zona.

29 Gorna ngulo nzhé Pab kwaane, zee lee re xaa
Israel nya nu mzelo xaa mkediizh xaaya.
30 Chop liin ngu Pab leen yoo kwaan mree xaa,
paro nkayaa xaa re xaa nyaadsewii lo xaa. 31 Nu
namzhebt xaa mzaa xaa kwent lo re xaa cheen pa
nabeyy Dios, nu mzaa xaa kwent cheen Jesucrist,
Xaa Nabeyy be, nu nik tub xaa namchadilt xaa, nel
kazaa xaa kwent kwaane.

Wdizh kwaan nyaadno yalnaban
New Testament in Zapotec, Amatlán (MX:zpo:Zapotec, Amatlán)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Amatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapotec, Amatlán

zpo

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Amatlán

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
3efd442b-8972-5bb1-99a1-81f28edf99a8